

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการอบรมหมอดินอาสา ปีงบประมาณ 2568

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน

Iddmordin.Idd.go.th

สิงหาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญภาคผนวก	ง
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	จ
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	1
งบประมาณ และเป้าหมาย	1
หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา	2
วิธีการดำเนินงาน	3
- หลักสูตรที่ 1-3	3
ผลการดำเนินงาน	5
- หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงานวันดินโลก	5
- การเสวนา “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage ในงานวันดินโลก ปี 2567	11
- หลักสูตรที่ 2 การปฏิบัติและเรียนรู้ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	16
- หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	44
ส่วนการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา	101
- ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการเสวนา “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage ในงานวันดินโลก ปี 2567	101
- ความคิดเห็นและความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การปฏิบัติและเรียนรู้ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	107
- ความคิดเห็นและความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	114
คณะผู้จัดทำ	124
ภาคผนวก	125

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1	7
ตารางที่ 2	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2	21
ตารางที่ 3	จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3	49
ตารางที่ 4	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา	101
ตารางที่ 5	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ	103
ตารางที่ 6	ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา	106
ตารางที่ 7	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2	107
ตารางที่ 8	ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2	109
ตารางที่ 9	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติ และเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	113
ตารางที่ 10	ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3	115
ตารางที่ 11	การรับรู้และการนำความรู้จาก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์	117
ตารางที่ 12	ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	119
ตารางที่ 13	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	122

สารบัญญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1	6
ภาพที่ 2	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1	10
ภาพที่ 3	การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก	15
ภาพที่ 4	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2	20
ภาพที่ 5	การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2	43
ภาพที่ 6	แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3	48
ภาพที่ 7	หมอดินอาสาเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3	100
ภาพที่ 8	บรรยากาศกิจกรรมภายในงานวันหมอดินอาสา ปี 2568	131

สารบัญญากาศนวนก

	หน้า
ผลการดำเนินงานโครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. 2568	126
QR code รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา 4.0 ปีงบประมาณ 2568 ของ สพข. 1 – สพข. 12	132
QR code เล่มรายงานโครงการวันหมอดินอาสา ประจำปี 2568	132

บทสรุปผู้บริหาร

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน การดำเนินงานช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดินและสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมความรู้การใช้เทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศกว่า 77,000 คน

เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนงานพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ โดยมีหมอดินอาสาเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมงานของกรมพัฒนาที่ดิน จำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ของหมอดินอาสาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างเครือข่ายหมอดินอาสา และการส่งเสริมให้พื้นที่ของหมอดินอาสาเป็นจุดเรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ภาคเกษตรไทยให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้การยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้หมอดินอาสาที่ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาที่ดินและเป็นต้นแบบการพัฒนาที่ดินจนประสบผลสำเร็จ ส่งผลให้อาชีพเกษตรกรเกิดความมั่นคงและยั่งยืน

1. ผลการฝึกอบรมในปีงบประมาณ 2568 ได้จัดอบรมหมอดินอาสา ทั้งสิ้น 53,275 ราย จำนวน 3 หลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงานวันดินโลก (World Soil Day) โดยจัดงานภายใต้หัวข้อ “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage ระหว่างวันที่ 5-11 ธันวาคม 2567 ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีหมอดินอาสาจากจังหวัดในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12 เข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน 1,000 ราย เพื่อน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน และน้ำในภาคการเกษตร โดยหมอดินอาสาที่มีภารกิจหลักที่ดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดิน ให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด จำเป็นต้องรู้ทราบถึงสมบัติของดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับนำมาวางแผนการจัดการดินได้อย่างแม่นยำและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืช รวมทั้งหมอดินอาสามีโอกาสเยี่ยมชมนิทรรศการพระราชกรณียกิจ นิทรรศการการจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช การอบรมฐานนวัตกรรมกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อพัฒนาการเกษตร ฐานปลูก หมัก ห่ม บ่ม ดิน ฐานถอดรหัสโลกจุลินทรีย์ใต้ดิน ฐานโคกหนองนา

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีกลุ่มเป้าหมายคือหมอดินอาสาประจำตำบล หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 7,200 ราย ในพื้นที่ 77 จังหวัด หลักสูตรมี 3 ส่วน ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของ

กรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot นื่องดิน ดี LDD on Farm Agri-Map Online e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 45,075 ราย โดยการอบรม มี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา <https://lddmordin.ddd.go.th/> มาใช้ประกอบจัดหลักสูตรอบรมเพื่อจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ชาวภาคประชาชนมีความสำคัญที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กอ.รมน. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.รมน. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

2. ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการเสวนาและการอบรมปี 2568

รายงานฉบับนี้สรุปผลความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมและการอบรมต่างๆ ในปี 2568 ซึ่งผลที่ได้สะท้อนถึงความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสา และการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก หมอดินอาสา 103 ราย มีความพึงพอใจในระดับสูง โดยร้อยละ 69 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้จริง การอบรมหลักสูตรที่ 2 มีหมอดินอาสาให้ข้อคิดเห็น 723 ราย โดยต้องการเข้าร่วมอบรมถึงร้อยละ 99.30 มีความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94 ผลลัพธ์ที่สำคัญคือหมอดินอาสาสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริง ซึ่งนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอบรมหลักสูตรที่ 3 มีหมอดินอาสาให้ข้อคิดเห็น 1,821 คน โดยมีผู้ต้องการเข้าร่วมอบรมถึงร้อยละ 99.20 การนำองค์ความรู้มาใช้ในการอบรมได้รับการยอมรับว่าช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการอบรมที่เน้นบริบทท้องถิ่นช่วยให้หมอดินอาสาสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง และต่อยอดองค์ความรู้สู่ชุมชนได้อย่างยั่งยืน

3. ปัญหาและอุปสรรค

1) การได้รับงบประมาณเป็นรายไตรมาสทำให้ สพด. ไม่สามารถกำหนดแผนการจัดอบรมในระยะยาวได้อย่างชัดเจน ต้องรอการจัดสรรงบประมาณในแต่ละรอบก่อนดำเนินการ ส่งผลให้การจัดอบรมล่าช้าหรือไม่สอดคล้องกับฤดูกาลเพาะปลูกและความต้องการจริงของเกษตรกร

2) การจัดสรรเป้าหมายหมอดินอาสา และงบประมาณในการฝึกอบรมน้อยกว่าจำนวนหมอดินอาสาที่มีอยู่ ทำให้หมอดินอาสาไม่ได้รับการอบรมครบทุกราย

4. ข้อเสนอแนะ

1) ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณการอบรมเพียงครั้งเดียวต่อปี เพื่อให้การดำเนินโครงการที่มีความต่อเนื่อง หน่วยงานสามารถวางแผนล่วงหน้าและดำเนินการได้อย่างยืดหยุ่น เกิดความชัดเจนและเหมาะสมกับหมอดินอาสาที่เข้ารับการอบรม เนื่องจากหมอดินอาสาต้องประกอบอาชีพเกษตรกรตามฤดูกาล และมีหน้าที่ภารกิจที่รับผิดชอบมาก

2) เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำกัดทำหมอดินอาสาไม่สามารถเข้ารับการอบรมได้ครบถ้วนตามจำนวนที่มีอยู่ การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดอบรมผ่านระบบออนไลน์ เช่น Application Zoom หรือการบันทึกคลิปการอบรมเพื่อให้ดูได้ภายหลัง จะช่วยให้สามารถเข้าถึงหมอดินอาสาได้เพิ่มมากขึ้น

5. แนวทางการพัฒนาโครงการอบรมหมอดินอาสาในอนาคต คือ

1) การประเมินศักยภาพหมอดินอาสา โดยอาจจะใช้การเกณฑ์การประเมินจากการเข้าอบรม การมีกิจกรรมในศูนย์ฝึกอบรมของหมอดินอาสา การเข้าร่วมกิจกรรมกับกรมพัฒนาที่ดินแบ่งเป็นระดับ A B C ตามเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด โดยอาจใช้การแบ่งเกรดเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกหมอดินอาสาเข้าอบรมในแต่ละรูปแบบให้เหมาะสม

2) มีการจัดหลักสูตรเสริมที่มีความเฉพาะสำหรับหมอดินอาสาที่ได้รับการประเมินศักยภาพ เพื่อยกระดับพัฒนาให้เป็นหมอดินอาสาต้นแบบในด้านต่าง ๆ

3) การจัดสรรหมอดินอาสาเข้ารับการอบรม และเพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ควรคัดเลือกหมอดินอาสาแต่ละปีไม่ซ้ำกัน เพื่อเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาทุกรายได้รับการอบรม

โครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2568

1. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานโครงการหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ได้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ทุกหมู่บ้าน โดยการดำเนินงานช่วงแรกเริ่มจากการแต่งตั้งเกษตรกรที่สนใจงานด้านการพัฒนาที่ดิน และสมัครใจเป็นอาสาสมัครของกรมพัฒนาที่ดิน มีความต้องการพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมรับความรู้การใช้เทคโนโลยี และผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินและนำไปใช้พัฒนารูปแบบการทำการเกษตรของตนเองและมีความเป็นผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรภายในหมู่บ้านหรือพื้นที่อื่นได้ หมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ตามรูปแบบการปกครองของประเทศ ได้แก่ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หมอดินอาสาประจำตำบล หมอดินอาสาประจำอำเภอ และหมอดินอาสาประจำจังหวัด ปัจจุบันมีจำนวนหมอดินอาสาทุกระดับปฏิบัติงานอยู่เกือบทั่วประเทศ จำนวน 77,924 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2568) ทั้งนี้ ตามระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ. 2553 กำหนดให้หมอดินอาสาทุกระดับทำหน้าที่เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านด้วย

การอบรมหมอดินอาสาปี 2568 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เนื่องจากหมอดินอาสาต้องมีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน การอบรมหมอดินอาสาจึงเน้นในรูปแบบบูรณาการ โดยให้หมอดินอาสาได้มีเวทีพบปะและรู้จักกัน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในการนำเทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ร่วมกัน ตลอดจนนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์สู่การปฏิบัติจริง และขยายผลสู่เครือข่ายและเกษตรกรทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่
- 2.2 เพื่อให้หมอดินอาสามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำการเกษตรของตนเอง
- 2.3 เพื่อสร้างเครือข่ายสาขาอาชีพต่าง ๆ ของหมอดินอาสา และจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ไขปัญหาด้านดินต่าง ๆ

3. เป้าหมาย

- จำนวน 52,775 คน แบ่งเป็น
- ไตรมาส 1-2 จำนวน 8,200 คน
- ไตรมาส 3 จำนวน 22,288 คน
- ไตรมาส 4 จำนวน 22,287 คน

4. งบประมาณ

- การจัดสรรงบประมาณ 2568 แบ่งเป็น 3 รอบ ได้แก่
รอบที่ 1	ไตรมาส 1+2	ได้รับการจัดสรร งบประมาณ	13,715,000 บาท
รอบที่ 2	ไตรมาส 3	ได้รับการจัดสรร งบประมาณ	8,915,200 บาท
รอบที่ 3	ไตรมาส 4	ได้รับการจัดสรร งบประมาณ	8,914,800 บาท

5. หลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา

จากมติคณะกรรมการบริหารหลักสูตรการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2567 ณ ห้องประชุม 2802 ชั้น 8 เห็นควรให้นำกิจกรรมวันหมอดินอาสาแยกออกจากการอบรม ดังนั้น ในปี 2568 การอบรมหมอดินอาสาจึงมี 3 หลักสูตร ดังนี้

5.1 หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) ภายใต้หัวข้อ “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัด จัดการ ดินดียั่งยืน :Caring for soils: measure, monitor, manage” ที่จัดขึ้น ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 5-11 ธันวาคม พ.ศ.2567 เนื่องจากในงานวันดินโลกมีการจัดแสดงนิทรรศการจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยหมอดินอาสาที่มีภารกิจหลักที่ดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดิน ให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด จำเป็นต้องทราบถึงสมบัติของดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการสำหรับนำมาวางแผนการจัดการดินได้อย่างแม่นยำและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืช ซึ่งหมอดินอาสาที่เข้าร่วมศึกษาดูงานจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองและชุมชน

หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) มีเป้าหมายจำนวน 1,000 คน ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด และหมอดินอาสาประจำอำเภอ

5.2 หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสาในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot น้องดิน ดี LDD on Farm Agri-Map Online e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน มีเป้าหมายจำนวน 7,200 คน ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล

5.3 หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาดินตามบริบทท้องถิ่น โดย ส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาดิน” ด้านการพัฒนาดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา <https://lddmordin.ddd.go.th> มาใช้ประกอบจัดหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณา กำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ชาวภาคประชาชนมีความสำคัญการที่หมอดินอาสาได้รับการ

ส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้บรรจุหัวข้อ การอบรมด้านการข่าว ภาคประชาชน (<http://lddmordin.ddd.go.th/data/640304/Poster.pdf>) ที่จัดทำโดย สำนักการข่าว กอ.อา.กรม. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กอ.อา.กรม. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม มีเป้าหมายจำนวน 44,575 คน แบ่งเป็น ไตรมาส 3 เป้าหมาย จำนวน 22,288 คน ไตรมาส 4 เป้าหมาย จำนวน 22,287 คน ระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน

6. วิธีการดำเนินงาน

6.1 วิธีการอบรมหมอดินอาสา 3 หลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

หลักสูตรที่ 1 การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) กรมฯ โดยกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย กวจ. เป็นผู้รับผิดชอบประสาน สพด. นำหมอดินอาสาประจำจังหวัด ประจำอำเภอ (พิจารณาเป็นอันดับแรก) หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ ตามรายละเอียดจำนวนเป้าหมายและงบประมาณที่ได้รับจัดสรร พร้อมทั้งมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการนำหมอดินอาสาเดินทางเข้าร่วมการศึกษาดูงานฯ เปิดโลกทัศน์ของหมอดินอาสาผ่านนิทรรศการวันดินโลกและการดูงานความสำเร็จของเกษตรกรในสถานที่อื่น ๆ เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของหมอดินอาสา สพด. นำหมอดินอาสาเข้าร่วมงานตามตารางเป้าหมายโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำตำบลเป็นอันดับแรก หรือหมอดินอาสาที่สนใจเข้ารับการฝึกปฏิบัติเชิงลึกในศูนย์ฝึกของกรมพัฒนาที่ดินในภูมิภาคต่าง ๆ หรือศูนย์ศึกษาฯ อื่น ๆ โดยคำนึงถึงศูนย์ฯ ที่คัดเลือกต้องมีองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของหมอดินอาสาและสามารถนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติได้จริง

2) สพข. และ สพด. กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมที่เหมาะสมให้กับหมอดินอาสา โดยเน้นองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ตนเองและครอบครัว

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

1) สพข. และ สพด. พิจารณาคัดเลือกหมอดินอาสาประจำหมู่บ้านหรือหมอดินอาสาที่มีพื้นที่เดียวกันที่มีปัญหาพื้นที่คล้ายกัน เช่น สพข.6 มีพื้นที่เป็นที่สูง มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดิน การสูญเสียหน้าดิน ปลุกพืชไม่ได้ผลผลิต นำไปสู่แนวคิดการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมหมอดินอาสา “การอนุรักษ์พื้นที่สูง” โดยใช้วิธีการไถตามขวาง การปลูกแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การคลุมดิน การบ่มดิน การจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช เป็นต้น

2) สพข. และ สพด. คัดเลือก กำหนด และจัดทำหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยมุ่งให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะให้ตรงตามความต้องการและเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาที่ดินของตนเอง เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และอนุรักษ์ดินและน้ำ

3) สพด. จัดการอบรมภายใต้รายละเอียดของหลักสูตร และสถานที่ที่กำหนดตามความเหมาะสม

6.2 การจัดทำประกาศนียบัตรให้แก่หมอดินอาสาที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ 1 หลักสูตรที่ 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด. ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำประกาศนียบัตร

6.3 กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กวจังหวัด ได้จัดทำแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับวิเคราะห์และนำเสนอพร้อมประเมินการฝึกอบรม เพื่อรายงานผู้บริหารกรมฯ ดังนั้นในการอบรม ขอให้เจ้าหน้าที่ สพด. ทำการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1 2 และหลักสูตรที่ 3 สพด. ที่เป็นผู้จัดการอบรมเป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินการฝึกอบรมหมอดินอาสา โดยสแกนตาม QR code ท้ายโครงการเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลงานวิจัยเชิงสังคม

6.4 เมื่อดำเนินการครบถ้วน ทุกหลักสูตร เรียบร้อยแล้ว กลุ่มวิชาการฯ สพช.1-12 เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำเล่ม สรุปรายงานการอบรมหมอดินอาสาในภาพรวม และส่งมายังกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาฯ กว จ ภายในเดือนสิงหาคม 2568 เพื่อรวบรวม และนำข้อมูลดังกล่าวฯ เสนอผู้บริหารกรมฯ ทราบ พร้อมทั้งนำไปบรรจุในเว็บไซต์หมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้แก่ผู้ที่สนใจสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

6.5 ขอความร่วมมือ ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ และเจ้าหน้าที่ สพด. ที่รับผิดชอบการจัดอบรมหมอดินอาสา สแกน QR code ท้ายโครงการฯ เข้ากลุ่มไลน์อบรมหมอดินอาสา เพื่อใช้ในการติดต่อ สื่อสาร ตอบข้อซักถามการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสาต่าง ๆ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 หมอดินอาสาได้รับการฝึกอบรมได้มีความรู้ได้อย่างเหมาะสมและตรงตามคุณสมบัติและศักยภาพของตนเอง

7.2 หมอดินอาสาที่เข้าร่วมการอบรมได้รับความเชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบของการอบรม

7.3 หมอดินอาสาที่ผ่านการฝึกปฏิบัติเฉพาะด้านให้มีความเชี่ยวชาญสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัวได้

7.4 กรมฯ ได้ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหมอดินอาสา กับเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดียิ่งขึ้น

7.5 กรมฯ มีฐานข้อมูลหมอดินอาสาที่ได้รับการจำแนกคุณสมบัติเป็นกลุ่มตามความเชี่ยวชาญ

8. ผู้รับผิดชอบโครงการ

8.1 รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านวิชาการ

8.2 ผู้อำนวยการกองแผนงาน

8.3 ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

8.4 ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 – 12

8.5 ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน 77 จังหวัด

8.6 ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

9. ผู้ประสานงานโครงการ

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

โทรศัพท์ 0 2579 4194 E-mail: osbldd@gmail.com

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 1

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 2

แบบสอบถามหลักสูตรที่ 3

กลุ่มไลน์อบรม
หมอดินอาสา

ผลการดำเนินงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ปีงบประมาณ 2568 แบ่งเป็น 3 หลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ 1 ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดินในงานวันดินโลก

กรมพัฒนาที่ดิน ได้กำหนดจัดงานภายใต้หัวข้อ “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage ระหว่างวันที่ 5-11 ธันวาคม 2567 ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาทรัพยากรดินเพื่อการเกษตร ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ปวงชนชาวไทย พระองค์ทรงตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน และน้ำในการเกษตร โดยหมอดินอาสามีภารกิจหลักที่ดูแล รักษา และปรับปรุงบำรุงดิน ให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชแต่ละชนิด จำเป็นต้องรู้ทราบถึงสมบัติของดินทั้งด้านกายภาพ เคมี และชีวภาพด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับนำมาวางมาตรการจัดการดิน ได้อย่างแม่นยำและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืช โดยการอบรมหลักสูตรที่ 1 หมอดินอาสามีการเยี่ยมชม นิทรรศการพระราชกรณียกิจ นิทรรศการการจัดการดินเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช การอบรมฐานนวัตกรรมกรรมการบริหารจัดการน้ำเพื่อพัฒนาการเกษตร ฐานปรุง หมัก ห่ม บ่ม ดิน ฐานถอดรหัสโลกลินทรีย์ใต้ดิน ฐานโคกหนองนา ซึ่งมีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1 จำนวน 1,000 ราย มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 352,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.40 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกรุงเทพฯ ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 199,900 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.60 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 256,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.50 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 421,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดนครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 488,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.30 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 411,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.90 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 337,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.80 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดเชียงราย น่าน พะเยาแพร่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 245,500 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.60 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย อุตรดิตถ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 229,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.10 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี

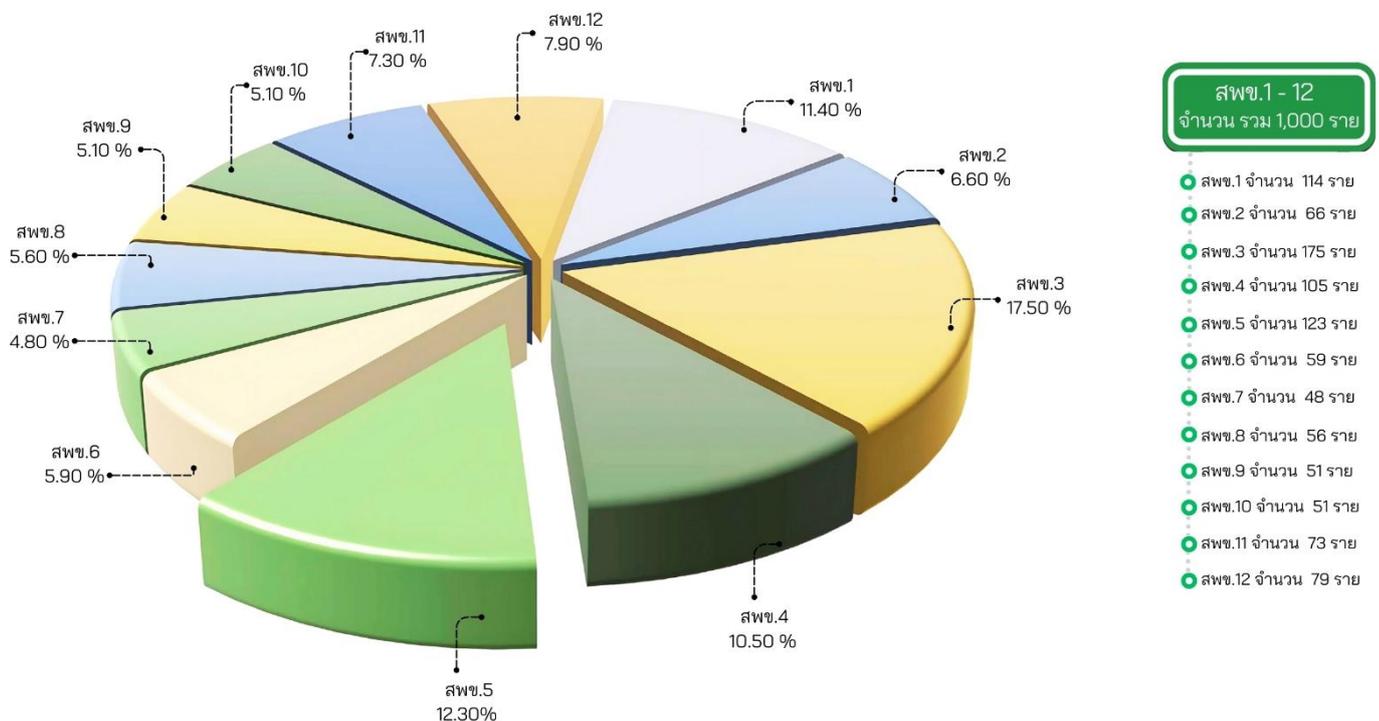
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 175,200 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.10 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 541,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.30 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง สุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 717,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.90 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 1

ภาพที่ 1 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 1

หน่วยงาน	จำนวนหมอดินอาสา (ราย)
สพข.1	114
สพด.กรุงเทพฯ	10
สพด.ชัยนาท	8
สพด.นครนายก	5
สพด.นครปฐม	7
สพด.นนทบุรี	7
สพด.ปทุมธานี	7
สพด.พระนครศรีอยุธยา	15
สพด.ลพบุรี	10
สพด.สมุทรปราการ	7
สพด.สระบุรี	13
สพด.สิงห์บุรี	6
สพด.สุพรรณบุรี	11
สพด.อ่างทอง	8
สพข.2	66
สพด.จันทบุรี	11
สพด.ฉะเชิงเทรา	11
สพด.ชลบุรี	11
สพด.ตราด	8
สพด.ปราจีนบุรี	8
สพด.ระยอง	7
สพด.สระแก้ว	10
สพข.3	175
สพด.ชัยภูมิ	25
สพด.นครราชสีมา	100
สพด.บุรีรัมย์	30
สพด.สุรินทร์	20
สพข.4	105
สพด.นครพนม	12
สพด.มุกดาหาร	8
สพด.ยโสธร	10
สพด.ร้อยเอ็ด	21
สพด.ศรีสะเกษ	22
สพด.อำนาจเจริญ	9
สพด.อุบลราชธานี	23

สพข.5	123
สพด.ภาพสินธุ์	19
สพด.ขอนแก่น	27
สพด.บึงกาฬ	8
สพด.มหาสารคาม	13
สพด.สกลนคร	19
สพด.หนองคาย	10
สพด.หนองบัวลำภู	7
สพด.อุดรธานี	20
สพข.6	59
สพด.เชียงใหม่	25
สพด.แม่ฮ่องสอน	7
สพด.ลำปาง	13
สพด.ลำพูน	9
ศพล.	5
สพข.7	48
สพด.เชียงราย	18
สพด.น่าน	15
สพด.พะเยา	9
สพด.แพร่	6
สพข.8	56
สพด.พิจิตร	12
สพด.พิษณุโลก	9
สพด.เพชรบูรณ์	11
สพด.เลย	14
สพด.อุดรดิตถ์	10
สพข.9	51
สพด.กำแพงเพชร	11
สพด.ตาก	9
สพด.นครสวรรค์	14
สพด.สุโขทัย	9
สพด.อุทัยธานี	8

สพข.10	51
สพด.กาญจนบุรี	14
สพด.ประจวบคีรีขันธ์	9
สพด.เพชรบุรี	9
สพด.ราชบุรี	11
สพด.สมุทรสงคราม	4
สพด.สมุทรสาคร	4
สพข.11	73
สพด.กระบี่	8
สพด.ชุมพร	8
สพด.นครศรีธรรมราช	22
สพด.พังงา	7
สพด.ภูเก็ต	4
สพด.ระนอง	5
สพด.สุราษฎร์ธานี	19
สพข.12	79
สพด.ตรัง	10
สพด.นราธิวาส	13
สพด.ปัตตานี	12
สพด.พัทลุง	11
สพด.ยะลา	8
สพด.สงขลา	17
สพด.สตูล	8
รวมทั้งสิ้น	1,000

ภาพที่ 2 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 1

การเสวนา “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage ในงานวันดินโลก ปี 2567

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ได้จัดกิจกรรมการเสวนาของหมอดินต้นแบบ ภายใต้หัวข้อใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage วันศุกร์ที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2567 เวลา 10.00 น. ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยจัดเวทีเสวนาเรื่อง “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage” เพื่อเพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการดินและน้ำ ด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ ระหว่างนักวิชาการ เกษตรกร หมอดินอาสา และประชาชนทั่วไป และเพื่อรณรงค์และส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการดินและน้ำอย่างยั่งยืนเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช

สรุปสาระสำคัญจากการเสวนา ได้ดังนี้

ดร.อาทิตย์ สุขเกษม รองอธิบดีด้านวิชาการ กรมพัฒนาที่ดิน เป็นประธาน เปิดเวทีเสวนา “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” (Caring for soils: measure, monitor, manage) ณ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดย ดร.อาทิตย์ สุขเกษม กล่าวว่า การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนต้องเริ่มจากการเข้าใจชุดดินในพื้นที่ของตนเอง รู้จักปัญหา วิธีการแก้ไข และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการผลิตทางการเกษตรในประเทศไทย พร้อมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการวัดและติดตามคุณภาพดินอย่างเป็นระบบ กรมพัฒนาที่ดินได้ริเริ่มโครงการหมอดินอาสาตั้งแต่ปี 2538 ปัจจุบัน มีหมอดินอาสาทั่วประเทศกว่า 77,000 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดินที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาที่ดิน และขับเคลื่อนงานภาคการเกษตร ภายในงานวันดินโลกมีการจัดกิจกรรมและนิทรรศการให้หมอดินอาสาได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตน การเสวนาในครั้งนี้มีหมอดินอาสาที่เป็นต้นแบบที่มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาที่ดิน โดยมีผู้เข้าร่วมรับฟังการเสวนาประมาณ 200 คน

วิทยากรเข้าร่วมการเสวนาวิชาการ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

นายสนธิ์ คำบรรณ (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดอุบลราชธานี) เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2567 และชนะเลิศหมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567

นายดิน หะยิมะแซ (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดปัตตานี) เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รางวัลที่ 2 และรองชนะเลิศอันดับ 1 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567

นายสนธิ์ ชาวป่า (หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน จังหวัดอุทัยธานี) เกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รางวัลที่ 3 และรองชนะเลิศอันดับ 2 หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567

นายคมสัน โคตรสีทา (หมอดินอาสาประจำตำบล จังหวัดอุดรธานี) หมอดินอาสาดีเด่น กรมพัฒนาที่ดิน ปี 2567 และอาสาสมัครดีเด่น ประจำปี 2567

นางสาวอรทัย นิสัยเลิศ (หมอดินอาสาประจำ จังหวัดสุรินทร์) หมอดินอาสาดีเด่นกรมพัฒนาที่ดิน ปี 2566 และอาสาสมัครดีเด่น ประจำปี 2566 เป็นผู้ดำเนินรายการ

นายสนธิ คำบรรณ หมอดินอาสาประจำตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

หมอดินสนธิ คำบรรณ มีพื้นที่ทำการเกษตร 72 ไร่ เดิมประกอบอาชีพทำนาเชิงเดี่ยว แต่ประสบปัญหาดินร่วนปนทรายที่มีธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุต่ำ รวมถึงขาดแคลนน้ำ จึงนำความรู้จากการอบรมหมอดินอาสา เช่น การตรวจดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และการใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดิน มาปรับระบบการผลิตสู่เกษตรผสมผสานตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมหมอดินอาสาหลักสูตรต่าง ๆ ในเรื่องการตรวจดิน การปรับปรุงบำรุงดิน และผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน จึงปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยปลูกข้าว พืชผสมผสาน กล้วยเลี้ยงสัตว์ ไม้ป่า เพาะชำกล้าไม้ ปศุสัตว์ และมีสระน้ำ

แนวทางการจัดการพื้นที่ และการต่อยอดขยายผล มีการใช้ปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.1 และปลูกปอเทืองเพื่อปรับปรุงดิน ใส่ปูนโดโลไมท์ลดความเป็นกรดของดิน ฉีดพ่นน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซูเปอร์ พด.2 และสารควบคุมแมลง จากสารเร่งซูเปอร์ พด.7 แทนสารเคมี โดยมีการใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดินในการเพาะชำกล้าไม้ พื้นที่ทางการเกษตรมีการขุด “บ่อพอเพียง” เพื่อเก็บน้ำ พร้อมปลูกหญ้าแฝกป้องกันการพังทลายของดิน บทบาทและการขยายผล หมอดินสนธิเป็นประธานวิสาหกิจศูนย์เพาะชำกล้าไม้เศรษฐกิจ “เขมราฐธานี” ร่วมกับ “อินดี ออร์แกนิกฟาร์ม” ผลิตกล้าไม้ป่าเพื่อเพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในรูปแบบ Carbon Credit ภายใต้ธุรกิจของบริษัทลอร์อัล ประเทศฝรั่งเศส ด้วยความมุ่งมั่นและการปรับปรุงดินอย่างต่อเนื่อง ผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐานออร์แกนิก รวมกลุ่มเกษตรกรสร้างเครือข่ายเพาะชำกล้าไม้ป่า และใช้ระบบรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม เป็นแบบอย่างของการเกษตรยั่งยืนที่ช่วยทั้งเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมสู่ชุมชนคาร์บอนต่ำในอนาคต

นายติน หะยิมแซ หมอดินอาสาประจำตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

หมอดินติน มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นชุดดินบาเจาะ มีปัญหา คือ ดินทรายลึกลงมาก เป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนน้ำ หลังจากได้เป็นหมอดินอาสาและผ่านการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ด้านการพัฒนาที่ดิน ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยเฉพาะการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก ปี 2565 ในหัวข้ออาหารก่อกำเนิดเกิดจากดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดตาก เป็นแรงบันดาลใจในการทำพลิกฟื้นดินทราย ให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถทำการเกษตรได้ และสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ชุมชนภายใต้สโลแกนของตนเอง “พัฒนาดิน พืชผักปลอดภัย ผู้บริโภคมั่นใจ เชื่อมโยงเครือข่าย สร้างรายได้สู่ชุมชน” ปัจจุบัน ปลูกผักยกแคร่และผักกางมุ้ง เช่น คะน้า กวางตุ้ง กวางตุ้งฮ่องเต้ ผักสลัด ผักกาด พร้อมพืชหมุนเวียนระหว่างร่องมะพร้าว ได้แก่ ข้าวโพด มะเขือ ถั่วฝักยาว แตงกวา กระเจี๊ยบ มันเทศ และสมุนไพรร

แนวทางการจัดการในพื้นที่ มีดังนี้

1. รู้จักพื้นที่ของตนเอง โดยมีการเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ด้วยชุดตรวจสอบดินภาคสนาม มีการวางแผนว่าจะปลูกพืชอะไร
2. คัดเลือกพันธุ์ จากเครือข่าย เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่
3. ปรับปรุงดินทราย ด้วยปุ๋ยหมักซูเปอร์ พด.1 (ใช้เปลือกมะพร้าวเป็นวัสดุหลัก) และปลูกปอเทืองหมุนเวียน

4. จัดการน้ำ ได้รับการสนับสนุนชุดบ่อจิว และมีการใช้ระบบน้ำหยด น้ำพุ่ง มีเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อให้มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี
5. บำรุงพืช ใช้น้ำหมักชีวภาพซุเปอร์ พด.2 (วัตถุดิบ เช่น ผักบู้ง แดงกวา สับปะรด)
6. ป้องกันศัตรูพืช ใช้สารเร่ง พด.7 เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมี และมีการปลูกปอเทืองหมุนเวียนกับข้าวโพด มะเขือ กระจับปี่ มันเทศ
7. เก็บเกี่ยวถูกวิธี เพื่อลดความเสียหายของผลผลิต เช่น การซ้ำ หัก ฉีกขาด จะทำให้มูลค่าผลผลิตลดลงด้วย
8. บันทึกข้อมูล ในการปลูกพืชอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ
9. วางแผนปลูกพืชหมุนเวียน จำหน่ายรายวันทั้งตลาดออนไลน์และตลาดสินค้าเกษตร ด้วยการจัดการที่เป็นระบบ หมอดินดินไม่เพียงพลิกพื้นดินทรายให้ใช้ประโยชน์ได้ แต่ยังสามารถผลิตปลอดภัยสร้างรายได้ และเป็นแรงบันดาลใจให้ชุมชนเกษตรกรใกล้เคียง

นายสนธิ ชาวป่า หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบ้านไร่ อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี

หมอดินสนธิ ชาวป่า เติบโตในครอบครัวเกษตรกร รับช่วงการทำเกษตรเชิงเดี่ยวจากพ่อแม่ โดยใช้วิธีเผาและใช้สารเคมี ส่งผลให้ดินเสื่อมโทรม มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นกรดจัด ดินแน่นทึบ เกิดการชะล้างพังทลาย และพื้นที่ที่มีความลาดชัน หลังจากเข้าร่วมเป็นหมอดินอาสาและผ่านการอบรมด้านการพัฒนาที่ดิน พร้อมรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้นำความรู้มาปรับใช้ เช่น การใช้ผลิตภัณฑ์ พด. การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ การเพิ่มอินทรีย์วัตถุด้วยปุ๋ยพืชสด และหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ดินฟื้นตัว ต้นทุนลดลง และรายได้เพิ่มขึ้น

แนวทางการจัดการในพื้นที่ มีดังนี้

1. ปรับสู่เกษตรอินทรีย์ผสมผสาน ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และข้าวไร่
2. ปลูกหญ้าแฝกรอบทรงพุ่มไม้ผล ทั้งแบบวงกลม สี่เหลี่ยม และครึ่งวงกลมในพื้นที่ลาดเอียง เพื่อลดการพังทลายและคลุมดินรักษาความชุ่มชื้น
3. ชุดสระเก็บน้ำใช้ฤดูแล้ง และติดตั้งระบบน้ำหยดเพื่อลดต้นทุน
4. ใช้ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดินแทนสารเคมี เช่น
 - น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่งซุเปอร์ พด.2 ฉีดพ่นต่อซังข้าว
 - ปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากสารเร่งซุเปอร์ พด.3 ป้องกันโรคเมล็ดพันธุ์
 - สารเร่งซุเปอร์ พด.7 ควบคุมแมลงศัตรูพืช
5. ไถกลบและพักดิน 15–30 วัน ก่อนปลูกพืชใหม่

หมอดินสนธิ ชาวป่า จึงเป็นตัวอย่างของการปรับวิธีทำเกษตรจากการใช้สารเคมีสู่เกษตรอินทรีย์ที่ฟื้นฟูดินลดต้นทุน เพิ่มรายได้ และดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

นายคมสัน โครศรีทา หมอดินอาสาประจำตำบลสุ่มเส้า อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

หมอดินคมสัน โครศรีทา มีพื้นที่เกษตรเป็นชุดดินเพ็ญ ดินตื้นถึงชั้นลูกรัง ทำให้ไถพรวนลำบาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ไม่เหมาะปลูกข้าว ดินบนร่วนปนทราย มีกรวดมาก ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว การระบายน้ำเร็ว น้ำไหลบ่าเข้า การซึมผ่านน้ำปานกลางถึงช้า ปี 2562 ได้รับคัดเลือกจากสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานีเข้าร่วมโครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะปลูกข้าว ร่วมออกแบบระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ แก้ปัญหาดินลูกรังตามองค์ความรู้กรมพัฒนาที่ดิน

แนวทางการจัดการในพื้นที่ มีดังนี้

1. ปรับพื้นที่สู่เกษตรผสมผสาน: นาข้าว ไม้ผล หญ้าเลี้ยงสัตว์ ป่าไม้เศรษฐกิจ โรงเรือนอุ้งน้ แมล่อน มะเขือเทศเชอร์รี่
2. ปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ตัดใบคลุมดินใต้ต้นไม้ผล รักษาความชุ่มชื้น นอกจากนี้ ปลูกหญ้าแฝกตามขอบบ่อ ป้องกันการพังทลายของดิน

หมอดินคมสันจึงสามารถพลิกพื้นที่ดินลูกรังให้เกิดประโยชน์ สร้างผลผลิตหลากหลาย และดูแลทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน

สรุปแนวคิดของหมอดินอาสาในการใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัดจัดการ เพื่อดินดีอย่างยั่งยืน

1. รู้จักพื้นที่ เข้าใจดิน เก็บและวิเคราะห์ตัวอย่างดิน ใช้ข้อมูลเป็นฐานในการวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เหมาะสม
2. เลือกพันธุ์พืชให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยง เพิ่มผลผลิต และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
3. บำรุงดินและจัดการน้ำ ปรับปรุงดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุ และวางระบบจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ
4. วางแผนการผลิตครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การดูแล ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวอย่างถูกวิธี เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน
5. จัดทำบันทึกข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และนำมาใช้ในการปรับปรุงการผลิตในอนาคต
6. สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เชื่อมโยงหมอดินอาสาและเกษตรกรเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และยกระดับมาตรฐานการทำเกษตรอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 3 การเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในงานวันดินโลก

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน มีกลุ่มเป้าหมายคือหมอดินอาสาประจำตำบล หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ หลักสูตรมี 3 ส่วน ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ในแนวทางที่ตนเองใช้ในการประกอบอาชีพจนประสบผลสำเร็จ มีรายได้มั่นคง มีการใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot นื่องดิน ดี LDD on Farm Agri-Map Online e-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต การลดปริมาณของเสียให้น้อยลงหรือเท่ากับศูนย์ (Zero Waste) การจัดการทรัพยากรดินเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน อาทิ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น หรือแหล่งเรียนรู้จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่าง ๆ

หลักสูตร 2 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2 ทั้งสิ้น 7,200 ราย งบประมาณ 5,760,000 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 797,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 997 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.85 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยมีหัวข้อการผลิตวัสดุปลูก การผลิตน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักบ่มเม็ด การทำถ่านไบโอชาร์ (Biochar) ธนาคาร์บอนใต้ดินและการอนุรักษ์น้ำ (2) การผลิตพืชและระบบการปลูก หัวข้อการผลิตมะม่วงนอกฤดู การปลูกพืชในโรงเรือนระบบการปลูกกล้วยหอม ระบบการปลูกผักอินทรีย์ PGS การผลิตเห็ดนางฟ้าภูฐาน การปลูกและแปรรูปอะโวคาโด (3) การเกษตรอินทรีย์ PGS การเรียนรู้การทำแปลงเกษตร PGS การทำเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐาน PGS (4) การเกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง การทำการเกษตรผสมผสาน การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และการดำเนินแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (5) การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่า การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะเขือเทศเชอร์รี่ อะโวคาโด และการผลิตสมุนไพรไล่แมลงด้วยหม้อต้มแรงดัน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 370,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 463 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.43 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง ปราชินบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมสรุปได้ 4 หมวดดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้ออบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.13 และ พด.15 การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การบ่มดิน (2) ระบบเกษตรสมัยใหม่และ Smart Farmer ระบบน้ำอัจฉริยะ (3) การผลิตเกษตรอินทรีย์และการจัดการศัตรูพืช (4) การเกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 613,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 767 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.65 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสาชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถอดบทเรียนความสำเร็จของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ดินด้วยชุดทดสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การทำน้ำส้มควันไม้ การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง (พด.15) การใช้สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช (3) การเกษตรอินทรีย์ PGS เช่น การผลิตผักอินทรีย์ (4) การเกษตรผสมผสานและเทคโนโลยีการผลิตพืชอื่น ๆ เช่น การทำเกษตรผสมผสาน แปลงนา Smart Farmer และระบบน้ำอัจฉริยะ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเค็ม การผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสง และการปลูกพืชหลังนา การผลิตกล้วยหอมทองส่งออก (5) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น นื่องดินดี LDD on Farm Argi-Map Online e-service

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 720,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 900 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.50 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1)การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีการทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสาชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถอดบทเรียนความสำเร็จของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยฝึกปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร (LDD Test Kit) การผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพสูง การผลิตน้ำหมักชีวภาพ การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การเพาะเชื้อเห็ดจากต้นไม้ม (3) การเกษตรอินทรีย์ PGS เช่น การผลิตผักปลอดภัย/ผักอินทรีย์ การผลิตกล้วยหอมทองส่งออก การปลูกมะนาวในวงบ่อ เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสงและพืชหลังนา (4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น นื่องดินดี, LDD on Farm Argi-Map Online e-service

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 726,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 908 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.6 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมมี 6 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการอบรมผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จากวัสดุท้องถิ่น การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร (LDD Test Kit) (3) การผลิตพืช ข้าว พืชไร่ พืชสวน การผลิตทุเรียน การผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล การผลิตผักอินทรีย์ การเพาะเห็ด (4) เกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่ (5) ปศุสัตว์และประมง (6) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น นื่องดินดี, LDD on Farm Argi-Map Online e-service ระบบน้ำอัจฉริยะ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 378,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 473 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.57 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการอบรมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จากวัสดุท้องถิ่น การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร (LDD Test Kit) (3) ด้านการผลิตพืช ผัก ไม้ผล นาข้าว (4) เกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่ (5) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น นื่องดินดี LDD on Farm Argi-Map Online e-service ระบบน้ำอัจฉริยะ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 304,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 380 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.28 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการอบรมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จากวัสดุท้องถิ่น การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร (LDD Test Kit) (3) การผลิตพืช ผัก ไม้ผล นาข้าว (4) เกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่ (5) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น นื่องดินดี LDD on Farm ระบบน้ำอัจฉริยะ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 366,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 458 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.36 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 2 หมวด ดังนี้ (1) การบริหารจัดการดินและน้ำแบบครบวงจร (2) การเสริมสร้างทักษะและนวัตกรรมเกษตร มีกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อต่อยอดอาชีพด้านการเกษตร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 330,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 413 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.74 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การผลิตและจัดการเมล็ดพันธุ์ เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์และการบริหารจัดการแปลง การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน การผลิตเมล็ดพันธุ์ปอเทือง (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ หัวข้อการอบรมความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน พื้นฐานความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน การใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน โครงการธนาคารน้ำใต้ดินและการปลูกผักอินทรีย์ สาธิตการทำ/การใช้ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง สาธิตการทำปุ๋ยหมัก มูลค่างควาและน้ำหมักชีวภาพ (3) เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ การปลูกผักอินทรีย์ การรวมกลุ่มการรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) (4) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 318,400 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 398 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.53 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ หัวข้อการอบรม การใช้เทคโนโลยีชีวภาพของการพัฒนาที่ดิน การบ่มดินสำหรับปลูกพืช การทำแบคทีเรียสังเคราะห์แสงจาก พด.15 การเพาะเลี้ยงไส้เดือน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ครบวงจร (2) การเกษตรยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การทำการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรอินทรีย์แบบผสมผสานและการแปรรูปสินค้าเกษตร การทำเกษตรอินทรีย์แบบไร้นาสวนผสมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำให้เกิดประโยชน์ (3) พืชเศรษฐกิจและการตลาด เช่น เทคนิคการปลูกมะพร้าวให้ได้ผลผลิตดี เทคนิคการทำฟาร์มเมล่อน การแปรรูป และการตลาด การศึกษาดูงาน ฟาร์มคูโบต้า และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

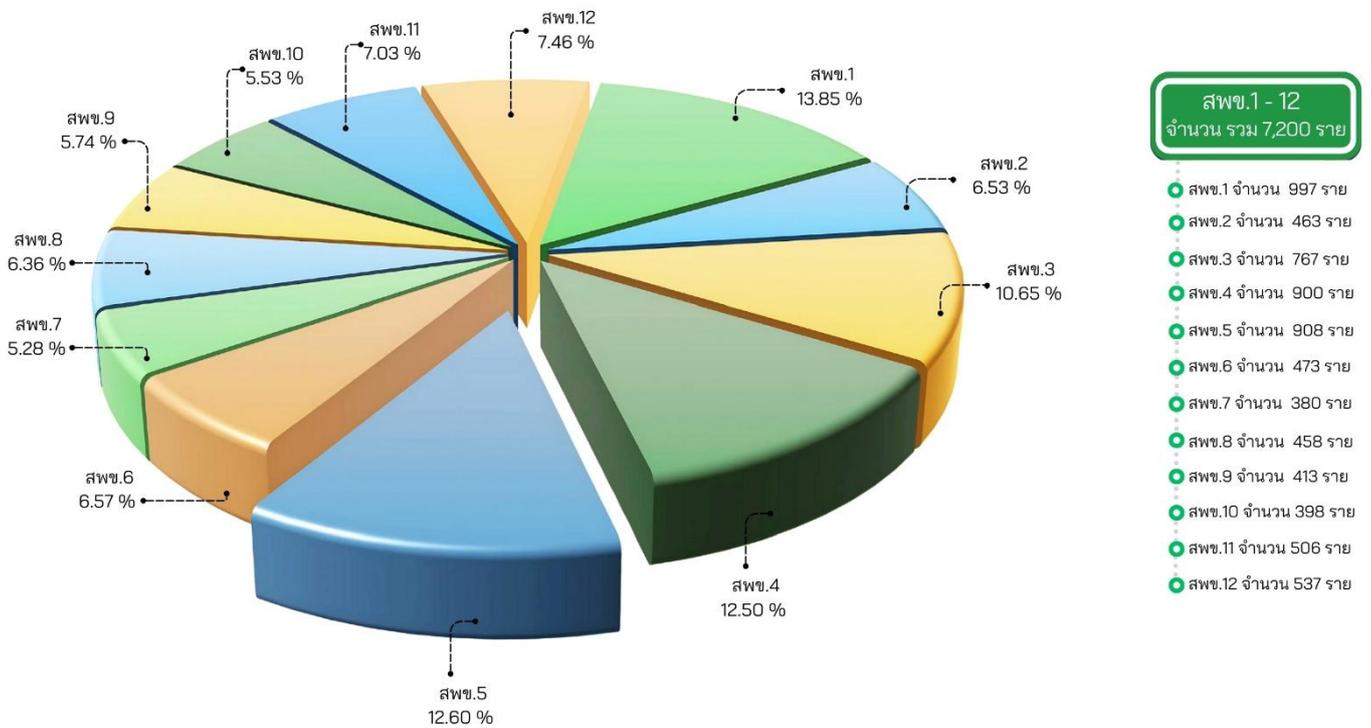
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 404,800 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 506 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.03 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 4 หมวด ดังนี้ (1) การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา โดยมีระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้ออบรมเรื่องการจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และแก้ไขปัญหาดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในนาข้าว การบ่มดินสำหรับปลูกพืช การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ครบวงจร / ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ และไบโอชาร์ การเพาะเลี้ยงไส้เดือน การผลิตและขยายเชื้อแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 การใช้ พด.14 รักษารากเน่าโคนเน่า (3) เกษตรผสมผสานและทฤษฎีใหม่ การทำธนาคารขยะและการใช้วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การปลูกยางพาราแบบผสมผสานอย่างยั่งยืน การปลูกโกโก้ในสวนปาล์มน้ำมันและการแปรรูปเมล็ดโกโก้ เทคนิคการปลูกพืชเศรษฐกิจให้ได้ผลผลิตดีเกษตรผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ เช่น การใช้ Applications ของกรมพัฒนาที่ดิน การใช้งานโดรนเพื่อการเกษตร การเรียนรู้ระบบน้ำ-ระบบปุ๋ยต้นทุนต่ำ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 429,600 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 537 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.46 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) การผลิตและเทคนิคการปลูก เช่น การปลูกกล้วยเชิงพาณิชย์ การปลูกผักสลัดบนกระเบื้อง การปลูกผักสลัดในภาชนะ การปลูกพืชอายุสั้น (2) การปรับปรุงดินและการอนุรักษ์ มีหัวข้อการอบรมการจัดการพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดด้วยเทคนิคการแก้ดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) การจัดการแปลงและระบบเกษตร มีหัวข้อการจัดการดูแลแปลงปลูก การทำไร่นาสวนผสม การทำเกษตรแบบผสมผสาน การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (4) การตลาดและอาชีพ การจัดการด้านตลาด การประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 2 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 2

ภาพที่ 4 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 2

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1					
สพด.กรุงเทพฯ	30	1	26 มี.ค. 68	- หมอดินอาสากรุงเทพมหานคร ศึกษาเรียนรู้ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวแบบครบวงจร 1. กระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี 2. การจัดทำแปลงขยายพันธุ์ข้าว 3. การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว 4. การปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว 5. การเก็บรักษาและจำหน่าย - หมอดินอาสาเข้าฐานเรียนรู้ 1. ฐานเรียนรู้การผลิตและการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ 2. การทำปุ๋ยหมักแม่โจ้แบบไม่กลับกอง 3. การบริหารจัดการขยะ 4. จุลินทรีย์ 3 พลัง (หน่อกล้วย จาวปลวก สังเคราะห์แสง) 5. การเลี้ยงไก่หลุม 6. เต่าชีวมวล 7. การเลี้ยงไส้เดือนจากขยะในครัวเรือน	- ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวจังหวัดนครนายก - หมอดินอาสากรุงเทพมหานคร เข้าเยี่ยมชมศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก (สวนคุณนงมล บุญเคลิ้ม) หมอดินอาสาประจำตำบลหนองแสง จังหวัดนครนายก
สพด.ชัยนาท	50	1	2 ธ.ค. 67	1. เรียนรู้การแปลงเกษตร PGS 2. การแสดงความรู้ด้านการทำเกษตรของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในงานเกษตรแฟร์	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินนายสายยันต์ จันทรา ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอ กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 2. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.นครนายก	40	1	10 ธ.ค. 67	1. ห้องเรียนธรรมชาติ เรียนรู้ดิน น้ำ ป่า 2. ปรง หมัก บ่ม ห่ม ดิน 3. การทำน้ำหมักรสจืด และเพาะกล้าแบบไม่ใช้ถุงพลาสติก 4. แนวทางการดำเนินงานหมอดินอาสาสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางกรวย จังหวัดนครราชสีมา
สพด.นครปฐม	105	1	25 ก.พ. 68	การปลูกพืชในโรงเรือน การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะเขือเทศเชอร์รี่ การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินมาใช้ เช่น พด. ต่างๆ การผลิตวัสดุปลูก การบริหารจัดการน้ำ	ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินสวนกล้วย อุโมง อำเภอบางแพ จังหวัดสุพรรณบุรี
สพด.นนทบุรี	40	1	17 ม.ค. 68	หลักสูตรการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน 1. ระบบการปลูกกล้วยหอม ต่อยอดสู่ความสำเร็จ 2. ระบบการปลูกผักอินทรีย์ PGS แบบยกโต๊ะ	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลชอนม่วง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 2. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ตำบลโพกรวม อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี
สพด.ปทุมธานี	50	1	27 ก.พ. 68	หัวข้อบรรยาย : -การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินผลิตมะม่วงนอกฤดู -การทำการเกษตรผสมผสาน -ธนาคารน้ำใต้ดิน /ศึกษาดูงานตามฐานเรียนรู้ : -การทำถ่านไบโอชา -การขยายพันธุ์มะม่วง -ธนาคารน้ำใต้ดินและการรักษา -การผลิตน้ำหมักชีวภาพและการทำปุ๋ยหมักบ่มเม็ด -การทำสมุนไพรไล่แมลงโดยการใช้หม้อต้มแรงดัน	ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตมะม่วงนอกฤดู บ้านมาบเหียง ตำบลหนองโพรง อำเภอสคริมท่าโพธิ์ จังหวัดปทุมธานี

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด. พระนครศรีอยุธยา	200	1	29 ม.ค. 68	1.การฝึกและปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เรื่อง การผลิตมะม่วงนอกฤดูดูการ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินนายสงคราม ธรรมะ ม.11 ตำบลหนองโพรง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี
สพด.ลพบุรี	118			1.การฝึกและปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	
สพด. สมุทรปราการ	34	2	23 ม.ค. 68 24 ม.ค. 68	1.การฝึกและปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	1.ศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดินชัยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง ตำบลหนองพลับ อำเภอบางบาล จังหวัดพระจวบคีรีขันธ์ 2.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (แปลงใหญ่มะพร้าว) ตำบลห้วยทราย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
สพด.สระบุรี	110	1	22-23 ม.ค. 68	1.การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และการดำเนินแนวทางตามเศรษฐกิจพอเพียง 2. การผลิตเห็ดนางฟ้าภูฐาน 3. การปลูกและแปรรูปอะโวคาโด 4. การผลิตและการใช้ไบโอชาร์	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายนิคม คงพันธ์ ตำบลละตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ 2. สวนเทพพนา ศูนย์เรียนรู้พัฒนาผลผลิต การเกษตร และผลิตภัณฑ์ชุมชน ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.สิงห์บุรี	40	1	27 พ.ย. 67	การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินนายสมพร ดาวลอย หมอดินอาสาประจำตำบลคลองสี่ อำเภอมะนัง จังหวัดลพบุรี และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายไพวัลย์ แจ่มแจ่ม หมอดินอาสาประจำตำบลชอนม่วง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
สพด.สุพรรณบุรี	212	1	19 ธ.ค. 67	ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
สพด.อ่างทอง	74	1	18 มี.ค. 68	1. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ 2.การทำเกษตรอินทรีย์ PGS	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน นายยง เขียวนิล อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนนทบุรี 2. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS นางจริญญา ศรภูงาท อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนนทบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2					
สพด.จันทบุรี	74	1	26 ธ.ค. 68	ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน สวนยายดา-เจ้าบุญชื่น ตำบลตะพง อำเภอมะนัง จังหวัดระยอง
สพด.ฉะเชิงเทรา	90			ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	
สพด.ชลบุรี	87	1	23 ม.ค. 68	1. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง 2.การผลิตน้ำหมักชีวภาพ 3.การผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลไม้เค็ด อำเภอมะนัง จังหวัดปราจีนบุรี
สพด.ตราด	36			ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ปราจีนบุรี	66	1	7 ธ.ค. 67	1. การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงดินด้วยเทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน 3. การทำน้ำส้มควันไม้ 4. การทำเกษตรผสมผสาน 5. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 6. แพลงนา Smart Farmer 7. ระบบน้ำอัจฉริยะ 8. การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกการจัดการดิน การบ่มดิน 9. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.13 และ15 10. การผลิตผักอินทรีย์ โดยใช้การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช	1. ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา 2. WB ออร์แกนิกฟาร์ม ตำบลคลองม่วง อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา
สพด.สระแก้ว	60	1	6 ธ.ค. 68	1. การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงดินด้วยเทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน 2. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด.13 และ15 3. การใช้ประโยชน์หญ้าแฝกการจัดการดิน การบ่มดิน 4. การปลูกสมุนไพรรอบระบบเกษตรอินทรีย์ 5. การแปรรูปสมุนไพรรอบระบบ	1. ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางบาล จังหวัดนครราชสีมา 2. วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรรมชาวมัง ตำบลท่าช้าง อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
สพด.ระยอง	50			ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3					
สพด.ชัยภูมิ	124	2	11 ก.พ. 68 12 ก.พ. 68	1. ทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 2. การผลิตผักปลอดภัย 3. การปฏิบัติงาน (ฐานเรียนรู้) - ฐานเรียนรู้ที่ 1 ดิน - ฐานเรียนรู้ที่ 2 ปุ๋ยอินทรีย์ - ฐานเรียนรู้ที่ 3 งานจัดระบบ	1. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ 2. แปลงผักปลอดภัย บ้านชัยรวงไทย หมู่ที่ 3 ตำบลนาเสี้ยว อำเภอมะขาม จังหวัดชัยภูมิ (นายชูชีพ ชัยภูมิ)

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				อนุรักษ์ดินและน้ำ - ฐานเรียนรู้ที่ 4 การผลิตกล้วยหอมทองส่งออก - ฐานเรียนรู้ที่ 5 ปุ๋ยหมักเติมอากาศ - ฐานเรียนรู้ที่ 6 วิธีการปรุงดินขาย	
สพด.นครราชสีมา	297	9	21 พ.ย. 67 9 ธ.ค. 67 10 ธ.ค. 67 25 ธ.ค. 67 26 ธ.ค. 67 27 ม.ค. 68 28 ม.ค. 68 24 ก.พ. 68 25 ก.พ. 68	1. การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงดินด้วยเทคโนโลยีกรมพัฒนาที่ดิน 2. การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช ในการผลิตผักอินทรีย์ 3. การทำน้ำส้มควันไม้ 4. การทำเกษตรผสมผสาน 5. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 6. แพลงนา Smart Farmer 7. ระบบน้ำอัจฉริยะ 8. การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก 9. เทคโนโลยีการผลิตถั่วลิสง และการปลูกพืชหลังนา 10. การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในพื้นที่ดินเค็ม 11. การใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Applications AI Chatbot นื่องดินดี LDD on Farm Argi-Map Online e-service 12. ฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์ดินด้วยชุดทดสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	1. ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 2. WB Organic Farm อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา 3. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลตะคุ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา 4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามูลบน-ลำแชะ ตำบลจระเข้หิน อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา 5. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา 6. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา 7. ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.บุรีรัมย์	188	3	5-6 มิ.ย 68 16-17 มิ.ย 68 (2)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนความถูกต้องข้อมูล ประวัติหมอดินอาสา การดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 2. กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการพัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับหมอดิน 3. ถอดบทเรียนชีวิตความสำเร็จของการพัฒนาที่ดิน โดยหมอดินอาสาแต่ละตำบล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของหมอดินอาสา 4. ฝึกปฏิบัติ <ol style="list-style-type: none"> 1) ฐานการฝึกปฏิบัติตรวจวิเคราะห์ดิน 2) ฐานการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 3) ฐานหญ้าแฝก 4) ฐานการทำปุ๋ยหมัก จาก พด.1 5) ฐานการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จาก พด.2,7 6) ฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์เรียนรู้พื้นที่ชุ่มน้ำ และนกเกรียนพันธุ์ไทย จังหวัดบุรีรัมย์ และแปลงเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่ลุ่มดอน ศพก. อำเภอมือง(เครือข่าย) 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินเฉพาะด้าน หมอดินอาสา ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์(2)
สพด.สุรินทร์	158	1	20 ธ.ค. 67	<ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยาย บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริการงานหมอดินอาสา และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน 2. ถอดบทเรียนชีวิตความสำเร็จของการพัฒนาที่ดินสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน โดยหมอดินอาสา 3. เรียนรู้งานพัฒนาที่ดิน <ol style="list-style-type: none"> 1) ฐานการฝึกปฏิบัติตรวจวิเคราะห์ดิน 2) ฐานการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 3) ฐานเกษตรอินทรีย์ PGS สุรินทร์ 	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ในสถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				4) ฐานการทำปุ๋ยหมัก จาก พต.1 5) ฐานการทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ จาก พต.2/6/7 6) ฐานการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง จาก พต.15 - สรุปผลการฝึกอบรม	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4					
สพด.นครพนม	97	1	19-20 ธ.ค. 67	1.บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. บรรยาย นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน Applications Ai (น้องดินดี) 3.ตรวจวิเคราะห์ดินอย่างถูกวิธี 4.บรรยาย นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ ของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม
สพด.มุกดาหาร	50	2	24 ธ.ค. 67 25 ธ.ค. 67	1. การผลิตปุ๋ยหมัก พต. 2. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พต. 3. การปรับปรุงบำรุงดิน	1. สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร 2. ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินประจำตำบลบางทรายน้อย อำเภอหว้านใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร
สพด.ยโสธร	85	1	19 ธ.ค. 67	การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร ตำบลหนองคู อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
สพด.ร้อยเอ็ด	190	1	26-27 ธ.ค. 67	1. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา 2. การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน 3. การใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน Applications Ai 4. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิต	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด 2. ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ศรีสะเกษ	204	1	13-14 ธ.ค. 67	1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต 4. การฝึกปฏิบัติและศึกษาดูงานด้านการเกษตร ได้แก่ เกษตรผสมผสาน ชุดผสมเทียมปลาเคลื่อนที่ การปลูกมะนาวในวงบ่อการผลิตเห็ดตระไคร้	1. สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ 2. ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สพด.อำนาจเจริญ	58	1	19 ธ.ค. 67	1. บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา 2. บรรยาย Applications AI Chatbot น้องดิน ดี 3. การเพาะเชื้อเห็ดจากต้นไม้	โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอึ้งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลคล้อเหนือ อำเภอเมืองจังหวัดยโสธร
สพด.อุบลราชธานี	216	1	29- 30 ม.ค. 68	1.การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานกรมพัฒนาที่ดิน 2.ถึงความรู้ การจัดการดิน , ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3.E-service , Application กรมพัฒนาที่ดิน , นวัตกรรมกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5					
สพด.กาฬสินธุ์	135	1	26 พ.ย. 67	1.ศึกษาและพัฒนาด้านข้าว 2.ศึกษาและพัฒนาด้านปรับปรุงบำรุงดิน 3.กิจกรรมพีชไร้ 4.กิจกรรมพีชสวน 5.กิจกรรมเพาะเห็ด 6.ศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์ 7.กิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมืองจังหวัดสกลนคร
สพด.ขอนแก่น	198			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
สพด.สกลนคร	120			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
สพด.บึงกาฬ	50	2	20 ธ.ค. 67 21 ธ.ค. 67	1. ศึกษาฝึกปฏิบัติเทคนิคการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพจากวัสดุท้องถิ่น 2. การดูแลการจัดการทุเรียนเพื่อเกษตรปลอดภัย 3. เกษตรทฤษฎีใหม่	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (นายกวางทอง ราชี) บ้านเลขที่ 164 หมู่ 7 ตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ 2. สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ ม.11 ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
สพด.มหาสารคาม	129	1	27 ธ.ค. 67	1. ศึกษาฝึกปฏิบัติเทคนิคการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพเพื่อการปลูกพืช 2. ศึกษาฝึกปฏิบัติการเพาะกล้าผักและการดูแลต้นกล้าก่อนการเพาะปลูก 3. ชมนิทรรศการงานวิชาการ	ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีพันปีหลวง บ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
สพด.หนองบัวลำภู	60			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
สพด.อุดรธานี	156	1	21 พ.ย. 67	โดยแบ่งเป็น 6 ฐานการเรียนรู้ ดังนี้ 1. งานศึกษาและพัฒนาการปรับปรุงบำรุงดิน 2. งานศึกษาและพัฒนาเกษตรกรรม 3. การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ 4. งานศึกษาและพัฒนาด้านปศุสัตว์ 5. แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ 6. แปลงสาธิตเทคโนโลยีการเกษตร	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
สพด.หนองคาย	60			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6					
สพด.เชียงใหม่	257	2	20 ธ.ค. 67 21 ธ.ค. 67	1. วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้อสอนหมอดินอาสา ให้อสอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” 2. เจ้าหน้าที่ที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม 3. การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ดิน	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบล ดอยหล่อ อำเภอดอยหล่อ 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินประจำตำบลแม่ณะ อำเภอเชียงดาว
สพด.แม่ฮ่องสอน	47	1	19-20 ธ.ค. 67	1. การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช ในการผลิตผักอินทรีย์ปฏิบัติเทคนิคการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ จากวัสดุท้องถิ่น 2. เกษตรทฤษฎีใหม่	1. ฐานเรียนรู้ดินและปุ๋ย ศูนย์บริการและพัฒนาลุ่มน้ำปายตามพระราชดำริ (ศูนย์ทำโป่งแดง) ตำบลผาบ่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน โดย นายสุขเกษม คำสม บ้านนาปลาจาด ม.4 ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ลำปาง	96	1	28 พ.ย. 67	1.การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ สารชีวภัณฑ์ในการจัดการศัตรูพืช 2. การทำเกษตรผสมผสาน 3.การศึกษาดูงานวันเกษตรกรแห่งชาติ ปี 2567	- สวนแชมป์ เกษตรอินทรีย์ลำปาง ตำบลพระบาท อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง - งานวันเกษตรกรแห่งชาติ 2567 ณ ไระแม่เหียะ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
สพด.ลำพูน	56			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
ศพล.	17	1	23-24 ม.ค. 68	- ฐานเรียนรู้ปุ๋ยหมัก พด. - ฐานเรียนรู้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ - การศึกษาดูงานแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่	1. ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน โครงการหลวง ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 2. ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่สวนครูประทุม ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7					
สพด.เชียงราย	135	2	12-13 มี.ค.68	1. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 2. เรียนรู้นวัตกรรมใหม่ พด.14 ไตรโคเดอร์มา และ พด.13 ไมคอร์ไรซาสำหรับข้าวโพด 3. สัมมนาแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับถ่ายทอดเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 4. ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำการเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินตำบลสันมะเค็ด อำเภอพาน และ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินตำบลจ้าว อำเภอเทิง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				5. ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยหมัก 6. ฝึกปฏิบัติการทำน้ำหมักชีวภาพ 7. ฝึกปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ดิน	
สพด.น่าน	99			1.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน 3.ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำการเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0	
สพด.แพร่	78			1. บทบาทหน้าที่และการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนางานของหมอดินอาสา 2. การตรวจวิเคราะห์ดินเพื่อการเกษตร 3. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	
สพด.พะเยา	68	1	2-3 ม.ค. 68	1.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน 3.ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำการเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0	ณ ศูนย์ workshop อาชีพการเกษตร ถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8					
สพด.พิจิตร	36	1	25 ก.พ. 68	การบริหารจัดการดินและน้ำแบบครบวงจร	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลดอนขวาง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี
สพด.พิษณุโลก	90	1	3-4 ม.ค. 68	การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ กิจกรรมเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้านการเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูง (มหกรรมการเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา)	ถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปีที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.เพชรบูรณ์	118			การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ กิจกรรมเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้าน การเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูง (มหกรรมการเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งาม ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา)	ถนนสายดอกไม้งาม ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
สพด.เลย	89	1	27 ธ.ค. 67	การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ กิจกรรมเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้าน การเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูง (มหกรรมการเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งาม ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา)	อนุสาวรีย์พ่อขุนงำเมือง ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
สพด.อุดรดิตถ์				การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ กิจกรรมเสริมทักษะต่อยอดอาชีพด้าน การเกษตรเพื่อขับเคลื่อนเกษตรมูลค่าสูง (มหกรรมการเกษตรและท่องเที่ยวถนนสายดอกไม้งาม ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา)	ถนนสายดอกไม้งาม ริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9					
สพด.กำแพงเพชร	78	1	6-7 ส.ค. 68	1. การผลิตเมล็ดพันธุ์และการบริหารจัดการแปลง 2. การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพระราชทาน 3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จด้านต่างๆ	1. ศูนย์เครือข่าย ศพก. (สวนเกษตรพอเพียงตามรอยพ่อ “1 ไร่ 3 งาน แก่จน”) สเบย คนไทย ใจเกษตร ตำบลวัดตามม อำเภอบางกระพุ่ม จังหวัดพิษณุโลก 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน “หมอดินมังกร มหาชู” หมู่ที่ 4 ตำบลมะขามสูง อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก 3. กองพันซ่อมบำรุงที่ 23 กองทัพอากาศที่ 3 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ ตำบลอรัญญิก อำเภอเมือง พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ตาก	54			1.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน	
สพด.สุโขทัย	68	1	11 ก.พ. 68	-ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน -การใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดิน -แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จในการจัดการดิน โดยตัวแทนหมอดินอาสาจังหวัดสุโขทัย -เข้าเยี่ยมชมฐานเรียนรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ทั้ง 7 ฐาน	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย ตำบลวังใหญ่ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
สพด.นครสวรรค์	129	1	25 มิ.ย. 68	1.ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน	
สพด.อุทัยธานี	68	1	25 ธ.ค. 67	1.สาธิตการทำ/การใช้ ปุ๋ยหมักมูลค่างควาและน้ำหมักชีวภาพ สำหรับมันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วเหลืองฝักสด 2.โครงการธนาคารน้ำใต้ดินและการปลูกผักอินทรีย์ 3.พื้นฐานความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน - การลดต้นทุนการผลิต - การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด (ปอเทือง) - สาธิตการทำ/การใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง - การรวมกลุ่มการรับรองเกษตรกรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) - เกษตรปลอดภัย สวนพ่อสอน	1.แปลงมันสำปะหลัง นายฉันทรัฐชัย รัตน์จันทร์ทอง ตำบลเขาชายธง อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ 2.ศูนย์เรียนรู้ธนาคารน้ำใต้ดิน (สวนสวนสุขฟาร์ม) ตำบลลำพยนต์ อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ 3.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลจันทน์เสนา อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10					
สพด.กาญจนบุรี	100	2	13-14 พ.ย. 67	1. การทำการเกษตรตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรอินทรีย์แบบผสมผสานและการแปรรูปสินค้าเกษตร 2. การทำเกษตรอินทรีย์แบบไร่นาสวนผสมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. การทำการเกษตรตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง การนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำให้เกิดประโยชน์ การผลิตปุ๋ยหมัก น้ำหมัก น้ำส้มควันไม้ ไบโอดีท และการทำธนาคารขยะ 4. การปรับปรุงบำรุงดิน	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน จังหวัดราชบุรี
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	46	2	20 ธ.ค. 67 23 ธ.ค. 67	1. เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน 2. การบ่มดินสำหรับปลูกพืช 3. ร่วมกิจกรรมวันดินโลก	1. สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน นายธรรมรัตน์ เจริญวัฒน์ ตำบลลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
สพด.เพชรบุรี	86	1	11 ก.พ. 68	1. เทคนิคการบ่มดินสำหรับการปลูกพืช 2. การเพาะเลี้ยงไส้เดือน 3. การทำแบคทีเรียสังเคราะห์แสง จาก พด.15	ศึกษาดูงานศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดินชัยพัฒนา-แม่ฟ้าหลวง ประจวบคีรีขันธ์
สพด.ราชบุรี	100	5	26 ธ.ค. 67 15 ม.ค. 68	1. เทคโนโลยีการปรับปรุงบำรุงดิน ไม้ผล/เทคนิคการทำปุ๋ยหมัก 2. การแปรรูปสมุนไพร	1. ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลบ้านบึง และวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม พืชสมุนไพรตำบล ด่านทับตะโก
			26 ธค. 67 16 มค. 68	1.เทคโนโลยีการปรับปรุงบำรุงดิน ไม้ผล/เทคนิคการทำปุ๋ยหมัก 2. การแปรรูปสมุนไพร	1. ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟู ที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลบ้านบึง และวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม พืชสมุนไพรตำบล ด่านทับตะโก
			26 ธค.67 17 มค.68	1.เทคโนโลยีการปรับปรุงบำรุงดิน ไม้ผล/เทคนิคการทำปุ๋ยหมัก 2. เกษตรผสมผสาน 3. เกษตรอินทรีย์ PGS	1 ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟู ที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลรางบัว และศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลยางหัก
			23-24 มค. 68	1.การปรุงดินสำหรับปลูกผักสลัด/ การปลูกมะนาวเลมอน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2. เกษตรผสมผสาน/ผลิตน้ำส้ม ควันไม้ / การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ คุณภาพสูง "สูตรบ้านหมอดิน เรื่อง การผสมปุ๋ยบ่มเม็ด และการบรรจุภัณฑ์ปุ๋ยอัดเม็ด	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลหินกอง 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลบางเค็ม อำเภอยะขอม, พิพิธภัณฑ์ ดินข้อมูลชุดดินโครงการ ช่างหัวมัน ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ ตำบล ดอนขุนห้วย อำเภอชะอำ
			5-6 กพ. 67	1.เกษตรผสมผสาน 2 เกษตรอินทรีย์ PGS	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลรางบัว 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลบ้านบึง และศูนย์ฝึกปฏิบัติการ พัฒนาที่ดินตำบลยางหัก

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.สมุทรสงคราม	36	1	19 พ.ย. 67	1. เทคนิคการปลูกมะพร้าวให้ได้ผลผลิตดี 2. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ครบวงจร 3. ศึกษาดูงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
สพด.สมุทรสาคร	30	1	29 ม.ค. 68	เทคนิคการทำฟาร์มแมลง การแปรรูป และการตลาด	1. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา 2. คูโบต้าฟาร์ม อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11					
สพด.กระบี่	50	1	24- 25 มี.ค. 68	1. การปลูกยางพาราแบบผสมผสานอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และการปลูกโกโก้ในสวนปาล์มน้ำมันพร้อมทั้งกระบวนการแปรรูปเมล็ดโกโก้ 2. เรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์การทำ การเกษตร และสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาและจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการแก้ปัญหาดินต่างๆ	1. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน โดยจัดกิจกรรมการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ยางพารา อำเภอถ้ำพรรณรา จังหวัด นครศรีธรรมราช 2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปาล์มน้ำมัน อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัด นครศรีธรรมราช
สพด.ชุมพร	68	1	2 ธ.ค. 67	- การจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และการแก้ไขปัญหาด้านดิน - การใช้ Applications ของกรมพัฒนาที่ดินในการจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่	สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร ตำบลวังตะกอก อำเภอ หลังสวน จังหวัดชุมพร

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด. นครศรีธรรมราช	165	2	25 ธ.ค. 67 10 ก.พ. 68	<ul style="list-style-type: none"> - การตรวจวิเคราะห์ดิน “ใส่ใจมาตรฐาน ตรวจวัด จัดการ ดินดี ยั่งยืน” - เสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานวันดินโลก (World Soil Day) - พิธีทำบุญตักบาตรเนื่องในวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ.2568 - เสวนาหัวข้อ “หมอดินอาสาพัฒนาดินดี ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง” 	สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
สพด.พังงา	47	1	19-20 ธ.ค.67	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายกรมพัฒนาที่ดินและระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหาร” - สาธิต "การใช้โดรนเกษตร" - ถ่ายทอดประสบการณ์แบบพี่สอนน้อง หัวข้อ "การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงจากวัสดุในท้องถิ่นพังงา" - การใช้ พต.14 รักษารกเน่าโคนเน่าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในพืชผักเศรษฐกิจของจังหวัดพังงา - Application กรมพัฒนาที่ดิน - หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ, เรียนรู้ชั้นดินและการกำเนิดดิน ปุ๋ยหมัก พต.และปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง - ระบบน้ำ ระบบปุ๋ย ต้นทุนต่ำ - หมอดินอาสาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์งานพัฒนาที่ดินและการแก้ปัญหาดินในพื้นที่ การเกษตรของตนเอง 	ณ ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานี สถานีพัฒนาที่ดินพังงา หมู่ที่ 7 ตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ภูเก็ต	19	1	16-17 ธ.ค. 67	<ul style="list-style-type: none"> - ตลาดออนไลน์ - ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ - การผลิตและการขยายเชื้อแบคทีเรียสังเคราะห์แสง พด.15 - การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหา/อุปสรรคในการทำงาน 	ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน หมู่ 7 บ้านมาหนัก ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต และสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต หมู่ 8 ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต
สพด.ระนอง	27	1	24 ธ.ค. 67	<ul style="list-style-type: none"> - ปรง หมัก ห่ม ป่มดิน - ถอดรหัสจุลินทรีย์ดิน - หญ้าแฝกและการอนุรักษ์ดินและน้ำ - การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง - หมอดินอาสาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์งานพัฒนาที่ดินและการแก้ปัญหาดินในพื้นที่การเกษตร 	ณ สถานีพัฒนาที่ดินระนอง ตำบลราชกรูด อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง
สพด.สุราษฎร์ธานี	130	1	20 ธ.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1.การวิเคราะห์ดินภาคสนาม 2.การผลิตแลพการใช้จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง พด.15 3.การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินในนาข้าว 4.การสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 5.พิพิธภัณฑ์ดิน 	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ตำบลท่าอู่แท อำเภอกาญจนดิษฐ์
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12					
สพด.ตรัง	87			<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และการแก้ไขปัญหาด้านดิน - การใช้ Applications ของกรมพัฒนาที่ดินในการจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่ 	
สพด.นราธิวาส	75	2	25 ธ.ค. 67 21 ม.ค. 68 22 ม.ค. 68 23 ม.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1. การทำเกษตรผสมผสาน 2. การปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง 3. การจัดการดินและปุ๋ย อย่างมีประสิทธิภาพ 4. การจัดการแปลงเกษตรด้วยผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 	- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายสุวิทย์ เพชรเกลี้ยง หมู่ที่ 2 ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ปัตตานี	110	1	26 พ.ย. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปรับปรุงบำรุงดิน 2. การปลูกกล้วยเชิงพาณิชย์ 3. การจัดการดูแลแปลงปลูก 4. การจัดการด้านตลาด 5. การปลูกผักสลัดบนกระเบื้อง 6. การปลูกผักสลัดในภาชนะ 	<ul style="list-style-type: none"> - จุดเรียนรู้ ไร่ อำเภอกาหลง การเกษตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล - สวนผักตาหวานปลูกผักสลัดบนกระเบื้อง หมู่ที่ 3 บ้านควนล่อน ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
สพด.พัทลุง	64	1	26 ก.พ. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปลูกพีชระยะสั้น 2. การทำไร่นาสวนผสม 3. การปรับปรุงบำรุงดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์เรียนรู้การปลูกพีชระยะสั้น (สวนรุ่งตะวัน) หมู่ที่ 5 ตำบลพังยาง อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา - แปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมบ้านชุมพลสวนผู้ใหญ่เอ็ม หมู่ที่ 5 ตำบลชุมพล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
สพด.ยะลา	57	1	27 ม.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาดูงานภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ 2. การจัดการพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดด้วยเทคนิคการแก้ดิน 3. เทคนิคการปลูกพีชในกระถางและภาชนะ 4. การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 5. ศึกษาดูงานการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 	
สพด.สงขลา	110	1	19 ธ.ค. 67	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปรับปรุงบำรุงดิน 2. การปลูกกล้วยเชิงพาณิชย์ 3. การจัดการดูแลแปลงปลูก 4. การจัดการด้านตลาด 5. การปลูกผักสลัดบนกระเบื้อง 6. การปลูกผักสลัดในภาชนะ 	<ul style="list-style-type: none"> - จุดเรียนรู้ ไร่ อำเภอกาหลง การเกษตร หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล - สวนผักตาหวานปลูกผักสลัดบนกระเบื้อง หมู่ที่ 3 บ้านควนล่อน ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.สตูล	34	1	23 ม.ค. 68	1. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง 2. การทำเกษตรแบบผสมผสาน 3. การประกอบอาชีพตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	- กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตปุ๋ย อินทรีย์คุณภาพสูงตรา พะยูน สหกรณ์การเกษตร บ้านปากอ จำกัด หมู่ที่ 5 ตำบลปะเหลียน อำเภอปะ เหลียน จังหวัดตรัง - ศูนย์ฝึกปฏิบัติการด้าน พัฒนาที่ดิน/ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร หมู่ที่ 8 ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนา โยง จังหวัดตรัง ของ นายประกิจ จิตใจภักดิ์ หมอดินอาสาประจำตำบล นาโยง

ภาพที่ 5 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 2

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรมระดับของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน หรือหมอดินอาสาที่มีความสนใจ โดยการอบรมมี 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เจ้าหน้าที่ สพด. มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม หมอดินอาสาเข้าใจบทบาทหน้าที่ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา มีความเข้าใจและนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน ส่วนที่ 2 นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการน้ำ เกษตรอินทรีย์ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ หรือความรู้ในชุดข้อมูลใน “ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ด้านการพัฒนาที่ดิน 8 หัวข้อหลัก 221 เรื่องที่บรรจุไว้ใน website หมอดินอาสา <https://lddmordin.ddd.go.th/> มาใช้ประกอบจัดทำหลักสูตรอบรมเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเอง ผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ ทั้งนี้ สามารถพิจารณากำหนดหัวข้อการอบรมได้ตามความต้องการและความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ อาทิ พื้นที่ดินเปรี้ยว พื้นที่ดินเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ ในสถานการณ์ปัจจุบัน ชาวภาคประชาชนมีความสำคัญการที่หมอดินอาสาได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ในการรายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสมจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง สังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปใช้ กรมพัฒนาที่ดินจึงได้บรรจุหัวข้อการอบรมด้านการข่าวภาคประชาชน ที่จัดทำโดยสำนักการข่าว กรมรม. ลงในหลักสูตรอบรมหมอดินอาสา โดยสามารถเชิญวิทยากรจาก กรมรม. มาให้ความรู้กับหมอดินอาสา ในการฝึกอบรมของสถานีพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม

หลักสูตร 3 มีหมอดินอาสาจากสำนักงานพัฒนาที่ดิน 1-12 เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2 ทั้งสิ้น 45,075 ราย งบประมาณ 18,030,000 บาท มีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 งบประมาณจัดอบรม 1,632,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 4,080 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.15 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 13 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท สระบุรี สุพรรณบุรี ปทุมธานี นครปฐม นครนายก นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ และอ่างทอง การอบรมสรุปได้ 5 หมวด ดังนี้ (1) การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา เน้นการเสริมทักษะและความรู้เพื่อเป็นผู้นำด้านการพัฒนาที่ดิน การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสาตามบริบทท้องถิ่น แนวทางสู่เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ (2) การจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ เน้นการตรวจสอบคุณภาพดินและการปรับปรุงบำรุงดินอย่างเหมาะสม การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดิน การใช้แผนที่ทางการเกษตรและการวางแผนการใช้ที่ดิน การจัดการดินในพื้นที่เมือง เช่น จังหวัดนนทบุรี เทคนิค “ตรวจ ปู้ง หมัก ห่ม ป๋มดิน” การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยวิธีกลและวิธีพืช การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.13 พด.14 พด.15 พด.16 การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากหมักกล้วย การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันแมลงศัตรูพืช กลไก่อยสลายฟางข้าวในดินนา (3) การเกษตรผสมผสานและเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการสร้างระบบเกษตรที่ยั่งยืน และเหมาะสมกับพื้นที่ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำการเกษตร 1 ไร่ พอเพียงการขยายพันธุ์พืช การจัดการต่อซังข้าวและวัชพืชโดยไม่เผา การรณรงค์ลดการเผาต่อซังฟางข้าว การทำเกษตรในเมือง “ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” (4) การทำเกษตรในเมืองและการพัฒนาเชิงพื้นที่ เน้นการเชื่อมโยงความรู้สู่ชุมชนเมืองและการพัฒนาแบบสมดุล (5) การทำตลาดออนไลน์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 งบประมาณจัดอบรม 792,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,980 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.44 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว การอบรมมี 2 หมวด ดังนี้ (1) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ เน้นการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยวิถีธรรมชาติและชีวภาพ หัวข้อการบำรุงดินง่ายๆ ด้วยปุ๋ยพืชสด สมบัติทางเคมีและธาตุอาหารในดินจากการไถกลบตอซัง การจัดการดินในแปลงไม้ผล การจัดการดินในแปลงทุเรียนเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อควบคุมโรคพืชและเพิ่มประสิทธิภาพดิน การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การขยายเชื้อไมคอร์ไรซา พด.13 พด.14 พด.15 สาธิตการผลิต จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงโดยใช้ใบทองหลาง (2) การถอดบทเรียนและถ่ายทอดความรู้ เน้นการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และการเรียนรู้จากหมอดินอาสาการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เน้นการใช้เทคโนโลยีและความรู้เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3 งบประมาณจัดอบรม 3,056,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 7,640 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.14 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ การทบทวนบทบาทและนโยบายหมอดินอาสา บทบาทและหน้าที่ของหมอดินอาสา นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ เน้นการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยวิถีธรรมชาติและชีวภาพ หัวข้อการบำรุงดินง่ายๆ ด้วยปุ๋ยพืชสด สมบัติทางเคมีและธาตุอาหารในดินจากการไถกลบตอซัง การจัดการดินในแปลงไม้ผล การจัดการดินในแปลงทุเรียนเพื่อเพิ่มผลผลิต การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อควบคุมโรคพืชและเพิ่มประสิทธิภาพดิน การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. การขยายเชื้อไมคอร์ไรซา พด.13 พด.14 พด.15 (3) การวิเคราะห์และประเมินดิน เน้นการตรวจสอบคุณภาพดินเพื่อการจัดการที่แม่นยำ การเก็บตัวอย่างดิน และการวิเคราะห์ดิน การใช้ข้อมูลวิเคราะห์เพื่อวางแผนการใช้ปุ๋ยและปรับปรุงดิน การใช้แผนที่และฐานข้อมูลดินเพื่อการวางแผนพื้นที่

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4 งบประมาณจัดอบรม 2,992,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 7,480 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.78 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ เน้นสร้างความเข้าใจในภารกิจหมอดินอาสาและทิศทางการพัฒนาที่ดินระดับประเทศ บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง แจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาคประชาชนและกรมพัฒนาที่ดิน นโยบายที่สำคัญของกรมพัฒนาที่ดิน และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2) การจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดินตามบริบทพื้นที่ เทคนิคการบ่มดินเพื่อการเกษตร การจัดการดิน/น้ำ/พืช การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน (Zoning by Agri-Map) การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. (3) การวิเคราะห์และวางแผนการใช้ที่ดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 งบประมาณจัดอบรม 3,352,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 8,380 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.80 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 8 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น บึงกาฬ มหาสารคาม สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี การอบรมสรุปได้ 3 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ สร้างความเข้าใจในภารกิจหมอดินอาสาและทิศทางการพัฒนาที่ดิน ระดับประเทศ (2) การจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน มีหัวข้อการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมัก การใช้ผลิตภัณฑ์และเครื่องมือดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการดิน การใช้แอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน (3) ความรู้เกี่ยวกับบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 งบประมาณจัดอบรม 1,056,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,640 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.92 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน 1 ศูนย์ฯ ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน และ ศูนย์ปฏิบัติการพัฒนาที่ดินโครงการหลวง การอบรมมี 3 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ ระเบียบหมอดินอาสา และบทบาทปรับปรุงข้อมูลหมอดินอาสา พร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน มีหัวข้อการปรับปรุงบำรุงดินในการปลูกพืช ด้วยนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน ฝึกปฏิบัติการผลิตและการใช้ พด.15 การใช้ หลွ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่สูง (3) การตรวจวิเคราะห์ดินและการเก็บตัวอย่าง เน้นการเรียนรู้วิธีการ ตรวจสอบคุณภาพดินอย่างถูกต้อง เช่น การเก็บตัวอย่างดินและการแปลผลวิเคราะห์ดิน การเก็บตัวอย่างดินและการ วิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 งบประมาณจัดอบรม 784,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,960 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.40 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ เชียงราย น่าน พะเยา และแพร่ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ (2) ด้านการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อเรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย เรียนรู้ เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พด. ต่าง ๆ เรียนรู้ฐานดินและวัตถุต้นกำเนิดของดิน (3) การตรวจวิเคราะห์ดินและการเก็บ ตัวอย่าง เน้นการเรียนรู้วิธีการตรวจสอบคุณภาพดินอย่างถูกต้อง การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit (4) เรียนรู้เกษตรอินทรีย์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8 งบประมาณจัดอบรม 856,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,140 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.80 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 5 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย และอุดรดิตถ์ การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาท หน้าที่ เน้นการเสริมสร้างศักยภาพของหมอดินอาสาในการให้บริการชุมชน (2) ด้านการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุง ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อเรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย เรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พด. ต่าง ๆ เรียนรู้ฐานดินและวัตถุต้นกำเนิดของดิน (3) การตรวจวิเคราะห์ดินและการเก็บตัวอย่าง เน้นการเรียนรู้วิธีการ ตรวจสอบคุณภาพดินอย่างถูกต้อง การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit (4) เรียนรู้เกษตรอินทรีย์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 งบประมาณจัดอบรม 928,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,320 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.20 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 4 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กำแพงเพชร นครสวรรค์ สุโขทัย และอุทัยธานี การอบรมมี 3 หมวด มีดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาท หน้าที่ เน้นการสร้างความเข้าใจด้านนโยบายระดับกระทรวงและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นโยบายสำคัญ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หมอดินและบทบาทหน้าที่งานพัฒนาที่ดิน บทบาทข่าวภาคประชาชน (2) ด้านการ

จัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับดิน ปัญหาดิน และการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15) บรรยายเรื่องสารเร่งซุเปอร์ พด. ต่าง ๆ การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ (3) การตรวจวิเคราะห์ดินและการเก็บตัวอย่าง มีหัวข้อการเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 งบประมาณจัดอบรม 688,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 1,720 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.86 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 6 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร การอบรมสรุปได้ 4 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ เน้นการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้าใจในบทบาทของหมอดินอาสา โดย ทบทวนระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.2553 (2) ด้านการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับดิน ปัญหาดิน และการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดินของกรมพัฒนาที่ดิน สารเร่งซุเปอร์ พด.15 แบทที่เรียสังเคราะห์แสง ส่งเสริมการเจริญเติบโตและเพิ่มผลผลิตพืช การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากปลาหมอคางดำ เทคนิคการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 การทำซีเมนต์เทียม การควบคุมศัตรูพืชในมะพร้าวโดยชีววิธี การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (3) การจัดการน้ำและระบบชลประทานเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร (4) เกษตรทางเลือกและเกษตรยุคใหม่ เน้นการปรับตัวสู่เกษตรสมัยใหม่และการทำเกษตรในพื้นที่จำกัด เช่น เทคนิคการทำเกษตรเขตเมือง การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วย การทำเกษตรอินทรีย์

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 งบประมาณจัดอบรม 1,086,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,215 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.97 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี การอบรมมี 5 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ เน้นการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ (2) ด้านการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ มีหัวข้อการจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และการแก้ไขปัญหาด้านดิน นวัตกรรมพื้นฟูดิน ปรง ป่ม ห่มดินด้วยศาสตร์พระราชการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. (3) การตรวจวิเคราะห์ดินและการเก็บตัวอย่าง มีหัวข้อการเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การวิเคราะห์ดินออนไลน์ การส่งตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ (4) การเรียนรู้และใช้แอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน (5) การผลิตพืชและการจัดการพื้นที่เกษตร เน้นการปรับเปลี่ยนพื้นที่และการปลูกพืชที่เหมาะสมกับบริบท เช่น การปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วและแนวทางการจัดการ แนวคิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเพื่อปลูกพืชผสมผสาน

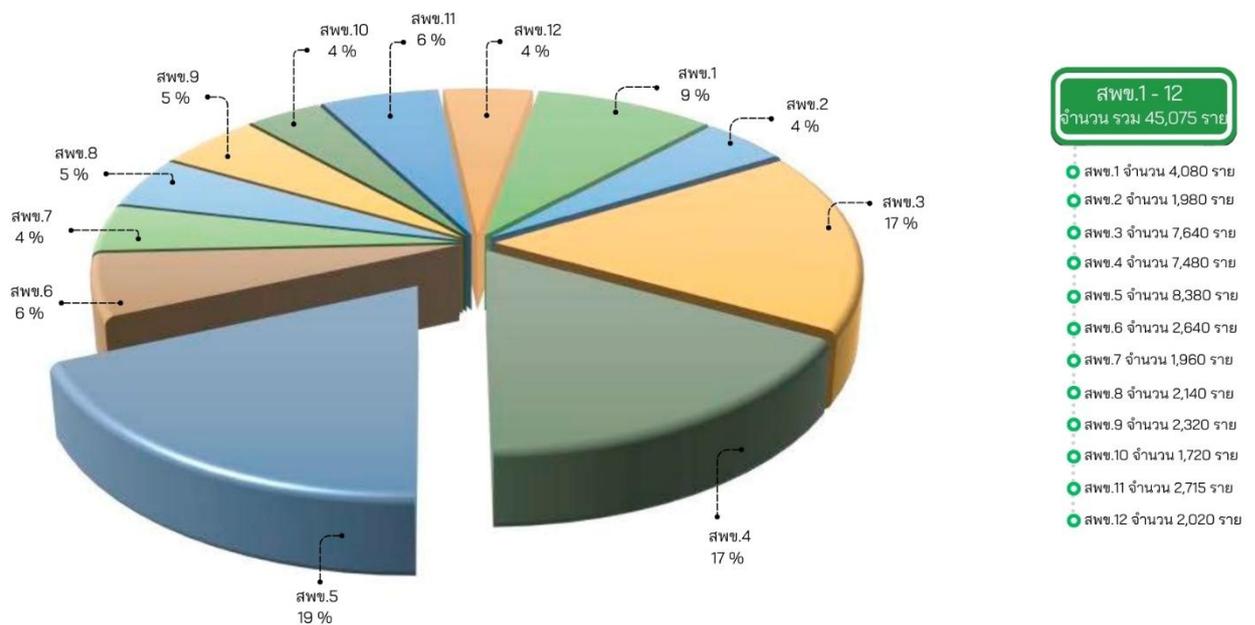
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 งบประมาณจัดอบรม 808,000 บาท มีหมอดินอาสาเข้าร่วม 2,020 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.53 ของหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรม โดยเป็นหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 สถานีพัฒนาที่ดิน ได้แก่ ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล การอบรมสรุปได้ 8 หมวด ดังนี้ (1) หมอดินอาสาและบทบาทหน้าที่ เน้นการเสริมสร้างศักยภาพและความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา (2) การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรุงดินเพื่อปลูกผักบนกระเบื้อง การจัดการดินเพื่อปลูกไม้ผลผสมผสาน ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน จุลินทรีย์ พด. 16 แบทที่เรียควบคุมไส้เดือนฝอยรากบวม วิธีการขยายเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า (3) การผลิตพืช

ตามมาตรฐานและการดูแลพืชเฉพาะด้าน เน้นการผลิตพืชคุณภาพสูงและการควบคุมโรคด้วยชีววิธี การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP การผลิตทุเรียนคุณภาพแบบผสมผสาน การผลิตน้ำเห็ดเรืองแสงสิรินรัศมีเพื่อป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน การปลูก การดูแลรักษา และการตลาดกล้วยหอมทอง การออกแบบแปลง การคัดเลือกสายพันธุ์ การดูแลการผลิตมะพร้าวน้ำหอม และการจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน (4) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแอปพลิเคชัน เช่น การใช้แอปพลิเคชัน “คุยกับน้องดินดี” และแอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน (5) การเลี้ยงผึ้งชันโรง

โดยรายละเอียดดังแสดงในภาพที่ 4 และตารางที่ 3 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3

จำนวนหมอดินอาสาเข้าร่วมอบรม หลักสูตร 3

ภาพที่ 6 แสดงจำนวนหมอดินอาสาที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนหมอดินอาสา และหัวข้อการอบรมหลักสูตรที่ 3

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1					
สพด.กรุงเทพฯ				<ul style="list-style-type: none"> - เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน เรียนรู้วิวัฒนาการสำรวจดิน การจัดการดินปัญหาของประเทศไทย แนวทางการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพดินฝักการปฏิบัติ บรรยายโดย เจ้าหน้าที่จากกลุ่มงานพิพิธภัณฑ์ดิน - ฝักการปฏิบัติและเรียนรู้การเก็บและเตรียมตัวอย่างดิน ตรวจวิเคราะห์ดิน และให้คำแนะนำในการใส่ปุ๋ยบรรยายโดยเจ้าหน้าที่จากสำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน - หัวข้อ “การใช้งานโปรแกรม AI Chatbot กรมพัฒนาที่ดิน” คุยกับน้องดินดี บรรยายโดยเจ้าหน้าที่จาก สถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร - ฝักการปฏิบัติและเรียนรู้การสาธิตและส่งเสริมการใช้ สารเร่งพด.15 บรรยายโดย วิทยากรจากกลุ่มวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน 	กรมพัฒนาที่ดิน
สพด.ชัยนาท	180	5	7 พ.ค. 68 8 พ.ค. 68 13 พ.ค. 68 14 พ.ค. 68 19 พ.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1.การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.15 (จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง) 2.การวิเคราะห์ดิน การจัดการดิน 3.การพัฒนาศักยภาพหมอดินอาสา 	<ol style="list-style-type: none"> 1.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหันคา 2.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอำเภอสรรพยา 3.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินนางฉันทลักษณ์ ช่างประต๊บบตำบลอุตะเถา อำเภอมนोरมย์

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					4.ศาลาหมู่บ้าน หมู่ 6 ตำบล สุขเดือนห้า อำเภอนินขาม 5.ศาลาหมู่บ้านท่านจัน หมู่ 5 ตำบลบ่อแร่ อำเภอวัดสิงห์ 6.ศูนย์ฝึกปฏิบัติหมอดินอาสา นางพรทิพย์ นิลน้า ตำบลหนองมะโมง อำเภอหนองมะโมง
สพด.นครนายก	180	1	10 มิ.ย. 68	1. การจัดการพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกไม้ผลผสมผสาน 2. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน 3. บทบาทหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรกับเครือข่ายภาคประชาชน 4. ต่อยอดองค์ความรู้สู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก
สพด.นครปฐม	400	5	2 พ.ค. 68	งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน และการแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขด้านการเกษตร การรณรงค์ลดการเผาตอซังฟางข้าว การผลิตน้ำหมักจุลินทรีย์หน่อกล้วย การตรวจวิเคราะห์ดิน หมอดินอาสาอำเภอบางเลน จำนวน 100 ราย	ณ หอประชุม ที่ว่าการอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
			20 พ.ค. 68	งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน และการแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขด้านการเกษตร การรณรงค์ลดการเผาตอซังฟางข้าว	ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอดอนตูม

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				การผลิตน้ำหมักจุลินทรีย์หน่อกล้วย การตรวจวิเคราะห์ดิน หมอดินอาสาอำเภอดอนตูม จำนวน 50 ราย	
			21 พ.ค. 68	งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา การใช้ผลิตภัณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดิน และการแก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ปัญหาและแนวทางแก้ไขด้านการเกษตร การผลิตน้ำหมักจุลินทรีย์หน่อกล้วย การตรวจวิเคราะห์ดิน หมอดินอาสาอำเภอสามพราน จำนวน 50 ราย	ณ ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลยายชา อำเภอสามพราน
			17 ก.ค. 68	งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พต. 14 ไตรโคเดอร์มา ,พต 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงและ พต.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การทำเกษตรในเมือง “ดินที่สมบูรณ์ สู่อำเภอที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” หมอดินอาสาอำเภอมืองนครปฐม จำนวน 100 ราย	ณ หมู่บ้านเด็กเฉลิมพระเกียรติ ” มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก ของสภาอากาศไทย ตำบลนครปฐม อำเภอมืองนครปฐม
			18 ก.ค. 68	งานพัฒนาที่ดินกับเครือข่ายหมอดินอาสา ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พต. 14 ไตรโคเดอร์มา ,พต 15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสงและ พต.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอย รากปม ร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่า	ณ หมู่บ้านเด็กเฉลิมพระเกียรติ ” มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก ของสภาอากาศไทย ตำบลนครปฐม อำเภอมืองนครปฐม

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				วิเคราะห์ดิน การทำเกษตรในเมือง “ดินที่สมบูรณ์ สู่เมืองที่สมดุล เกื้อกูลชีวิต” หมอดินอาสา อำเภอกำแพงแสน และอำเภอนครชัยศรี จำนวน 100 ราย	
สพด.นนทบุรี	140	2	19 มิ.ย. 68 23 ก.ค. 68	หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น 1. การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 2. การจัดการดินในจังหวัดนนทบุรี และการจัดการดินสำหรับคนเมือง 3. เทคนิคการทำตลาดออนไลน์สำหรับหมอดินอาสา 4. เทคนิค “ตรวจ ปรง หมัก ห่ม บ่มดิน” 5. การบรรยาย “กลไวย่อยสลาย พางข้าวในดินนา” 6. การทำ “สวนเกษตรทฤษฎีใหม่”	1. องค์การบริหารส่วนตำบลบางรักน้อย อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 2. สวนสบายดีที่บางใหญ่ หมู่ 6 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
สพด.ปทุมธานี	180	2	10 มิ.ย. 68 และ 12 ก.ค. 68	หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ครั้งที่ 1 : การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ -การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน -ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการจัดการตอซังข้าวและวัชพืชในนาข้าวโดยไม่เผาพาง ครั้งที่ 2 : การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อลดต้นทุนการเกษตร และศึกษาดูงาน -การทำเกษตร 1 ไร่พอเพียง และการขยายพันธุ์พืช การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ -กิจกรรมเรียนรู้ คูภาพยนต์ 3 มิติ เรื่อง แกล้งดินเปลี่ยนดินให้เป็นทอง	ครั้งที่ 1. ณ พุ่งนามอบู บ้านบ่อทอง ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 2 ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				-กิจกรรมสร้างสร้างความคิด และมหัศจรรย์พันธุกรรม	
สพด. พระนครศรีอยุธยา	680	10		การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	
	42		27 มิ.ย. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	1.สวนผักอินทรีย์คุณเปี้ยก ตำบลบ้านเกาะ อำเภอพระนครศรีอยุธยา
	70		3 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	2.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลหันสัง อำเภอบางปะหัน
	41		4 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	3.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง
	68		23 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	4.อาคารอเนกประสงค์วัดช้าง ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ
	69		22 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	5.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา
	154		24 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	6.ห้องประชุมมหาจุฬาฯ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
	70		18 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	7.องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง ตำบลกระแซง อำเภอบางไทร
	70		16 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	8.วัดหน้าโคก ตำบลหน้าโคก อำเภอผักไห่
	70		17 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	9.ที่ว่าการอำเภอบางบาล ตำบลสะพานไทย อำเภอบางบาล
	26		18 ก.ค. 68	การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	10.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลสิงหนาท อำเภอลาดบัวหลวง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ลพบุรี	780			การผลิตและการใช้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	
สพด.สมุทรปราการ	140	4	14 ก.ค. 68 15 ก.ค. 68 17 ก.ค. 68 18 ก.ค. 68	1.การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาการพัฒนาที่ดินตามบริบทของท้องถิ่น	1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ตำบลตำหารุ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ 2. ศพก. เครือข่าย ตำบลบางกอบัว อำเภอยะรัง ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 3. ศพก. เครือข่าย ตำบลบางกระสอบ อำเภอยะรัง ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 4.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาที่ดิน ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
สพด.สระบุรี	420	2	14 พ.ค. 68 15 พ.ค. 68	1. การเก็บตัวอย่างดิน และการวิเคราะห์ดิน 2. การใช้แผนที่ทางการเกษตร และการวางแผนการใช้ที่ดิน 3. การจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรอินทรีย์ และการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมัก การผลิตน้ำหมักชีวภาพ 4. การใช้สารเร่งซูปเปอร์ พด.13 พด.14 และพด.15 5. การอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยวิธีการ และวิธีพืช	ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ตำบลปากเพรียว อำเภอมะนัง สระบุรี จังหวัดสระบุรี
สพด.สิงห์บุรี	140	1	7 พ.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี ตำบลบางมัญ อำเภอมะนังสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
	40	1	8 พ.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดินตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
สพต.สุพรรณบุรี	120	1	29 พ.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี
	100	1	26 มิ.ย. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	วิสาหกิจชุมชนสวนกล้วยอยู่ทอง ตำบลจรเข้มสามพัน อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
	50	1	27 มิ.ย. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) ตำบลหนองผักนาก อำเภอสามชูก จังหวัดสุพรรณบุรี
	50	1	22 ก.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) ตำบลทัพหลวง อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
	50	1	24 ก.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
	80	1	31 ก.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน(น.ส.ฉรธา แยมพิกุล ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
	90	1	6 ส.ค. 68	การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ม.11 ตำบลเดิมบาง อำเภอดเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.อ่างทอง	200	1	27 มิ.ย. 68	1. แนวทางการพัฒนาหมอดินอาสาสู่เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรกรรม 2. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 3. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันแมลงศัตรูพืช 4. พด.15 แบคทีเรียสังเคราะห์แสง และ พด.16 แบคทีเรียควบคุมไส้เดือนฝอยรากลม	ห้องประชุมชุมทรัพย์ความรู้ จังหวัดอ่างทอง (AKAP) ตำบลย่านซื่อ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2					
สพด.จันทบุรี	240	1	24 มิ.ย. 68	1.การเรียนรู้ปัญหาดินในพื้นที่จริง 2.การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 3. การผลิตปุ๋ยหมักและสารเร่ง พด. 4.การเตรียมดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน รวมถึงการประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศและการใช้แอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้อง	สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี ตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
สพด.ฉะเชิงเทรา					
สพด.ชลบุรี	250	1	28 มี.ค. 68	1.การบำรุงดินง่ายๆด้วยปุ๋ยพืชสด 2 สมบัติทางเคมีและธาตุอาหารในดินจากการไกลบตอซัง 3.การขยายเชื้อไมคอร์ไรซา พด.13 4. พด.14 ไตรโคเดอร์มา ควบคุมและกำจัดโรคพืช	สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี ตำบลเหมือง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สพด.ตราด	140			1.การบำรุงดินง่ายๆด้วยปุ๋ยพืชสด 2 สมบัติทางเคมีและธาตุอาหารในดินจากการไกลบตอซัง 3.การขยายเชื้อไมคอร์ไรซา พด.13 4. พด.14 ไตรโคเดอร์มา ควบคุมและกำจัดโรคพืช	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ปราจีนบุรี	380	5	29 เม.ย. 68 5 มิ.ย.68 11 มิ.ย.68 13 มิ.ย.68 30 มิ.ย. 68	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. ต่างๆ การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน - รูปแบบการจัดการดินในแปลง ไม้ผล . การทำเกษตรอย่างเหมาะสม - การลดต้นทุนการผลิตภาค การเกษตร สาธิตการใช้สารเร่ง พด. 14 และ 15 - การถอดบทเรียนจากหมอดินอาสา ให้ความรู้ ในการจัดการ ดินในแปลงทุเรียนให้ความรู้ใน การเพิ่มผลผลิตและการตลาด ของทุเรียน สาธิตการผลิต จุลินทรีย์สังเคราะห์แสงโดยใช้ใบ ทองหลาง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานีพัฒนาที่ดิน ปราจีนบุรี 135/1 ม.5 ตำบลเนินหอม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี 2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินตำบลไม้เค็ด อำเภอเมือง จังหวัด ปราจีนบุรี 3. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินตำบลบาง พลอง อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี 4. ศูนย์ ศพก. ตำบลหนอง โปรง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี
สพด.ระยอง	180			<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. ต่างๆ การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน - การลดต้นทุนการผลิตภาค การเกษตร สาธิตการใช้สารเร่ง พด. 13 14 และ 15 - แอปพลิเคชันของกรมพัฒนา ที่ดิน - นื่องดินดี 	
สพด.สระแก้ว	380	6	14,16,28,29 พ.ค.2568	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์พด. ต่างๆ การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน - การลดต้นทุนการผลิตภาค การเกษตร สาธิตการใช้สารเร่ง พด. 13 14 และ 15 - แอปพลิเคชันของกรมพัฒนา ที่ดิน - นื่องดินดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สวนเกษตร นายไพล พงษ์สมร ม.2 ตำบลหนอง ม่วง อำเภอโคกสูง จังหวัด สระแก้ว 2. ที่ว่าการอำเภอ ตาพระยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว 3 ศูนย์ฝึก ปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลพระเพลิง อำเภอเขา ฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว 4. ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์ บ้านคลองมะละกอ ตำบล สระขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว 5.ที่ว่าการ อำเภออรัญประเทศ อำเภอ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 6. ที่ว่าการอำเภอคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3					
สพด.ชัยภูมิ	1,100	16	13 พ.ค. 68 14 พ.ค. 68 16 พ.ค. 68 19 พ.ค. 68 20 พ.ค. 68 21 พ.ค. 68 26 พ.ค. 68 27 พ.ค. 68 28 พ.ค. 68 29 พ.ค. 68	1. ทบทวนความถูกต้องของข้อมูลประวัติหมอดินอาสา ชี้แจงแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายของกรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 2. หมัก ป่ม ห่มดิน 3. ผลิตภักดิ์จุลินทรีย์ พด. 4. เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการพัฒนาที่ดิน เช่น นื่องดินดี และ E-Service ตรวจสอบดินเพื่อการเกษตร 5. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit 6. แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 7. งานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	1. องค์การบริหารส่วนตำบลละหาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ 2. องค์การบริหารส่วนตำบลตาเนิน อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ 3. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขวน อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ 4. ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ 5. ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตร อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ 6. หอประชุมที่ว่าการอำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 7. สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ 8. หอประชุมที่ว่าการอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ 9. องค์การบริหารส่วนตำบลซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ 10. สำนักงานเกษตรอำเภอหนองบัวระเหว อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ 11. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน บ้านซับหมี่ หมู่ที่ 6 ตำบลวะตะแบก อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ 12. หอประชุมอำเภอคอน

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					<p>สาร อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>13. หอประชุมเกษตรอำเภอภักดีชุมพล อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>14. หอประชุมที่ว่าการอำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>15. หอประชุมที่ว่าการอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>16. หอประชุมที่ว่าการอำเภอบ้านแท่น จังหวัดชัยภูมิ</p>
สพด.นครราชสีมา	2,940	26	<p>8 เม.ย. 68</p> <p>9 เม.ย. 68</p> <p>18 เม.ย. 68</p> <p>21 เม.ย. 68</p> <p>22 เม.ย. 68</p> <p>23 เม.ย. 68</p> <p>24 เม.ย. 68</p> <p>25 เม.ย. 68</p> <p>28 เม.ย. 68</p> <p>7 พ.ค. 68</p> <p>8 พ.ค. 68</p> <p>9 พ.ค. 68</p> <p>10 พ.ค. 68</p> <p>11 พ.ค. 68</p> <p>14 พ.ค. 68</p> <p>15 พ.ค. 68</p> <p>16 พ.ค. 68</p> <p>22 พ.ค. 68</p> <p>20 มิ.ย. 68</p> <p>23 มิ.ย. 68</p> <p>24 มิ.ย. 68</p> <p>25 มิ.ย. 68</p> <p>26 มิ.ย. 68</p> <p>27 มิ.ย. 68</p>	<p>1. ดินที่มีปัญหาและการจัดการ</p> <p>2. การอนุรักษ์ดินและน้ำ</p> <p>3. การปรับปรุงบำรุงดิน</p> <p>4. การจัดการดิน</p> <p>5. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดิน</p> <p>6. จุลินทรีย์และเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน</p> <p>7. แนะนำการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน</p> <p>8. ผลิตภัณฑ์ พด.</p> <p>9. การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก</p>	<p>1.ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครราชสีมา ตำบลแหลมทอง อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>2. สำนักงานเกษตร อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>3.หอประชุม องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมทรัพย์ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>4.สำนักงานเกษตร อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>5.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>6.เทศบาลหนองบัวตะเกียด ตำบลหนองบัวตะเกียด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา</p> <p>7.ศูนย์อนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา</p>

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				<ol style="list-style-type: none">1. ดินที่มีปัญหาและการจัดการ2. การอนุรักษ์ดินและน้ำ3. การปรับปรุงบำรุงดิน4. การจัดการดิน5. การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดิน6. จุลินทรีย์และเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน7. แนะนำการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน8. ผลิตภัณฑ์ พด.9. การใช้ประโยชน์หญ้าแฝก	<ol style="list-style-type: none">8. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา9. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา10. ศูนย์เรียนรู้บ้านมะเกลือ ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา11. ศูนย์เรียนรู้หมอดินอาสาหมู่บ้าน ตำบลดอนใหญ่ อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา12. สำนักงานเกษตรอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา13. ศูนย์ฝึกหมอดินอาสาอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา14. หอประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา15. หอประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา16. หอประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา17. หอประชุมอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา18. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา19. อาคารฝึกอบรมสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 3

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					20. สำนักงานเกษตรอำเภอ ขามทะเลสอ จังหวัด นครราชสีมา 21. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัด นครราชสีมา 22. องค์การบริหารส่วน ตำบลทัพรั้ง อำเภอพระ ทองคำ จังหวัดนครราชสีมา 23. หอประชุมอำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 24. ศูนย์เรียนรู้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ตำบล ประทาย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา
สพด.บุรีรัมย์	2000	21 ครั้ง	26 ธค.67 10 กพ. 68 23 พค 68 26 พค 68 27 พค 68 (2) 28 พค.68 (3) 29 พ.ค 68(2) 30 พ.ค 68(3) 2 มิ.ย 68 10 มิ.ย 68 11 มิ.ย 68 12 มิ.ย 68 13 มิ.ย68 18 มิ.ย68(2)	1.ทบทวนความถูกต้องข้อมูล ประวัติหมอดินอาสา การ ดำเนินงาน และนโยบายของกรม พัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ 2568 2.กิจกรรมของสถานีพัฒนาที่ดิน บุรีรัมย์ที่ร่วมขับเคลื่อนในการ พัฒนาที่ดินเพื่อการเกษตร ร่วมกับหมอดิน 3.ฝึกปฏิบัติ (ตามบริบทของ สถานที่จัดฝึกอบรม 1) ฐานการฝึกปฏิบัติตรวจ วิเคราะห์ดิน 2) ฐานการจัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ 3) ฐานหญ้าแฝก 4) ฐานการทำปุ๋ยหมัก จาก พต.1,3 5) ฐานการทำปุ๋ยน้ำหมัก ชีวภาพจาก พต.2,7 6) ฐานการผลิตข้าวอินทรีย์ 7)ฐานการผลิตผักอินทรีย์	1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดินตำบล แสงโพน อำเภอปลวกแดง 2.ศูนย์เรียนรู้ประจำตำบล สระบัว บ.ชาด ม.7 ตำบล สระบัว อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 3.แปลงงานจัดระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำโครงการจัดการ ความเสื่อมโทรมของดินด้วย แนวคิด LDN บ้านโคก มะม่วง ม.3 ตำบลโคก มะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัด บุรีรัมย์ 4. "ไร่นาชุ่มฟ้า" บ้านสำโรง หมู่ 6 ตำบลพรสำราญ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 5.โคกหนองนา ตำบลสะแก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 6.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร(ศพก) ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				8)ฐานการปรุงดิน 9)ฐานเกษตรผสมผสาน	จังหวัดบุรีรัมย์ 7.บ้านโคกแสงทอง ม.9 ตำบลสะแกชำ อำเภอมือเมือง 8.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ตำบลตาจิง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ 9.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดินตำบลปราสาท อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์ 10.บ้านหนองบัวลอง ม.10 ตำบลบ้านเป่า อำเภอฟุไธสง 11.สวนผักปลอดสารบ้านแดงใหญ่ ม.13 ตำบลพุทไธสง อำเภอบ้านใหม่ฯ จังหวัดบุรีรัมย์ 12.ศูนย์เรียนรู้เกษตรกรอินทรีย์บ้านหนองมะค่า ตำบลบัวทอง อำเภอมือเมือง 13.ศูนย์กิจกรรมตามรอยศาสตร์พระราชา บ.โชคกราด ม.4 ตำบลบ้านตะโก อำเภอยุวราช จังหวัดบุรีรัมย์ 14.ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน บ.สวนใหม่ ม.3 ตำบลกระสัง อำเภอกะสัง จังหวัดบุรีรัมย์ 15.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน นายโทท้อชู ม.6 ตำบลทุ่งกระแต อำเภอนองกี่ 16.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอประโคนชัย (ศพก.เครือข่าย) 17.ศูนย์เรียนรู้ นายปรมีชาติมนตรี ม.2 ตำบลไทย

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					<p>สามัคคี อำเภอนางรอง 18.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอนางรอง</p> <p>19.บ้านสนวน ม.3 ตำบลโคกสะอาด อำเภอลำปลายมาศ</p> <p>20.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอโนนสุวรรณ</p> <p>21.ศูนย์เรียนรู้กลุ่มปลูกผักอินทรีย์บ้านโนนสวรรค์ ม.5 ตำบลบ้านด่าน อำเภอ นางรอง จังหวัดบุรีรัมย์</p>
สพด.สุรินทร์	1600	19	30 พ.ค. 68	<p>- ชี้แจงโครงการฝึกอบรมหมอดินอาสา “หลักสูตร 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสา ด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น”</p> <p>- บรรยาย บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริการงานหมอดินอาสา และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน</p> <p>- บรรยาย องค์ความรู้งานพัฒนาที่ดิน</p>	<p>1.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน นายเทศน์ ธรรมดา(หมอดินอาสา) บ้านว่าน ม.4 ตำบลบุแกรง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ (30 พค.68)</p>
			5 มิ.ย. 68	<p>การบริการงานหมอดินอาสา และนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน</p>	<p>2.อบต.บึงเขวาสินรินทร์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (5 มิย.68)</p>
			6 มิ.ย. 68	<p>- บรรยาย องค์ความรู้งานพัฒนาที่ดิน</p>	<p>3. สำนักงานเทศบาลตำบลสนม อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ (6 มิย.68)</p>
			9 มิ.ย. 68	<p>1) ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ</p> <p>2) ด้านเกษตรอินทรีย์</p> <p>- บรรยายองค์ความรู้ /ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับงานพัฒนาที่ดิน</p>	<p>4.สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (9 มิย.68)</p>
			11 มิ.ย. 68	<p>1) ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน</p>	<p>5.อบต.บึงสลักไถ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (11 มิย.68)</p>
			12 มิ.ย. 68	<p>2) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดิน</p> <p>3) ด้านการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย</p>	<p>6.ศาลาประชาคมบ้านกาบเชิง ม.17 ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์(12 มิย.68)</p>
			16 มิ.ย. 68	<p>- สรุปผลการฝึกอบรม</p> <p>แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมตอบข้อซักถาม</p>	<p>7.หอประชุมที่ว่าการอำเภอท่าตูม ตำบลท่าตูม อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ (11 มิย.68)</p>

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			19 มิ.ย. 68		8.อบต่าบลนาหนองไผ่ ต่าบลนาหนองไผ่ อำเภอชุม พลบุรี (19มิย.68)
			20 มิ.ย. 68		9.อบต่าบลเมืองบัว ต่าบล เมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ (20มิย.68)
			24 มิ.ย. 68		10.หออประชุมสำนักงาน เกษตรอำเภอบัวเขต อำเภอ บัวเขต จังหวัดสุรินทร์ (16มิย.68)
			25 มิ.ย. 68		11.ศาลาโรงปุ๋ยบ้านอำปิล ม 20 ต่าบลบักได อำเภอ พนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ (20 มิย.68)
			26 มิ.ย. 68		12.ห้องประชุมองค์การ บริหารส่วนต่าบลบ้านชบ ต่าบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์(20 มิย.68)
					13.ห้องประชุมวิทยาลัยการ อาชีพปราสาท ต่าบลปรีอ อำเภอปราสาท จังหวัด สุรินทร์(25มิย.68)
					14.หออประชุมที่ว่าการ อำเภอศรีขรภูมิ อำเภอศรีขร ภูมิ จังหวัดสุรินทร์(24 มิย. 68)
					15.ห้องประชุมสำนักงาน สหกรณ์การเกษตรอำเภอรัต นบุรี อำเภอรัตนบุรี จังหวัด สุรินทร์(25 มิย.68)
					16.ห้องประชุมสำนักงาน เกษตรอำเภอลำดวน อำเภอ ลำดวน จังหวัดสุรินทร์ (26มิย.68)
					17.ศูนย์เรียนรู้พัฒนาที่ดิน ต่าบลศรีสุข อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					18.ศูนย์ ศพก. อำเภอนน นารายณ์ ตำบลหนองหลวง อำเภอนนารายณ์ จังหวัด สุรินทร์
					19.ศูนย์ ศพก.อำเภอสำโรง ทาบ ตำบลสำโรงทาบ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัด สุรินทร์
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 4					
สพด.นครพนม	540	12	27 พ.ค. 68	-บริบทและบาทของหมอดิน อาสา	พื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่าง หนองปลาเคี้ยว ตำบลลูกใต้ อำเภอปลาปาก จังหวัด นครพนม
			29 พ.ค. 68	-นโยบายที่สำคัญของกรมพัฒนา ที่ดิน	ศูนย์ ศพก.ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัด นครพนม
			29 พ.ค. 68	- การอนุรักษ์ดินและน้ำ	อบตำบลนาคุณใหญ่ ตำบล นาคุณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม
			30 พ.ค. 68	-การปรับปรุงบำรุงตามบริบท พื้นที่	ศูนย์ ศพก. ตำบลนาเดื่อ อำเภอศรีสงคราม จังหวัด นครพนม
			10 มิ.ย. 68	- แจ้งข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ ภาคประชาชน และกรมพัฒนา ที่ดิน กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์	ศูนย์ ศพก.ตำบลพิมาน อำเภอนาแก จังหวัด นครพนม
			11 มิ.ย. 68		ศูนย์เรียนรู้ผู้ผลิตข้าวแม่ ตำบลนาห้วยบ่อ อำเภโพน สวรรค์ จังหวัดนครพนม
			10 มิ.ย. 68		ศูนย์ ศพก. ตำบลวังตามัว อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
			11 มิ.ย. 68		ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
			12 มิ.ย. 68		แปลงเรียนรู้โครงการ 1 ต 1 ตำบลนาขาม อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			18 มิ.ย.68		ศูนย์ ศพก.เครือข่าย (กลุ่มปลูกผักอินทรีย์) ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอนครพนม จังหวัดนครพนม
			19 มิ.ย.68		ศูนย์ ศพก..ตำบลโคกสี อำเภอนครพนม จังหวัดนครพนม
			15 ก.ค.68		ศูนย์ ศพก. ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม
สพด.มุกดาหาร	300	1	20 พ.ค.68	1. เทคนิคการบ่มดินเพื่อการเกษตร 2. การใช้ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ พด. 3. การใช้งานน้องดินดี Ai Chatbot	1. สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
สพด.ยโสธร	480	3	19 ธ.ค. 67	การจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพของกรมพัฒนาที่ดิน	สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร ตำบลหนองคู อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร
			27 พ.ค. 68	องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดการน้ำ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลคำน้ำสร้าง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
			28 พ.ค. 68	องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำในไร่นา การทำปุ๋ยหมักในแหล่งน้ำ	ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร ตำบลภูพาน อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร
สพด.ร้อยเอ็ด	1,940	20	8 เม.ย. 68	1. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ศูนย์ฯ ศพก. ตำบลกกโพธิ์ อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
			9 เม.ย. 68	2. นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ศูนย์ฯ ศพก.อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด
			9 เม.ย. 68	3. การมีส่วนร่วมของหมอดินอาสาในโครงการของกรมพัฒนาที่ดิน	ศูนย์ฯ ศพก. ตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			10 เม.ย. 68	4. การใช้นวัตกรรมใหม่ของกรมพัฒนาที่ดิน Applications AI	หอประชุมเทศบาลตำบลนาเมือง ตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
			10 เม.ย. 68	5. ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต	ศูนย์ฯ ศพก. ตำบลบัวคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
			18 เม.ย. 68		ศูนย์ถ่ายทอดฯ ม.1 ตำบลศรีวิสัย อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
			21 เม.ย. 68		ศูนย์ถ่ายทอดฯ ตำบลเมืองทอง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
			21 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด
			22 เม.ย. 68		บ้านเกษตรสมบูรณ์ ตำบลพนมไพร อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
			22 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก.อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
			23 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. บ้านหนองแคเจริญสุข ม.17 ตำบลดุกอ อำเภอหนองฮี จังหวัดร้อยเอ็ด
			23 เม.ย. 68		ศูนย์ถ่ายทอดฯ ตำบลอึ่งอ่าง อำเภोजตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
			23 เม.ย. 68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการฯ ตำบลหนองแวง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
			24 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก.เครือข่าย ตำบลโพนทราย อำเภอโพนทราย จังหวัดร้อยเอ็ด
			24 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด
			24 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
			25 เม.ย. 68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการ บ.แก่น้อย ตำบลไพศาล อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			25 เม.ย. 68		ศูนย์เศรษฐกิจฯ บ.หล้าหนอง ตำบลจำปาขัน อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
			25 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. ตำบลดงครั่งน้อย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
			29 เม.ย. 68		ศูนย์ฯ ศพก. ตำบลโนนสวรรค์ อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด
สพด.ศรีสะเกษ	1,940	21	17 เม.ย. 68 18 เม.ย. 68 22 เม.ย. 68 23 เม.ย. 68 24 เม.ย. 68 25 เม.ย. 68 28 เม.ย. 68 29 เม.ย. 68	1. บทบาทหน้าที่และระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา 2. ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลใน "ถังความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน" ดังนี้ - การอนุรักษ์ดินและน้ำ - ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. - การจัดการดิน - การวิเคราะห์ดิน - การวางแผนการใช้ที่ดิน	1. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ภูเงิน PGS ตำบลภูเงิน อำเภอกันตลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 2. ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ภูเงิน PGS ตำบลภูเงิน อำเภอกันตลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ 3. สวนลุงเวียง ม.10 บ.ชำฮีเหล็ก ตำบลพราน อำเภอขุนหาญ 4. ห้องประชุมเทศบาลตำบลกระหวัน อำเภอขุนหาญ 5. ศูนย์ ศพก. ตำบลบึงบูรพ์ อำเภอบึงบูรพ์ จังหวัดศรีสะเกษ 6. ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลห้วยตึกชู อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ 7. ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอโนนคูณ 8. ศูนย์ ศพก. บ้านหนองเหล็ก ตำบลโดด อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					9. สำนักงานเกษตรอำเภอ ชั้น 1 10. ศูนย์ ศพก. ม.9 บ.ตา แบน ตำบลศรีแก้ว อำเภอ ศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ 11. หอประชุมอำเภอศีลาลาด 12. ศาลาเรียนรู้เกษตร ผสมผสาน วัดบ้านชบา ตำบลตาโกน อำเภอ เมืองจันทร์ 13. หอประชุมอำเภอราชไศล 14. อาคารเอนกประสงค์ อบตำบลกู่ อำเภอปรังค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ 15. หอประชุมอำเภอทราย ชุมน้อย อำเภอทรายชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ 16. ศูนย์ ศพก. ตำบลสุข สวัสดิ์ อำเภอไพรบึง จังหวัด ศรีสะเกษ 17. ศูนย์ ศพก.บ้านหนอง หว้า ตำบลหนองแก้ว อำเภอ เมือง จังหวัดศรีสะเกษ 18. หอประชุมอำเภอ อุทุมพรพิสัย 19. ศูนย์ ศพก. ตำบล ผักไหม อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ 20. ห้องประชุม อบตำบล พรหมสวัสดิ์ อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ 21. ห้องประชุมศูนย์เรียนรู้ การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ พัฒนาดิน น้ำ ป่า สิ่งแวดล้อม และการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอ กันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
อำนาจเจริญ		38	5 มิ.ย. 68	1. บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	ศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านปลอดขยะ อินทรีย์ต้นแบบ ตำบลโคกกลาง อำเภอสี้ออำนาจ
		52	6 มิ.ย. 68	2. การตรวจวิเคราะห์ดินและข้อมูลดินจังหวัดอำนาจเจริญ	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลสร้างถ่อน้อย อำเภอหัวตะพาน
		30	10 มิ.ย. 68	3. การจัดการดิน/น้ำ/พืช	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ภูภักดิ์ ตำบลไม้กอลอน อำเภอพนนา
		65	12 มิ.ย. 68	4. การอนุรักษ์ดินและน้ำ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลนาเวียง อำเภอเสนางคนิคม
		52	13 มิ.ย. 68	5. การวางแผนการใช้ที่ดิน Zoning by Agri-Map	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลนายม อำเภอเมือง
		53	16 มิ.ย. 68	6. ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. สร้างดินให้มีชีวิตจากสิ่งมหัศจรรย์เล็กๆ	ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลหนองมะแซว เล็กๆ
		50	17 มิ.ย. 68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลห้วย อำเภอปทุมราชวงศา
สพด.อุบลราชธานี	1,940	23	21 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศพก.ตำบลศรีวิเชียร อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี
			22 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อาคารศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุตำบลเมืองเดช ตำบลเมืองเดชอุดม
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศูนย์เรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา (นายพา สายสมบัติ)
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอม่วงสามสิบ
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอเหล่าเสือโก้ก

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอดอนมดแดง
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	หอประชุมที่ว่าการอำเภอบุณทริก
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ฯ ตำบลอนจิก อำเภอพิบูล ฯ จังหวัดอุบล
			21 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ฯ ตำบลแก้งเหนือ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบล
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศพก.หมู่ ๕ ตำบลนาตาล อำเภอนาตาล จังหวัดอุบลราชธานี
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศูนย์ถ่ายทอด ฯ หมู่ ๘ ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอเชียงใน
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอน้ำขุ่น
			20 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอเมือง
			21 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอสว่างวีระวงศ์
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอทุ่งศรีอุดม
			22 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอสำโรง
			23 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภวารินชำราบ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			15 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	สำนักงานงานเกษตรอำเภอ ศรีเมืองใหม่
			16 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (นายสะอาด วนต์)
			19 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	ณ สวนนกพร อินทผาลัม บ้านหนองกุ้ง หมู่ ๑ ตำบลหนองกุ้ง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี
			28 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอกุดข้าวปุ้น
			29 พ.ค. 68	การปรับปรุงบำรุงดินและการจัดการดินด้วยปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และสารเร่ง พด.	อำเภอตระการพืชผล
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5					
สพต.กาฬสินธุ์	1,340	17	1) 17 มิ.ย. 68 2) 18 มิ.ย. 68 3) 19 มิ.ย. 68 4) 17 มิ.ย. 68 5) 18 มิ.ย. 68 6) 19 มิ.ย. 68 7) 2 ก.ค. 68 8) 3 ก.ค. 68 9) 4 ก.ค. 68 10) 16 ก.ค. 68 11) 17 ก.ค. 68 12) 16 ก.ค. 68 13) 17 ก.ค. 68 14) 18 ก.ค. 68 15) 21 ก.ค. 68 16) 22 ก.ค. 68 17) 23 ก.ค. 68	1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์พด.และการใช้แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	1)สำนักงานกองทุนสวัสดิการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ 2)สำนักงานเกษตรอำเภอหนองกุงศรี 3)สำนักงานเกษตรอำเภอท่าคันโท 4)ศาลาบ้านสมสนุก ตำบลกุดสิมคุ้มใหม่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ 5)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน บ้านหนองแคน ม.1 ตำบลดอนจาน อำเภอดอนจาน 6)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลสมสะอาด อำเภอภูผินารายณ์ 7)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					<p>การเกษตร (ศพก.) ตำบล โนนนางาน อำเภอนาคู 8)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล หนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง 9)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบลสง เปลือย อำเภอนามน 10)ณ ศูนย์เกษตรอินทรีย์ เพชรจินดา ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง 11)ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล โนนน้ำเกลี้ยง อำเภอสหัสขันธ์ 12)สถานีพัฒนาที่ดิน กาฬสินธุ์ ตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด 13) สำนักงานเกษตรอำเภอ ห้วยเม็ก อำเภอห้วยเม็ก 14)ณ ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลฆ้องชัย (นางจิ รภา พิมพ์แสง) ม.8 บ้าน กุดฆ้องชัยพัฒนา อำเภอฆ้องชัย 15)ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล สามัคคี อำเภอร่องคำ 16) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล เจ้าท่า อำเภอกมลาไสย 17)ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนา อาคารแกะปะโคกหนองนา พัฒนานุสรณ์ ม.5ตำบลเชียง เครือ อำเภอเมือง</p>

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.กาฬสินธุ์	1,340	17	1) 17 มิ.ย. 68 2) 18 มิ.ย. 68 3) 19 มิ.ย. 68 4) 17 มิ.ย. 68 5) 18 มิ.ย. 68, 6) 19 มิ.ย. 68 7) 2 ก.ค.68 8) 3 ก.ค.68 9) 4 ก.ค. 68 10) 16 ก.ค. 68 11) 17 ก.ค. 68 12) 16 ก.ค. 68 13) 17 ก.ค. 68 14) 18 ก.ค. 68 15) 21 ก.ค. 68 16) 22 ก.ค. 68 17) 23 ก.ค. 68	1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	1)สำนักงานกองทุน สวัสดิการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอสามชัย จังหวัด กาฬสินธุ์, 2)สำนักงานเกษตรอำเภอ หนองกุงศรี, 3)สำนักงานเกษตรอำเภอท่า คันโท, 4)ศาลาบ้านสมสนุก ตำบล กุดสิมคุ้มใหม่ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์, 5)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน บ้านหนอง แคน ม.1 ตำบลดอนจาน อำเภอดอนจาน, 6)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ตำบลสม สะอาด อำเภอภูพานารายณ์, 7)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล โนนนาจาน อำเภอนาคู, 8)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล หนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง, 9)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบลสง เปลือย อำเภอนามน, 10)ณ ศูนย์เกษตรอินทรีย์ เพชรจินดา ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง, 11)ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล โนนน้ำเกลี้ยง อำเภอสหัส ชันธุ์,

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					12) สถานีพัฒนาที่ดิน กาฬสินธุ์ ตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า, 13) สำนักงานเกษตรอำเภอ ห้วยเม็ก อำเภอห้วยเม็ก, 14) ศูนย์จัดการศัตรูพืช ชุมชนตำบลฮ่องชัย (นาง จิราภา พิมพ์แสง) ม.8 บ้าน กุดฮ่องชัยพัฒนา อำเภอ ฮ่องชัย, 15) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล สามัคคี อำเภอร่องคำ, 16) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า การเกษตร (ศพก.) ตำบล เจ้าท่า อำเภอกมลาไสย, 17) ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนา อาคารแกะเปะโคกหนองนา พัฒนานุสรณ์ ม.5 ตำบล เชียงเครือ อำเภอเมือง
สพด.ขอนแก่น	1,640			1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	
สพด.บึงกาฬ	340	4		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.มหาสารคาม	1620	14	4 เม.ย. 68 13 พ.ค. 68(3รุ่น) 16 พ.ค. 68(4รุ่น) 20 พ.ค. 68(3รุ่น) 4 ก.ค. 68 29 ก.ค. 68 31 ก.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน การแปลผล วิเคราะห์ดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน 7.การอนุรักษ์ดินและน้ำ ความรู้ เรื่องหญ้าแฝก การสำรวจและ หน้าตัดดิน ข้อมูลดินและระบบ สารสนเทศดิน 8. การไถกลบตอซัง 9.การจัดทำฝายชะลอน้ำ 	<ol style="list-style-type: none"> 1)ศูนย์เรียนรู้สถานีพัฒนา ที่ดินมหาสารคาม ตำบลแก่ง เลิงจาน อำเภอเมือง มหาสารคาม 2)ห้องประชุมโรงพยาบาล ยางสีสุราช ตำบลยางสีสุราช อำเภอยางสีสุราช 3)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ศพก.) ตำบลหนอง ปลิง อำเภอเมือง มหาสารคาม 4)หอประชุมที่ว่าการอำเภอ วาปีปทุม ตำบลหนองแสง อำเภอวาปีปทุม 5)หอประชุมองค์การบริหาร ส่วนตำบลเขวา ตำบลเขวา อำเภอเมืองมหาสารคาม 6)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน นายสุภาพ สาคุณ ตำบลหนองกุ้ง สุวรรณค์ อำเภอโกสุมพิสัย 7)หอประชุมที่ว่าการอำเภอ นาคูน ตำบลนาคูน อำเภอนาคูน 8)หอประชุมองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองสิม ตำบล หนองสิม อำเภอบรบือ 9)ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร (ศพก.) ตำบลยาง น้อย อำเภอโกสุมพิสัย 10)หอประชุมองค์การ บริหารส่วนตำบลหนองเม็ก ตำบลหนองเม็ก อำเภอนา เชือก 11)ห้องประชุมสหกรณ์ การเกษตรพยัคฆภูมิพิสัย

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					จำกัด ตำบลปะหลาน อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย 12)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน นายอดิศร เหล่าสะพาน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย 13)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน นางสุมาต ศรีประเสริฐ ตำบลเหล่า ดอกไม้ อำเภอลำทะเมนชัย 14)ห้องประชุมอาคาร ปฏิบัติธรรมวัดกลางเข็ญยืน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด มหาสารคาม
สพด.สกลนคร	1,020			1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	
สพด.หนองคาย	380			1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	
สพด.หนองบัวลำภู	380			1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
สพต.อุตรธานี	300	ครั้งที่ 1	วันที่ 4 ธ.ค. 2567	1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ณ เวทีกิจกรรมวิถีคนวิถีควาย ลานทุ่งศรีเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี
	200	ครั้งที่ 2	วันที่ 10 ก.พ. 2568	1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ณ สถานีพัฒนาที่ดินอุตรธานี ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี
	152	ครั้งที่ 3		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
	82	ครั้งที่ 4		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	
	205	ครั้งที่ 5		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	
	194	ครั้งที่ 6		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน	
	148	ครั้งที่ 7		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการ ส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อม บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
	200	ครั้งที่ 8		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
	179	ครั้งที่ 9		1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ์ พด. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6					
สพด.เชียงใหม่	1,620	20	7 พ.ค.-29 พ.ค.68	ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา ปี 2553 ถึงความรู้ "ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด."	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินตำบล ทหารแก้ว อำเภอหางดง - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินประจำตำบล สันทราย อำเภอฝาง - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินประจำตำบล ท่าตอน อำเภอแม่ฮาด - สำนักงานเกษตรอำเภอ ไชยปราการ - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ม.10 ตำบล แม่แรม อำเภอแม่ริม - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ม.2 ตำบล

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					<p>สันป่ายาง อำเภอแม่แตง</p> <ul style="list-style-type: none">- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลทุ่งหลวง อำเภอพร้าว- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง- องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาจร ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม- ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทำศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลทุ่งสะตอก อำเภอสันป่าตอง- หอประชุมอำเภอแม่วาง- หอประชุมอำเภอสะเมิง- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่แจ่ม- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินตำบลโป่งทุ่ง อำเภอดอยเต่า- ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อย ตามพระราชดำริ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่- เทศบาลตำบลสันทรายหลวง อำเภอสันทราย- ศาลาโดมเอนกประสงค์วัดศรีมุงเมือง ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) อำเภอสารภีตำบลหนองแฝก อำเภอสารภี- สถานีจัดการวัสดุใช้แล้วเทศบาลนครเชียงใหม่- หน่วยพัฒนาที่ดินฮอด ตำบลหางดง อำเภอฮอด

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.แม่ฮ่องสอน	200	6	15,19,21 ส.ค. 68	1.การจัดการดิน 2.การใช้แอปพลิเคชัน “คุยกับน้องดินดี AI Chatbot 3.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 4.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (22 คน) - ที่ว่าการอำเภอสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (39 คน) - อาคารเอนกประสงค์ สำนักงานเกษตรอำเภอปางมะผ้า ตำบลสบป่อง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน (16 คน) - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอแม่ออนน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (48 คน) - หน่วยพัฒนาที่ดินอำเภอขุนยวม ม.1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (22 คน) - ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (53 คน)
สพด.ลำปาง	440	9	13 ก.พ. 68 14 พ.ค. 68 29 พ.ค. 68 30 พ.ค. 68 10 มิ.ย. 68 13 มิ.ย. 68 19 มิ.ย. 68 24 มิ.ย. 68 25 มิ.ย. 68	-ระเบียบหมอดินอาสา และ ทบทวนปรับปรุงข้อมูลหมอดินอาสาเรียนรู้ - การเก็บตัวอย่างดินและการแปลผลวิเคราะห์ดิน - องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินด้านการจัดการดิน -การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก และผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. -การปรับปรุงบำรุงดินในการปลูกพืช ด้วยนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน การลดต้นทุน	- บ้านสวนเสนาเฮฮา โคกหนองนาลำปาง ตำบลตันธงชัย อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง -ศาลาเอนกประสงค์บ้านสบปุง ม.3 ตำบลท่าผา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง -สำนักงานเกษตรอำเภอสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง -วัดบ้านสบปาน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				<p>เพิ่มผลผลิต ด้วยผลิตภัณฑกรรม พัฒนาที่ดิน</p> <p>-การฝึกปฏิบัติการผลิตและการใช้ พต.15</p> <p>-ระเบียบหมอดินอาสา และ ทบทวนปรับปรุงข้อมูลหมอดินอาสาเรียนรู้</p> <p>- การเก็บตัวอย่างดินและการแปลผลวิเคราะห์ดิน</p> <p>- องค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ด้านการจัดการดิน การวิเคราะห์ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ/หญ้าแฝก และผลิตภัณฑจุลินทรีย์ พต. แฝก</p> <p>-การปรับปรุงบำรุงดินในการปลูกพืช ด้วยนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน การลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ด้วยผลิตภัณฑกรรม พัฒนาที่ดิน</p> <p>-การฝึกปฏิบัติการผลิตและการใช้ พต.15</p>	<p>-ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร ม.6 ตำบลแม่สุก อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง</p> <p>-ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง</p> <p>-เทศบาลตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง</p> <p>-ศูนย์เพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง</p> <p>-สวนพญาวัน ตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง</p>
สพต.ลำพูน	280			<ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดการปรับปรุงดิน 2.การผลิตปุ๋ยหมักน้ำหมัก 3.ผลิตภัณฑ พต. และการใช้ แอปพลิเคชันกรม 4.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 5.ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา 6. ความรู้บ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
ศพล.	100	6	23 เม.ย. 68	1. การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการหลวง	- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงม่อนเงาะ ตำบลเมืองเก่า อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แพะ ตำบลสะเมิงเหนือ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ทาเหนือ ตำบลทาเหนือ อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งหลวง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง ตำบลบ้านปาง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ - ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงตีนตก ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่
			25 เม.ย. 68	- การอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่สูง	
			28 เม.ย. 68	- การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	
			28 เม.ย. 68	2. การปรับปรุงบำรุงดิน	
			29 เม.ย. 68	- การจัดการดิน	
			30 เม.ย. 68	- ผลัดก้อนพีคูลินทรีย์ พด. - การเก็บตัวอย่างดินและการวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ LDD pH Test kit	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7					
สพด.เชียงราย	800	10	4 ม.ค. 68 29 เม.ย. 68 30 เม.ย. 68 1 พ.ค. 68 2 พ.ค. 68 5 พ.ค. 68	1. เรียนรู้ฐานดินและวัตถุต้นกำเนิดของดิน 2. เรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย 3. เรียนรู้ฐานเกษตรอินทรีย์ 4. เรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พด. ต่าง ๆ 5. ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำงานเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0 6. ฝึกปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ดิน	1. ศูนย์จัดการดินและปุ๋ยชุมชนบ้านด้าย ตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย 2. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 3. ศูนย์เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินบ้านศรีง่าม ตำบลศรีง่าม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 4. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					<p>เกษตร ตำบลจิ้ว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย</p> <p>5. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลเวียงชัย อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย</p> <p>6. ศูนย์ข้าวชุมชนปลอดสารพิษ ตำบลแม่ฮ้อ อำเภอพวน จังหวัดเชียงราย</p> <p>7. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโรงช้าง อำเภอบ้านดง จังหวัดเชียงราย</p> <p>8. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย</p> <p>9. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย</p>
สพด.น่าน	400			<ol style="list-style-type: none"> 1. เรียนรู้ฐานดินและวัตถุต้นกำเนิดของดิน 2. เรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย 3. เรียนรู้ฐานเกษตรอินทรีย์ 4. เรียนรู้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน พด. ต่าง ๆ 5. ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำงานเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0 6. ฝึกปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ดิน 	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.พะเยา	440	1	27 ธ.ค. 67 - 5 ม.ค. 68	1.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย 3.เรียนรู้ฐานเกษตรอินทรีย์ 4.เรียนรู้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน พด. ต่างๆ 5.ฝึกปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ดิน 6.ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำงานเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0	1.ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินในสถานีพัฒนาที่ดินพะเยา 2.ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ workshop อาชีพ การเกษตร ถนนสายดอกไม้งามริมกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา
สพด.แพร่	380			1.เรียนรู้การใช้ Applications กรมพัฒนาที่ดิน 2.เรียนรู้เรื่องการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย 3.เรียนรู้ฐานเกษตรอินทรีย์ 4.เรียนรู้เทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน พด. ต่างๆ 5.ฝึกปฏิบัติด้านการวิเคราะห์ดิน 6.ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้านการปรับตัวการทำงานเกษตรให้เข้ากับยุค 4.0	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 8					
สพด.พิจิตร	37	1	6 พ.ค. 68	1.ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน 2.การวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับพื้นที่ 3.การใช้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด.	ศพก.ตำบลทับคล้อ อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร
	36	1	8 พ.ค. 68		ศพก. ตำบลจันทรวาย อำเภอตะพานหิน
	20	1	9 พ.ค. 68		ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหนองคล้า ตำบลวังทับไทร อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร
	35	1	13 พ.ค. 68		สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร
	33	1	14 พ.ค. 68		ศพก.ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร
	30	1			ศาลา SML หมู่ที่ 3 ตำบลสากเหล็ก อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
	35	1	15 พ.ค.68		ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตร สิริธร ม.11 ตำบลเนิน มะกอก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
	18	1	16 พ.ค.68		ศพก.ตำบลหนองปลาไหล อำเภอวังทรายพูน จังหวัด พิจิตร
	34	1	20 พ.ค.68		ศพก. ตำบลบึงนาราง อำเภอบึงนาราง จังหวัด พิจิตร
	72	2	23 พ.ค.68		ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอ ชิรบารมี อำเภอชิรบารมี จังหวัดพิจิตร
	10	1	26 พ.ค.68		อาคารเอนกประสงค์ ม.11 ตำบลหนองพระ อำเภอวัง ทรายพูน จังหวัดพิจิตร
	20	1	27 พ.ค.68		ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ม.12 ตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัด พิจิตร
	35	1			ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอ โพทะเล จังหวัดพิจิตร
	35	1	28 พ.ค.68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนา ที่ดิน ตำบลวังตะกั่ว อำเภอ บางมูลนาก จังหวัดพิจิตร
สพด.พิษณุโลก	50	1	24 เม.ย. 68	การจัดการดิน,การวิเคราะห์ดิน, การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ตำบลบ้านดง อำเภอชาติ ตระการ จังหวัดพิษณุโลก
	50	1	24 เม.ย. 68	การจัดการดิน,การวิเคราะห์ดิน, การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	องค์การบริหารส่วนตำบลท่า งาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัด พิษณุโลก
	157	1	30 เม.ย. 68	การจัดการดิน,การวิเคราะห์ดิน, การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก
	60	1	14 พ.ค. 68	การจัดการดิน,การวิเคราะห์ดิน, การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก
	123	1	14 พ.ค. 68	การจัดการดิน,การวิเคราะห์ดิน, การใช้ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด.	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.เพชรบูรณ์	680			1.ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน 2.การวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับพื้นที่ 3.การใช้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด.	
สพด.เลย	39	1	25 มี.ค. 68	1.บทบาทหน้าที่ ระเบียบกรมพัฒนาที่ดินด้านการบริหารงานหมอดินอาสา	หน่วยพัฒนาที่ดินภูกระดึง ม.1 ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย
	50	1	28 มี.ค. 68	2.การศึกษาข้อมูลถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน	ห้องประชุมศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
	100	1	1 พ.ค. 68	3.การอนุรักษ์ดินและน้ำ	อาคารเอนกประสงค์สถานีพัฒนาที่ดินเลย ตำบลศรีสองรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย
	26	1	7 พ.ค. 68	4.การปรับปรุงบำรุงดิน	ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอนาแห้ว ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
	35	1	14 พ.ค. 68	5.การบริหารจัดการน้ำ	หอประชุมที่ว่าการอำเภอผาขาว อำเภอผาขาว จังหวัดเลย
	35	1	15 พ.ค. 68	6.การทำเกษตรอินทรีย์	ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอปากชม ตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย
	30	1	16 พ.ค. 68		หอประชุมที่ว่าการอำเภอภูหลวง อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย
	25	1	19 พ.ค. 68		หอประชุมที่ว่าการอำเภอหนองหิน อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย
สพด.อุตรดิตถ์	260			1.ความสำคัญของการวิเคราะห์ดิน 2.การวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับพื้นที่ 3.การใช้นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ จุลินทรีย์ พด.	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9					
สพด.กำแพงเพชร	460	10	7,8,15,17,22 ม.ค. 68 และ 14,16,20,21 พ.ค. 68	1.นโยบายสำคัญของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ 2.ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและ การปรับปรุงแก้ไข 3.การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจ วิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตาม ค่าวิเคราะห์ดิน 4.นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ ทางดิน (พด. 13, 14, 15) 5.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 6.การจัดการวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร 7.การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมัก ชีวภาพ"	(1)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ม.1 ตำบล วังบัว อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร (2) ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ม. 3 ตำบล พรานกระต่าย อำเภอพราน กระต่าย จังหวัด กำแพงเพชร (3)ศูนย์ ศพก. ม.9 ตำบลทุ่ง ทอง อำเภอทรายทองพัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร (4)ศูนย์ ศพก. ม.8 ตำบล มหาชัย อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร (5)ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS ม.5 ตำบลคอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร (6)ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ PGS บึงสามัคคี ม.1 ตำบล ระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร (7)ศูนย์ ศพก. ม.12 ตำบล คลองลานพัฒนา อำเภอ คลองลาน จังหวัด กำแพงเพชร (8)ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ม.3 อำเภอ ลานกระบือ จังหวัด กำแพงเพชร (9)สถานีพัฒนาที่ดิน กำแพงเพชร (10)ห้องประชุมบ้านเกาะ รากเสียด ม.2 ตำบลเพชร ชมภู อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ตาก	180			1.นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2.ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข 3.การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 4.นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15) 5.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 6.การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 7.การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ"	
สพด.นครสวรรค์	1,020	13		1.นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2.ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข 3.การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 4.นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15) 5.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 6.การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 7.การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ"	ณ บ้านภูตะวันฟาร์ม ตำบลโคกหม้อ อำเภอชุมแสง ศพก.ตำบลวังน้ำลัด อำเภอไพศาลี ศพก.ตำบลวังใหญ่ อำเภอท่าตะโก ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดิน นครสวรรค์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงครบวงจร ม.19 ตำบลแม่เลย์อำเภอแม่่วงก์ ศูนย์เรียนรู้ข้าวชุมชนบ้านสะเดาซ้าย ม.5 ตำบลห้วยหอม อำเภอลาดยาว ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง ศูนย์เรียนรู้โคกหนองนา ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.สุโขทัย	336	9		<p>-หมอดินและบทบาทหน้าที่งานพัฒนาที่ดิน (โดย เจ้าหน้าที่ สพด.สุโขทัย)</p> <p>-การข่าวภาคประชาชน (โดย หน่วยงาน กอรมน. จังหวัด สุโขทัย)</p> <p>-“ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” การจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และ ที่ดิน ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาการเกษตรของตนเองผลิตอาหารและสร้างอาชีพได้ (โดย เจ้าหน้าที่ สพด.สุโขทัย)</p> <p>-บรรยายเรื่อง สารเร่งซูปเปอร์พด. ต่างๆ โดยทบทวน และ แลกเปลี่ยนกับหมอดินในพื้นที่แต่ละอำเภอ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.ศูนย์ฝึกปฏิบัติ ตำบลหนองกระดัง อำเภอกศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย 2.บ้านจำก้อง ตำบลป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย 3.ศพก.เครือข่าย ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 4.ศพก.อำเภอทุ่งเสลี่ยม ตำบลทุ่งเสลี่ยม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย 5.ไร้วัดเล่น ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 6.ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย 7.ศูนย์ชีวภาพชุมชน (ไร่เทียนสว่าง) ตำบลปากน้ำ อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย 8.ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน ตำบลศรีนคร อำเภอศรีนคร จังหวัดสุโขทัย 9.ห้องประชุมเทศบาล ตำบลตลิ่งชัน อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
สพด.อุทัยธานี	240	1		<ol style="list-style-type: none"> 1.นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2.ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข 3.การเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน 4.นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน (พด. 13, 14, 15) 	<p>สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี ตำบลหนองพังค่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดอุทัยธานี</p>

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				5.การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ 6.การอนุรักษ์ดินและน้ำ 7.การจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 8.การทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10					
สพด.กาญจนบุรี	500	13	21 เม.ย. 68 28 เม.ย. 68 15 พ.ค. 68 27 พ.ค. 68 28 พ.ค. 68 29 พ.ค. 68 9 มิ.ย. 68 10 มิ.ย. 68 11 มิ.ย. 68 16 มิ.ย. 68	1.ความรู้เรื่องดิน ดินปัญหาและการปรับปรุงแก้ไข 2. การอนุรักษ์ดินและน้ำ 3.นวัตกรรมเทคโนโลยีชีวภาพทางดินของกรมพัฒนาที่ดิน 4.แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของหมอดินอาสาเกี่ยวกับการจัดการดินอย่างยั่งยืน โดยหมอดินอาสาและศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	1. ณ วัดใหม่เจริญผล ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี 2. ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี 3. ณ โรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหนองทราย ม.6 ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี 4. ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี 5. ณ ศาลาการเปรียญวัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ 6. ณ ศาลาการเปรียญวัดเลาขวัญ ตำบลเลาขวัญ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี 7. ณ ห้องประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี 8. ณ ห้องประชุมเทศบาลอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี 9. ณ ห้องประชุมศูนย์เรียนรู้ตำบลหนองเป็ด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัด

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					กาญจนบุรี 10. ณ ห้องประชุมสถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
สพด. ประจวบคีรีขันธ์	200	1	29 พ.ค. 68	1. ทบทวนระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.2553 2. นวัตกรรมจุลินทรีย์ พต. 3.การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากปลาหมอหางดำ 4.หญ้าแฝก 5.การบ่มดินสำหรับปลูกพืช 6.การอนุรักษ์ดินและน้ำ	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์
สพด.เพชรบุรี	220	9	29 เม.ย. 68 30 เม.ย. 68 6 พ.ค. 68 8 พ.ค. 68 13 พ.ค. 68 14 พ.ค. 68 15 พ.ค. 68	1. ทบทวนระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา พ.ศ.2553 2. นวัตกรรมจุลินทรีย์ พต. 3.การวางระบบการให้น้ำพืชเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มผลผลิต 4. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วย	1. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน อำเภอเขาชัย 2. ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอบ้านแหลม 3. ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอแก่งกระจาน 4. ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดิน ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ 5. สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี 6. โรงปุ๋ยท่าตะคร้อ อำเภอหนองหญ้าปล้อง 7.ห้องประชุมคอนซูนห้วย 2 อำเภอท่ายาง 8. ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตรอำเภอเมือง 9. ห้องประชุมสหกรณ์การเกษตร อำเภอบ้านลาด
สพด.ราชบุรี	480	12	20 พค.68	1. ทบทวนระเบียบกรมพัฒนาที่ดินว่าด้วยการบริหารงานหมอดินอาสา	1. แปลงใหญ่สมุนไพร่ตำบลด่านทับตะโก อำเภอจอมบึง
			21 พค.68	2. นำองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ การปรับปรุงบำรุงดิน	2. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลสวนผึ้ง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
			27 พค. 68	3. ความรู้ในชุดข้อมูล "ถึงความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน	3. ศูนย์เรียนรู้เพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ศพก.อำเภอปากท่อ
			28 พค. 68	4. การพัฒนาการเกษตรของ ตนเองเพื่อการจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย และที่ดิน	4. ห้องประชุม องค์การ บริหารส่วนตำบลแพงพวย อำเภอดำเนินสะดวก
			29 พค. 68		5. แปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง
			30 พค. 68		6. ห้องประชุม สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 10
			5 มิย. 68		7. ห้องประชุม สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 10
			9 มิย. 68		8. ห้องประชุม สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 10
			10 มิย. 68		9. ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนา ที่ดิน 146 หมู่ 3 ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ
			12 มิย. 68		10. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร ศพก.อำเภอโพธาราม
			17 มิย. 68		11. ศาลาการเปรียญวัด มะขาม หมู่ 8 ตำบลคิ่ง พยอม อำเภอบ้านโป่ง
			18 มิย. 68		12. ศาลาศูนย์การเรียนรู้ บ้านรางพลับ หมู่ 1 ตำบล กรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง
สพด. สมุทรสงคราม	180	1	19 มิ.ย. 68	1.เทคนิคการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 และ การควบคุมศัตรูพืชใน มะพร้าวโดยชีววิธี 2.เทคนิคการทำเกษตรเขตเมือง 3.การผลิตน้ำหมักชีวภาพจาก ปลาหมอคางคก 4.พด.15 แบบที่เรียสั้งเคราะห์ แสง ส่งเสริมการเจริญเติบโตและ เพิ่มผลผลิตพืช	

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.สมุทรสาคร	140	2	15 พ.ค.68 27 พ.ค.68	1.เทคนิคการผลิตปุ๋ยหมัก พด.1 และ การควบคุมศัตรูพืชในมะพร้าวโดยชีววิธี 2.เทคนิคการทำเกษตรเขตเมือง 3.การผลิตน้ำหมักชีวภาพจากปลาหมอคางดำ 4.พด.15 แบบที่เรียยสังเคราะห์แสง ส่งเสริมการเจริญเติบโตและเพิ่มผลผลิตพืช	1.ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 2.สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11					
สพด.กระบี่	180	3	7 พ.ค. 68 14 พ.ค. 68 15 พ.ค. 68	1. แนวคิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากปาล์มน้ำมันเพื่อปลูกพืชผสมผสาน 2. การบริหารจัดการ ดิน น้ำ อย่างมีประสิทธิภาพ 3. การปลูกไม้ยืนต้นโตเร็วและแนวทางการจัดการ 4. การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ 5. แลกเปลี่ยนความรู้การแก้ปัญหาด้านดินจากประสบการณ์ในการทำเกษตรของตนเอง 6. สร้างเครือข่ายหมอดินอาสา และจัดทำต้นแบบหมอดินอาสาในการจัดการดินปัญหาตามบริบทภูมิสังคม	1.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำอำเภอคลองท่อม บ้านคลองปิ้ง หมู่ 4 ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ 2.ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ประจำอำเภอเมืองกระบี่ หมู่ 5 ตำบลทับปrik อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ 3.ห้องประชุมยกย่องวิทยาลัยการอาชีพอ่าวลึก ตำบลคลองหิน อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
สพด.ชุมพร	300	5	10 เม.ย. 68 18 เม.ย. 68 1 พ.ค. 68 16 มิ.ย. 68 30 มิ.ย. 68	-บรรยายในหัวข้อ “การจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่และการแก้ไขปัญหาด้านดิน” -บรรยายในหัวข้อ “การใช้ Applications ของกรมพัฒนาที่ดินในการจัดการดินให้เหมาะสมกับพื้นที่” - การวิเคราะห์ดิน และการเก็บตัวอย่างดินเพื่อการวิเคราะห์	1 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลบ้านควน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร 2 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลถ้ำสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร 3 ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดิน ตำบลทุ่งตะไคร อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ๔ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลหิน

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการ อบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
					แก้ว อำเภอท่าแซะจังหวัด ชุมพร ๕ ศาลาเรียนรู้ประจำ หมู่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบาง สน อำเภอปะทิว จังหวัด ชุมพร
สพด. นครศรีธรรมราช	1,240 (หมายเหตุ : เป้าหมายเดิม 740 ราย สพด. ขอ อนุมัติกรมฯ เพิ่มเติม เป้าหมายอีก จำนวน 500 ราย)	1	25 เม.ย. 68	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้แอปพลิเคชันของกรมพัฒนาที่ดิน - การวิเคราะห์ดิน และการส่งตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ดิน - การจัดการดินเพื่อลดต้นทุนผลผลิตพืช - หมอดินอาสาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนาที่ดิน และการแก้ไขปัญหาดินของตนเองตามบริบทท้องถิ่น โดยหมอดินอาสา 	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช พื้นที่ไส ใหญ่ ตำบลลำใหญ่ อำเภอ ทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช
สพด.พังงา	180	1	7 พ.ค. 68	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ดินออนไลน์ และการใช้แอปพลิเคชันกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - นวัตกรรมพื้นฟูดิน ปรง บ่มห่มดินด้วยศาสตร์พระราชานำ - เสวนา หัวข้อ "หมอดินอาสา นำพาการผลิต พืชตลาด" 	สถานีพัฒนาที่ดินพังงา หมู่ที่ 7 ตำบลนาเตย อำเภอ ท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
สพด.ภูเก็ต	40	1	15 พ.ค. 68	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา - การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติ - การตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนามกรมพัฒนาที่ดิน พร้อมฝึกปฏิบัติ 	สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต หมู่ 8 ตำบลศรีสุนทร อำเภอ ถลาง จังหวัดภูเก็ต
สพด.ระนอง	75	2	16 พ.ค. 68 19 พ.ค. 68	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย เรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ การจัดการน้ำ - บรรยาย เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน - บรรยาย เรื่องผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. - บรรยาย เรื่องการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง 	รุ่นที่ 1 ณ ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลน้ำ จืดน้อย อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง รุ่นที่ 2 ณ ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ตำบลกะเปอร์ จังหวัด ระนอง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
				- สาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	
สพต.สุราษฎร์ธานี	700		21 เม.ย. 68	- การวิเคราะห์ดินออนไลน์ และการใช้แอปพลิเคชันกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	ศูนย์ ศพก. ตำบลเขาวง อำเภอบ้านตาขุน
			24 เม.ย. 68	- บทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา - การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ และฝึกปฏิบัติ - การตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น โดยใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม กรมพัฒนาที่ดิน พร้อมฝึกปฏิบัติ	ศาลาเรียนรู้ตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง
			29 เม.ย. 68		ศาลาประชาคม หมู่ 6 ตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม
			30 เม.ย. 68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลพรุพี อำเภอบ้านนาสาร
			2 พ.ค. 68		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลบางเดือน อำเภอคีรีรัฐนิคม
			8 พ.ค. 68		ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดินตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์
			14 พ.ค. 68		ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดินตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย
			16 พ.ค. 68		สำนักงานเทศบาลตำบลพนม อำเภอพนม
			22 พ.ค. 68		ศูนย์ถ่ายทอดการพัฒนาที่ดินตำบลป่าเว อำเภอไชยา
			29 พ.ค.2568		ศูนย์ฝึกปฏิบัติการพัฒนาที่ดินตำบลคลองพา อำเภอท่าฉาง
			5 มิ.ย.2568		สำนักงานเกษตรอำเภอยะบุรี
			11 มิ.ย.2568		ศูนย์ ศพก.อำเภอเคียนซา

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12					
สพด.ตรัง	340			<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการดิน น้ำและปุ๋ย อย่างมีประสิทธิภาพ 2. การเตรียมพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน 3. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 	
สพด.นราธิวาส	300	1	28 พ.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการดิน น้ำและปุ๋ย อย่างมีประสิทธิภาพ 2. การเตรียมพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน 3. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ 	สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส หมู่ที่ 7 ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส
สพด.ปัตตานี	260	1	15 พ.ค.68	<ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดการดินและปุ๋ย 2.ปุ๋ยและการผลิตพืชตามมาตรฐาน GAP 3.การใช้แอปพลิเคชัน “คุยกับน้องดินดี” 	โรงแรมปาร์คอินทาวน์ปัตตานี ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี
สพด.พัทลุง	300	1	29 พ.ค. 68	<ol style="list-style-type: none"> 1.การผลิตทุเรียนคุณภาพแบบผสมผสาน และวิธีการขยายเชื้อไตรโคเดอร์มาสำหรับใช้ป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตทุเรียน 2.การผลิตน้ำเห็ดเรืองแสงสิรินรัศมีเพื่อป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน 3.การปลูก การดูแลรักษา และการตลาด กล้วยหอมทอง 4.ผลิตภัณฑ์กรมพัฒนาที่ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน /AI Chat Bot น้องดินดี/แอปพลิเคชันกรมพัฒนาที่ดิน 	1. ห้องเพชรทอง ร้อยทองรีสอร์ท ตำบลแพรกหา อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	จัดการอบรม (ครั้ง)	วัน/เดือน/ปี ที่จัดอบรม	หัวข้อการอบรม	สถานที่จัดอบรม
สพด.ยะลา	220	6	18 มีย.68 24 มีย.68 25 มีย.68(2 อำเภอ) 26 มีย.68(2 อำเภอ)	1.การจัดการที่ดิน 2.การใช้แอปพลิเคชัน “คุยกับน้องดินดี AI Chatbot 3.การตรวจวิเคราะห์ดินและการส่งตัวอย่างดิน 4. ปรับปรุงข้อมูลหมอดินพร้อมบทบาทหน้าที่ของหมอดินอาสา	1.ห้องประชุมสำนักงานเกษตร อำเภอมือ จังหวัดยะลา 2.ห้องประชุม กทย. บันนังस्ता อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา 3.โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ วังพญา - ท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 4.ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน อำเภอธารโต จังหวัดยะลา 5.ห้องสัตตะภาคี ที่ว่าการอำเภอยะหา จังหวัดยะลา 6.ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงฯ ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
สพด.สงขลา	400	3	13 พ.ค.68 14 พ.ค.68 30 พ.ค.68	1. การปรุงดินเพื่อปลูกผักบนกระเบื้อง และการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP 2. การจัดการดินและปุ๋ย 3. การใช้แอปพลิเคชัน “คุยกับน้องดินดี AI Chatbot 4. การจัดการดินเพื่อปลูกไม้ผลผสมผสานและการเลี้ยงผึ้งชันโรง 5.การออกแบบแปลง การคัดเลือกสายพันธุ์ และการดูแลรักษาการผลิตมะพร้าวน้ำหอม	1. ศูนย์เรียนรู้ทุ่งหัวเมืองฟาร์ม บ้านพอบิด หมู่ที่ 4 ตำบลท่าประดู่ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา 2. ศูนย์ฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาที่ดิน บ.แพรว ม.8 ตำบลท่าหมอไทร อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา 3. บ้านท่าหิน หมู่ที่ 6 ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
สพด.สตูล	200	3	27 พ.ค.68 28 พ.ค.68 29 พ.ค.68	1.การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน 2.การผสมปุ๋ยใช้เองตามค่าวิเคราะห์ดิน 3.จุลินทรีย์ พด. ใหม่ “พด. 16 แบบที่เรียวควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม” 4.การประยุกต์ใช้นวัตกรรมพัฒนาที่ดินสู่ความยั่งยืน	1.ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลควนกาหลง อำเภควนกาหลง จังหวัดสตูล 2.ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอละงู จังหวัดสตูล 3.ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

ภาพที่ 7 การอบรมของหมอดินอาสาหลักสูตรที่ 3

ส่วนการประเมินความพึงพอใจและความคิดเห็นของหมอดินอาสา

ส่วนที่ 1 การประเมินความพึงพอใจต่อการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบในโครงการเสวนา เรื่อง “ใส่ใจมาตรฐานตรวจวัดจัดการ ดินดียั่งยืน” Caring for soils: measure, monitor, manage

กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดกิจกรรมการเสวนาของหมอดินต้นแบบ เพื่อเพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดการดินและน้ำ ด้วยการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ ระหว่างนักวิชาการ เกษตรกร หมอดินอาสา และประชาชนทั่วไป และเพื่อรณรงค์และส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการดินและน้ำอย่างยั่งยืนเพื่อเพิ่มผลผลิตพืช และเพื่อให้การดำเนินงานพัฒนาหมอดินอาสาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีการสอบถามความพึงพอใจการเสวนาหมอดินอาสา โดยมีหมอดินอาสาและบุคคลทั่วไปตอบแบบสอบถามจำนวน 103 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

สถานะ เป็นเพศชาย ร้อยละ 57.30 เพศหญิง ร้อยละ 42.70 **อายุ** 18-25 ปี ร้อยละ 1.00 26-35 ปี ร้อยละ 1.90 36-45 ปี ร้อยละ 11.70 46-55 ปี ร้อยละ 31.10 และ 56 ปีขึ้นไป ร้อยละ 54.40 **มีการศึกษา** ประถมศึกษา ร้อยละ 4.90 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 20.40 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 38.80 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 4.90 ปริญญาตรี ร้อยละ 26.20 ปริญญาโท ร้อยละ 3.90 และปริญญาเอก ร้อยละ 1.00 **สถานภาพ** เป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 85.40 บุคคลทั่วไป ร้อยละ 14.60 **การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา** เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 54.40 เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 28.40 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 14.80 และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 2.30 **บุคคลทั่วไปอาชีพ** เป็นข้าราชการ ร้อยละ 46.70 พนักงานของรัฐ ร้อยละ 40.00 ลูกจ้าง ร้อยละ 6.70 และนักศึกษา ร้อยละ 6.70 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของผู้เข้าร่วมฟังเสวนา

n=103

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	59	57.30
หญิง	44	42.70
อายุ		
18-25 ปี	1	1.00
26-35 ปี	2	1.90
36-45 ปี	12	11.70
46-55 ปี	32	31.10
56 ปีขึ้นไป	56	54.40
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	5	4.90
มัธยมศึกษาตอนต้น	21	20.40
มัธยมศึกษาตอนปลาย	40	38.80
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	5	4.90

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	27	26.20
ปริญญาโท	4	3.90
ปริญญาเอก	1	1.00
สถานภาพ		
หมอดินอาสา	88	85.40
บุคคลทั่วไป	15	14.60
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	48	54.40
หมอดินอาสาประจำตำบล	25	28.40
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	13	14.80
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	2	2.30
บุคคลทั่วไปอาชีพ		
ข้าราชการ	7	46.70
พนักงานของรัฐ	6	40.00
ลูกจ้าง	1	6.70
นักศึกษา	1	6.70

2. ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ ประเด็น ความพึงพอใจในการอบรมมีดังนี้

ด้านวิทยากร 1. มีความรู้ในเนื้อหาการเสวนามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 58.30 35.90 5.80 0 และ 0 ตามลำดับ 2. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 51.50 44.70 3.90 0 และ 0 ตามลำดับ 3. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่ายมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 63.10 31.10 5.80 0 และ 0 ตามลำดับ 4. การตอบคำถามของวิทยากร มีความชัดเจนตรงประเด็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด 58.30 34.00 7.80 0 และ 0 ตามลำดับ

ด้านสถานที่/ระยะเวลา 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 50.50 44.70 4.90 0 และ 0 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 50.50 44.70 4.90 0 และ 0 ตามลำดับ 3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 48.50 44.70 6.80 0 และ 0 ตามลำดับ

ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่ 1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 64.10 32.00 3.90 0 และ 0 ตามลำดับ 2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 66.00 28.20 5.80 0 และ 0 ตามลำดับ 3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 61.20 32.00 6.80 0 และ 0 ตามลำดับ

ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ 1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 67 29.10 3.90 0 และ 0 ตามลำดับ 2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 67.00 29.10 3.90 0 และ 0

ตามลำดับ 3. มีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ร้อยละ 67.00 29.10 3.90 0 และ 0 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจที่ได้รับจากการเสวนาหมอดินอาสาต้นแบบ

n=103

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านวิทยากร		
1. มีความรู้ในเนื้อหาของการเสวนา		
มากที่สุด	60	58.30
มาก	37	35.90
ปานกลาง	6	5.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
2. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น		
มากที่สุด	53	51.50
มาก	46	44.70
ปานกลาง	4	3.90
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
3. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย		
มากที่สุด	65	63.10
มาก	32	31.10
ปานกลาง	6	5.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
4. การตอบคำถามของวิทยากรมีความชัดเจน /ตรงประเด็น		
มากที่สุด	60	58.30
มาก	35	34.00
ปานกลาง	8	7.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
ด้านสถานที่/ระยะเวลา		
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	52	50.50
มาก	46	44.70
ปานกลาง	5	4.90

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
2. ความพร้อมของอุปกรณ์วัสดุทัศนูปกรณ์		
มากที่สุด	52	50.50
มาก	46	44.70
ปานกลาง	5	4.90
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
3. ระยะเวลาในการเสวนามีความเหมาะสม		
มากที่สุด	50	48.50
มาก	46	44.70
ปานกลาง	7	6.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
ด้านการให้บริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่		
1. การบริการ/ประสานงานของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	66	64.10
มาก	33	32.00
ปานกลาง	4	3.9
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
2. การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	68	66.00
มาก	29	28.20
ปานกลาง	6	5.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
3. การให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามของเจ้าหน้าที่		
มากที่สุด	63	61.20
มาก	33	32.00
ปานกลาง	7	6.80
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้

1. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ได้จริง

มากที่สุด	69	67.00
มาก	30	29.10
ปานกลาง	4	3.90
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0

2. ท่านสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้

มากที่สุด	69	67.00
มาก	31	30.10
ปานกลาง	3	2.90
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0

3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ได้

มากที่สุด	69	67.00
มาก	30	29.10
ปานกลาง	4	3.90
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0

3. ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

ประเด็นความคิดเห็นในการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน จากผู้เข้าร่วมฟังเสวนา มีหมอดินอาสา จำนวน 89 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา ร้อยละ 31.50 และอบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ ร้อยละ 68.50 รูปแบบการอบรมที่ท่านต้องการ การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 86.50 การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา ร้อยละ 71.90 การฟังบรรยายในห้องประชุม ร้อยละ 29.20 และการอบรมแบบออนไลน์ ร้อยละ 6.70 จำนวนวันที่ต้องการเข้ารับการอบรม 1-2 วัน ร้อยละ 78.70 2-3 วัน ร้อยละ 16.90 3-4 วัน ร้อยละ 1.10 และมากกว่า 4 วัน ร้อยละ 3.40 ความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต หมอดินอาสา ร้อยละ 97.80 สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ และเข้าถึงอินเทอร์เน็ตไม่ได้ ร้อยละ 2.20 หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา พบว่า ร้อยละ 95.50 อบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ ร้อยละ 73.00 อบรมเรื่องการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ร้อยละ 59.60 อบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 33.70 อบรมธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ 34.80 อบรมการใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit) ร้อยละ 22.50 อบรมการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning กวดูรู้ดิน ร้อยละ 37.10 อบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน และร้อยละ 42.70 อบรมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ประโยชน์ที่คาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 91.00 มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบความสำเร็จร้อยละ 65.20 และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดินร้อยละ 42.70 รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ที่เข้าร่วมอบรมในปีที่ผ่านมา

n=89

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดระดับหมอดินอาสาในการเข้าอบรม		
อบรมแบ่งตามระดับหมอดินอาสา	28	31.50
อบรมแบบบูรณาการร่วมกันทุกระดับ	61	68.50
รูปแบบการอบรมที่ทันต้องการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกอบรม/พื้นที่หมอดินอาสาที่ประสบ	77	86.50
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายหมอดินอาสา	64	71.90
การฟังบรรยายในห้องประชุม	26	29.20
การอบรมแบบออนไลน์	6	6.70
จำนวนวันที่ต้องการเข้ารับการอบรม		
1-2 วัน	70	78.70
2-3 วัน	15	16.90
3-4 วัน	1	1.10
มากกว่า 4 วัน	4	3.40
ความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต		
ได้	87	97.80
ไม่ได้	2	2.20
หัวข้อเรื่องการฝึกอบรมในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1)		
การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพสูตรต่าง ๆ	85	95.50
การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด	65	73
เกษตรทฤษฎีใหม่	53	59.60
ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	30	33.70
การใช้ชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (LDD Test Kit)	31	34.80
การใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ของกรมพัฒนาที่ดิน เช่น Agri-Map Mobile, LDD Zoning, กตดูรู้ดิน	20	22.50
การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างเกษตรกร	33	37.10
การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	38	42.70
ประโยชน์ที่ท่านคาดหวังจากการอบรมหมอดินอาสา (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)		
ได้รับความรู้ด้านการจัดการที่ดิน และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	81	91.00
มีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหมอดินอาสาที่ประสบ ความสำเร็จ	58	65.20
ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรจากกรมพัฒนาที่ดิน	38	42.70

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นและความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนากาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

หลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนากาที่ดิน โดยหลักสูตรแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 การอบรมเน้นให้หมอดินอาสาที่ประสบผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นต้นแบบในการสอนผู้อื่นหรือที่เรียกว่า วิทยากร “ครูหมอดิน” ให้สอนหมอดินอาสา ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” ส่วนที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่มีการบรรยายภาพรวมของการอบรม และส่วนที่ 3 การศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนากาที่ดิน โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 723 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

สถานะ เป็นเพศชาย ร้อยละ 75.70 เพศหญิง ร้อยละ 24.30 อายุ 20-35 ปี ร้อยละ 1.24 36-45 ปี ร้อยละ 5.95 46-55 ปี ร้อยละ 26.97 และ 56-65 ปี ร้อยละ 40.94 และ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 24.90 อายุเฉลี่ย 59.37 ปี อายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุด 86 ปี การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยละ 25.03 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 25.59 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 38.45 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 1.52 ปริญญาตรี ร้อยละ 9.27 และปริญญาโท ร้อยละ 0.14 การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 49.50 เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 46.30 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 3.00 และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 1.1 โดยมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 13.83 กาฬสินธุ์ ร้อยละ 13.42 กำแพงเพชร ร้อยละ 2.21 ชัยภูมิ ร้อยละ 16.74 ตาก ร้อยละ 7.05 ปัตตานี ร้อยละ 5.53 เพชรบูรณ์ ร้อยละ 1.94 แพร่ ร้อยละ 0.28 มหาสารคาม ร้อยละ 0.28 มุกดาหาร ร้อยละ 0.14 ลำปาง ร้อยละ 13.14 สกลนคร ร้อยละ 13.55 สตูล ร้อยละ 1.52 สมุทรปราการ ร้อยละ 0.14 สมุทรสงคราม ร้อยละ 2.77 อ่างทอง ร้อยละ 7.47 ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2 ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 19.78 จำนวน 1 - 5 ครั้ง ร้อยละ 70.12 จำนวน 6 - 10 ครั้ง ร้อยละ 2.07 จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 0.28 และไม่ระบุ ร้อยละ 7.75 และความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรมหมอดินอาสา หลักสูตรที่ 2 ต้องการ ร้อยละ 99.30 ไม่ต้องการ ร้อยละ 0.70 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 2

n=723

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	547	75.70
หญิง	176	24.30
อายุ		
20-35 ปี	9	1.24
36-45 ปี	43	5.95
46-55 ปี	195	26.97
56-65 ปี	296	40.94
66 ปีขึ้นไป	180	24.90
\bar{X} = 59.37 ปี S.D. = 9.37		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	181	25.03
มัธยมศึกษาตอนต้น	185	25.59

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนปลาย	278	38.45
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	11	1.52
ปริญญาตรี	67	9.27
ปริญญาโท	1	0.14
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	358	49.50
หมอดินอาสาประจำตำบล	335	46.30
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	22	3.00
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	8	1.10
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กาญจนบุรี	100	13.83
กาฬสินธุ์	97	13.42
กำแพงเพชร	16	2.21
ชัยภูมิ	121	16.74
ตาก	51	7.05
ปัตตานี	40	5.53
เพชรบูรณ์	14	1.94
แพร่	2	0.28
มหาสารคาม	2	0.28
มุกดาหาร	1	0.14
ลำปาง	95	13.14
สกลนคร	98	13.55
สตูล	11	1.52
สมุทรปราการ	1	0.14
สมุทรสงคราม	20	2.77
อ่างทอง	54	7.47
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 2		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	143	19.78
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	507	70.12
จำนวน 6 - 10 ครั้ง	15	2.07
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	2	0.28
ไม่ระบุ	56	7.75
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมหมอดินอาสา หลักสูตรที่ 2		
ต้องการ	718	99.30
ไม่ต้องการ	5	0.70

2. การนำไปใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 723 ราย ตอบแบบสอบถามพบว่า หมอดินอาสาสามารถเลือกหัวข้อการฝึกอบรม เลือกได้ ร้อยละ 60.70 และเลือกไม่ได้ร้อยละ 39.30 ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรม ทั้งสิ้น 4 ด้าน ดังนี้

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.90 34.40 6.50 0.10 และ 0 ตามลำดับ 2. เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจ ในการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.10 35.50 5.90 0.40 และ 0 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.20 35.10 6.40 0.30 และ 0 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 62.70 32.20 4.80 0.10 และ 0.10 ตามลำดับ 2. มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.40 36.00 5.70 0 และ 0 ตามลำดับ 3. ท่านพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 61.00 35.00 4.00 0 และ 0 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.30 34.00 6.60 0.40 และ 0 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 56.60 34.00 8.60 0.70 และ 0.10 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.50 35.10 9.70 0.40 และ 0.30 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 57.80 36.20 5.80 0.10 และ 0 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.50 36.40 5.10 0 และ 0 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.10 36.10 5.70 0.10 และ 0 ตามลำดับ

การนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 98.50 ดังนี้ ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 67.10 ให้คำแนะนำ บริक्षा แก่เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 49.20 นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกร ร้อยละ 70.3 นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้เกษตรกรในชุมชนทำตาม ร้อยละ 45.50 อื่น ๆ เช่น นำไปสานต่อในที่สาธารณะ นำไปใช้ในศพก. ร้อยละ 0.9 และไม่แน่ใจ ร้อยละ 1.50 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของหมอดินอาสาที่ได้รับจากการอบรมหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

n=723

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ท่านสามารถเลือกหัวข้อการฝึกอบรมในครั้งนี้ ได้หรือไม่		
เลือกได้	439	60.70
เลือกไม่ได้	284	39.30
หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา		

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	426	58.90
มาก	249	34.40
ปานกลาง	47	6.50
น้อย	1	0.10
น้อยที่สุด	0	0
2.เนื้อหาครบถ้วนและน่าสนใจในการฝึกอบรม		
มากที่สุด	420	58.10
มาก	257	35.50
ปานกลาง	43	5.90
น้อย	3	0.40
น้อยที่สุด	0	0
3.ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	421	58.20
มาก	254	35.10
ปานกลาง	46	6.40
น้อย	2	0.30
น้อยที่สุด	0	0
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความเชี่ยวชาญ และถ่ายทอดความรู้จากประสบการณ์จริง		
มากที่สุด	453	62.70
มาก	233	32.20
ปานกลาง	35	4.80
น้อย	1	0.10
น้อยที่สุด	1	0.10
2.มีการบรรยายความรู้ เทคนิคการสอน และฝึกปฏิบัติเหมาะสมกับเนื้อหา		
มากที่สุด	422	58.40
มาก	260	36.00
ปานกลาง	41	5.70
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
3. ความพึงพอใจต่อตัววิทยากรในภาพรวม		
มากที่สุด	441	61.00
มาก	253	35.00

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปานกลาง	29	4.00
น้อย	0	0
น้อยที่สุด	0	0
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	426	58.90
มาก	246	34.00
ปานกลาง	48	6.60
น้อย	3	0.40
น้อยที่สุด	0	0
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	409	56.60
มาก	246	34.00
ปานกลาง	62	8.60
น้อย	5	0.70
น้อยที่สุด	1	0.10
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	394	54.50
มาก	254	35.10
ปานกลาง	70	9.70
น้อย	3	0.40
น้อยที่สุด	2	0.30
ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้		
1.ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	418	57.80
มาก	262	36.20
ปานกลาง	42	5.80
น้อย	1	0.10
น้อยที่สุด	0	0
2.การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี		
มากที่สุด	423	58.50
มาก	263	36.40
ปานกลาง	37	5.10
น้อย	0	0

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยที่สุด	0	0
3.ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาในหลักสูตรที่ 2 ในระดับใด		
มากที่สุด	420	58.10
มาก	261	36.10
ปานกลาง	41	5.70
น้อย	1	0.10
น้อยที่สุด	0	0
ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์		
นำไปใช้ประโยชน์	712	98.50
ไม่แน่ใจ	11	1.50

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดิน โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 723 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ การบรรยายความรู้ ร้อยละ 2.90 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 7.90 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน ร้อยละ 84.40 การอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 4.80 ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรม ดังกล่าวจำนวนครั้งวัน ร้อยละ 2.07 จำนวน 1 วัน ร้อยละ 50.90 จำนวน 2 วัน ร้อยละ 46.06 จำนวน 3 วัน ร้อยละ 0.55 หากมีการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว ท่านสนใจเข้าร่วม ร้อยละ 99.70 และไม่เข้าร่วม ร้อยละ 0.30 อื่น ๆ ร้อยละ 0.41 หากท่านต้องจ่ายเงินลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ท่านคิดว่าอัตราใดมีความเหมาะสม ไม่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 42.19 จำนวน 100 – 300 บาท ร้อยละ 5.53 จำนวน 500 บาท ร้อยละ 35.82 จำนวน 1,000 บาท ร้อยละ 10.37 จำนวน 1,500 บาท ร้อยละ 5.26 จำนวน 2,000 - 2,500 บาท ร้อยละ 0.41 อื่น ๆ ร้อยละ 0.41

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาดิน ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.99 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.01 ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 65.10 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 5.00 การเดินทาง ร้อยละ 22.4 ความพร้อมของศูนย์ฝึก ร้อยละ 3.30 ความเหมาะสมของสถานที่ ร้อยละ 5.10 ความพร้อมของอุปกรณ์ร้อยละ 5.90 อาหาร และเครื่องดื่ม ร้อยละ 3.00 ที่พัก ร้อยละ 4 อื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป ร้อยละ 3.00 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป

อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป ร้อยละ 65.10 จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ร้อยละ 43.80 อยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม ร้อยละ 23.20 เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจร้อยละ 39.40 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสาตามความเหมาะสม ร้อยละ 52.70 อื่น ๆ เช่น อยากได้เสื้อหมอดิน ร้อยละ 0.90 รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 2 การฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

n=1,821

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ		
การบรรยายความรู้	21	2.90
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ	57	7.90
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน	610	84.40
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	35	4.80
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครั้ง/วัน	15	2.07
จำนวน 1 วัน	368	50.90
จำนวน 2 วัน	333	46.06
จำนวน 3 วัน	4	0.55
อื่น ๆ	3	0.41
หากมีการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว ท่านสนใจเข้าร่วมหรือไม่		
เข้าร่วม	721	99.70
ไม่เข้าร่วม	2	0.30
หากท่านต้องจ่ายเงินลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ท่านคิดว่าอัตราใดมีความเหมาะสม		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	305	42.19
จำนวน 100 – 300 บาท	40	5.53
จำนวน 500 บาท	259	35.82
จำนวน 1,000 บาท	75	10.37
จำนวน 1,500 บาท	38	5.26
จำนวน 2,000 - 2,500 บาท	3	0.41
อื่น ๆ	3	0.41
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน		
ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติ หน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี	722	99.99
มีปัญหา/อุปสรรค	1	0.01
ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่มี	472	65.10
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่	36	5.00
การเดินทาง	162	22.40
ความพร้อมของศูนย์ฝึก	24	3.30

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความเหมาะสมของสถานที่	37	5.10
ความพร้อมของอุปกรณ์	43	5.90
อาหาร และเครื่องดื่ม	22	3.00
ที่พัก	29	4.00
อื่น ๆ	22	3.00
ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
อยากให้ดำเนินการฝึกอบรมกับครูหมอดินแบบนี้ต่อไป	471	65.10
จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์	371	43.80
อยากให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการฝึกอบรม	168	23.20
เปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้เลือกเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจ	285	39.40
อยากให้มีการทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสา ตามความเหมาะสมอาสา	381	52.70
อื่น ๆ	6	0.90

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

หลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่นให้ฝึกอบรม ณ สพด. หรือสถานที่ที่มีความเหมาะสม ซึ่งมีหมอดินอาสาตอบแบบสอบถาม จำนวน 1,821 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

สถานะ เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.10 เพศหญิง ร้อยละ 32.90 อายุ 20-35 ปี ร้อยละ 2.47 36-45 ปี ร้อยละ 8.55 46-55 ปี ร้อยละ 31.80 และ 56-65 ปี ร้อยละ 39.21 และ 66 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.18 อายุเฉลี่ย 57.10 ปี อายุต่ำสุด 20 ปี และอายุสูงสุด 94 ปี การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยละ 27.18 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 41.24 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 16.64 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 2.47 ปริญญาตรี ร้อยละ 11.97 และปริญญาโท ร้อยละ 0.49 การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา เป็นหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 89.40 เป็นหมอดินอาสาประจำตำบล ร้อยละ 9.00 เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอ ร้อยละ 1.00 และเป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัด ร้อยละ 0.60 โดยมีหมอดินอาสาที่ตอบแบบสอบถามอาศัยอยู่จังหวัดกาญจนบุรี ร้อยละ 8.62 กำแพงเพชร ร้อยละ 1.15 ฉะเชิงเทรา ร้อยละ 0.71 ชัยภูมิ ร้อยละ 3.02 เชียงใหม่ ร้อยละ 0.55 ตรัง ร้อยละ 1.59 ตาก ร้อยละ 2.20 นครราชสีมา ร้อยละ 1.48 ปัตตานี ร้อยละ 1.48 พระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 0.44 พัทลุง ร้อยละ 1.81 พิจิตร ร้อยละ 4.12 เพชรบุรี ร้อยละ 0.77 มหาสารคาม ร้อยละ 0.60 Mukดาหาร ร้อยละ 0.05 ราชบุรี ร้อยละ 1.10 ลำปาง ร้อยละ 3.40 สตูล ร้อยละ 0.11 สมุทรปราการ ร้อยละ 0.05 สมุทรสงคราม ร้อยละ 7.19 สมุทรสาคร ร้อยละ 4.17 สุราษฎร์ธานี ร้อยละ 0.99 สุรินทร์ ร้อยละ 12.25 อ่างทอง ร้อยละ 7.85 อำนาจเจริญ ร้อยละ 19.17 อุตรดิตถ์ ร้อยละ 1.54 อุทัยธานี ร้อยละ 13.18 ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าอบรมหลักสูตรที่ 3 ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม ร้อยละ 22.02 จำนวน 1 - 5 ครั้ง ร้อยละ 59.36 จำนวน 6 - 10 ครั้ง ร้อยละ 16.97 จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 0.82 และไม่ระบุ ร้อยละ 0.82 และความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการฝึกอบรมหมอดินอาสา หลักสูตรที่ 3 ต้องการ ร้อยละ 99.20 ไม่ต้องการ ร้อยละ 0.80 รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 10 ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคมของหมอดินอาสาผู้เข้าฝึกอบรมหลักสูตรที่ 3

n=1,821

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สถานะ		
ชาย	1,221	67.10
หญิง	600	32.90
อายุ		
20-35 ปี	45	2.47
36-45 ปี	152	8.35
46-55 ปี	579	31.80
56-65 ปี	714	39.21
66 ปีขึ้นไป	331	18.18
\bar{X} = 57.10 ปี S.D. = 9.78		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	495	27.18
มัธยมศึกษาตอนต้น	751	41.24
มัธยมศึกษาตอนปลาย	303	16.64
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	45	2.47
ปริญญาตรี	218	11.97
ปริญญาโท	9	0.49
การดำรงตำแหน่งหมอดินอาสา		
หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	1,628	89.40
หมอดินอาสาประจำตำบล	164	9.00
หมอดินอาสาประจำอำเภอ	18	1.00
หมอดินอาสาประจำจังหวัด	11	0.60
จังหวัดที่หมอดินอาสาอาศัย		
กาญจนบุรี	157	8.62
กำแพงเพชร	21	1.15
ฉะเชิงเทรา	13	0.71
ชัยภูมิ	55	3.02
เชียงใหม่	10	0.55
ตรัง	29	1.59
ตาก	40	2.20
นครราชสีมา	27	1.48
ปัตตานี	27	1.48
พระนครศรีอยุธยา	8	0.44

ข้อมูลทั่วไปและสภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พัทลุง	33	1.81
พิจิตร	75	4.12
เพชรบุรี	14	0.77
มหาสารคาม	11	0.60
มุกดาหาร	1	0.05
ราชบุรี	20	1.10
ลำปาง	62	3.40
สตูล	2	0.11
สมุทรปราการ	1	0.05
สมุทรสงคราม	131	7.19
สมุทรสาคร	76	4.17
สุราษฎร์ธานี	18	0.99
สุรินทร์	223	12.25
อ่างทอง	143	7.85
อำนาจเจริญ	349	19.17
อุตรดิตถ์	28	1.54
อุทัยธานี	240	13.18
ระยะเวลาที่หมอดินอาสาเคยเข้าร่วมอบรมหลักสูตรที่ 3		
ยังไม่เคยเข้าร่วมอบรม	401	22.02
จำนวน 1 - 5 ครั้ง	1081	59.36
จำนวน 6 - 10 ครั้ง	309	16.97
จำนวน 11 ครั้งขึ้นไป	15	0.82
ไม่ระบุ	15	0.82
ความต้องการของหมอดินอาสาในการเข้ารับการศึกษาอบรมหมอดินอาสา หลักสูตรที่ 3		
ต้องการ	1,807	99.20
ไม่ต้องการ	14	0.80

2. การรับรู้ และการนำความรู้จาก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ไปใช้ประโยชน์

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินไปใช้ประโยชน์ โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,821 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า หมอดินอาสา รู้จักถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 70.50 รู้จัก และ ร้อยละ 29.50 ไม่รู้จัก โดยหมอดินอาสาที่รู้จักถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เคยเข้าไปใช้งานถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 86.40 เคยเข้าไปใช้งาน และร้อยละ 13.50 ไม่เคยเข้าไปใช้งาน ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 69.30 1-2 ครั้ง/สัปดาห์ ร้อยละ 22.80 1-2 ครั้ง/เดือน และร้อยละ 7.90 น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน วัตถุประสงค์ในการใช้งาน ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ร้อยละ 65.70 เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้ ร้อยละ 48.70 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน ร้อยละ 32.30 เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา และร้อยละ 0.16 อื่น ๆ ซึ่งมีประเด็นความ

คิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนาถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ทั้งสิ้น 4 ข้อ ดังนี้ (1) ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน เป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 48.90 33.60 15.20 1.60 และ 0.80 ตามลำดับ (2) ข้อมูลในถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 48.80 36.70 12.90 1.30 และ 0.20 ตามลำดับ (3) รูปแบบ ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 51.30 37.20 10.30 0.80 และ 0.50 ตามลำดับ (4) ความชื่นชอบ ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 51.10 38.30 9.80 0.40 และ 0.30 ตามลำดับ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์

n = 1,821

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
หมอดินอาสา รู้จัก “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
รู้จัก	1,283	70.50
ไม่รู้จัก	538	29.50
หมอดินอาสา เคยเข้าไปใช้งาน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” ในเว็บไซต์กรมพัฒนาที่ดิน		
เคย	1,109	86.40
ไม่เคย	173	13.50
ความถี่ของท่านถ้าเคยเข้าไปใช้ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน		
1-2 ครั้ง/สัปดาห์	870	69.30
1-2 ครั้ง/เดือน	286	22.80
น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน	99	7.90
วัตถุประสงค์ในการใช้งาน “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน” (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)		
เพื่อหาข้อมูล เพิ่มเติมความรู้	843	65.70
เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่ดิน	625	48.70
เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสา	414	32.30
อื่น ๆ	18	0.16
ความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ต่อการพัฒนา “ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน”		
(1) ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินเป็นช่องทางการใช้งานที่เข้าถึงง่าย		
มากที่สุด	627	48.90
มาก	431	33.60
ปานกลาง	195	15.20
น้อย	20	1.60
น้อยที่สุด	10	0.80
(2) ข้อมูลในถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสม สามารถตอบสนองของหมอดินอาสา		
มากที่สุด	626	48.80
มาก	471	36.70
ปานกลาง	166	12.90

การรับรู้ และการนำความรู้จากถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อย	17	1.30
น้อยที่สุด	3	0.20
(3) รูปแบบถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินมีความเหมาะสมและน่าสนใจ		
มากที่สุด	658	51.30
มาก	477	37.20
ปานกลาง	132	10.30
น้อย	10	0.80
น้อยที่สุด	6	0.50
(4) ความชื่นชอบ ถึงความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ในระดับใด		
มากที่สุด	656	51.10
มาก	492	38.30
ปานกลาง	126	9.80
น้อย	5	0.40
น้อยที่สุด	4	0.30

การนำไปใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดิน ตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ซึ่งมีประเด็นความพึงพอใจในการอบรมทั้งสิ้น 4 ด้าน โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,821 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า

หัวข้อการฝึกอบรม และเนื้อหา 1. หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่านมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.50 34.60 9.20 0.40 และ 0.30 ตามลำดับ 2. ความเหมาะสมของเนื้อหา มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 52.80 37.80 8.70 0.50 และ 0.20 ตามลำดับ 3. ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 57.40 35.10 7.50 0.40 และ 0.10 ตามลำดับ

ด้านวิทยากร 1. วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.30 34.70 6.50 0.40 และ 0.10 ตามลำดับ 2. มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ ให้เข้าใจง่ายมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 59.80 31.50 8.30 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 59.70 31.40 8.40 0.40 และ 0.10 ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ 1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 58.80 31.40 9.50 0.20 และ 0.10 ตามลำดับ 2. ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 54.10 33.80 11.30 0.70 และ 0.20 ตามลำดับ 3. การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 56.90 32.70 9.90 0.30 และ 0.20 ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้ 1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.50 35.60 8.40 0.40 และ 0.10 ตามลำดับ 2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดีมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 57.70 34.90 7.10 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ 3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา

ในครั้ง นี้ ที่ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ฝึกหมอดินอาสา ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ร้อยละ 55.40 35.40 8.80 0.30 และ 0.10 ตามลำดับ

ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 99.30 ดังนี้ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 56.10 ให้คำแนะนำ ปรัชษา แก่เกษตรกรในชุมชน ร้อยละ 53.40 นำไปใช้พัฒนาแปลงเกษตรกร ร้อยละ 59.60 นำไปขยายผลเป็นต้นแบบให้แก่เกษตรกรในชุมชนทำตาม ร้อยละ 33.00 และอื่น ๆ ร้อยละ 0.80 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

n=1,821

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ด้านหัวข้อฝึกอบรม และเนื้อหา		
1.หัวข้อการฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน		
มากที่สุด	1,010	55.50
มาก	630	34.60
ปานกลาง	168	9.20
น้อย	7	0.40
น้อยที่สุด	6	0.30
2.ความเหมาะสมของเนื้อหา		
มากที่สุด	952	52.80
มาก	688	37.80
ปานกลาง	158	8.70
น้อย	10	0.50
น้อยที่สุด	3	0.20
3.ความรู้ที่ท่านได้รับจากการฝึกอบรม		
มากที่สุด	1,046	57.40
มาก	631	35.10
ปานกลาง	136	7.50
น้อย	7	0.40
น้อยที่สุด	1	0.10
ด้านวิทยากร		
1.วิทยากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในหัวข้อฝึกอบรม		
มากที่สุด	1,062	58.30
มาก	631	34.70
ปานกลาง	119	6.50
น้อย	8	0.40
น้อยที่สุด	1	0.10

ความพึงพอใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2.มีเทคนิคและวิธีถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย		
มากที่สุด	1,089	59.80
มาก	573	31.50
ปานกลาง	152	8.30
น้อย	6	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10
3. วิทยากรกระตุ้นให้มีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น		
มากที่สุด	1,088	59.70
มาก	572	31.40
ปานกลาง	153	8.40
น้อย	7	0.40
น้อยที่สุด	1	0.10
ด้านการบริหารจัดการ		
1.สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม		
มากที่สุด	1,071	58.80
มาก	572	31.40
ปานกลาง	173	9.50
น้อย	3	0.20
น้อยที่สุด	2	0.10
2.ความพร้อมของอุปกรณ์ฝึก		
มากที่สุด	985	54.10
มาก	616	33.80
ปานกลาง	205	11.30
น้อย	12	0.70
น้อยที่สุด	3	0.20
3.การอบรมมีระยะเวลาที่เหมาะสม		
มากที่สุด	1,036	56.90
มาก	596	32.70
ปานกลาง	180	9.90
น้อย	6	0.30
น้อยที่สุด	3	0.20

ด้านความรู้ความเข้าใจ และนำความรู้ไปใช้

1. ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ จากการฝึกอบรมรูปแบบนี้เป็นอย่างดี

มากที่สุด	1,011	55.50
มาก	649	35.60
ปานกลาง	153	8.40
น้อย	7	0.40
น้อยที่สุด	1	0.10

2. การนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

มากที่สุด	1,050	57.70
มาก	636	34.90
ปานกลาง	129	7.10
น้อย	5	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10

3. ความพึงพอใจรูปแบบการอบรมหมอดินอาสาหลักสูตร 3 ในระดับใด

มากที่สุด	1,008	55.40
มาก	645	35.40
ปานกลาง	161	8.80
น้อย	6	0.30
น้อยที่สุด	1	0.10

ท่านคิดว่าจะนำความรู้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์

นำไปใช้ประโยชน์	1,808	99.30
ไม่แน่ใจ	13	0.70

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อการพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสาด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 โดยมีหมอดินอาสาจำนวน 1,821 ราย ตอบแบบสอบถาม พบว่า รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ การบรรยายความรู้ ร้อยละ 24.00 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 17.70 การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน ร้อยละ 56.50 การอบรมในรูปแบบออนไลน์ ร้อยละ 1.80 ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว จำนวนครึ่งวัน ร้อยละ 30.20 จำนวน 1 วัน ร้อยละ 61.60 จำนวน 2 วัน ร้อยละ 8.10 จำนวน 3 วัน ร้อยละ 0.05 อื่น ๆ ร้อยละ 0.05 หากมีการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว ท่านสนใจ เข้าร่วม ร้อยละ 99.70 และไม่เข้าร่วม ร้อยละ 0.30 หากท่านต้องจ่ายเงินลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการศึกษา ท่านคิดว่าอัตราใดมีความเหมาะสม ไม่มีค่าใช้จ่าย ร้อยละ 21.03 จำนวน 50-100 บาท ร้อยละ 2.96 จำนวน 200 บาท ร้อยละ 53.71 จำนวน 300 บาท ร้อยละ 12.63 จำนวน 400 บาท ร้อยละ 7.96 อื่น ๆ ร้อยละ 1.70

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี ร้อยละ 99.78 มีปัญหา/อุปสรรค ร้อยละ 0.21 ปัญหา/อุปสรรคการฝึก

อบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ) ไม่มีอุปสรรค ร้อยละ 86.00 การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 2.90 การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม ร้อยละ 8.90 ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 5.10 ความพร้อมของอุปกรณ์ ร้อยละ 3.70 อื่น ๆ เช่น สภาพอากาศไม่สะดวกต่อการเดินทาง ปัญหาเรื่องสุขภาพ ร้อยละ 3.00 **ขอเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป** การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว ร้อยละ 67.30 อยากให้กรมพัฒนาที่ดินจัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญ ร้อยละ 24.50 สามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ ร้อยละ 19.40 อยากให้จัดเวทีเปิดโอกาสให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ร้อยละ 33.70 อยากให้มีทำเนียบรุ่นหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสาตามความเหมาะสม ร้อยละ 31.80 อื่น ๆ เช่น อยากได้เสื้อหมอดิน ค่าตอบแทน ร้อยละ 0.90 รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของหมอดินอาสาต่อหลักสูตรที่ 3 การพัฒนาศักยภาพของหมอดินอาสา ด้านการพัฒนาที่ดินตามบริบทท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568

n=1,821

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการอบรมหมอดินอาสา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รูปแบบการฝึกอบรมหมอดินอาสาที่ต้องการ		
การบรรยายความรู้	437	24.00
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ	322	17.70
การบรรยายความรู้ พร้อมฝึกปฏิบัติ และศึกษาดูงาน	1027	56.40
การอบรมในรูปแบบออนไลน์	33	1.80
ระยะเวลาที่ต้องการในการฝึกอบรมดังกล่าว		
จำนวน ครั้งวัน	550	30.20
จำนวน 1 วัน	1122	61.60
จำนวน 2 วัน	147	8.10
จำนวน 3 วัน	1	0.05
อื่น ๆ	1	0.05
หากมีการเรียนรู้ในรูปแบบดังกล่าว ท่านสนใจเข้าร่วมหรือไม่		
เข้าร่วม	1815	99.70
ไม่เข้าร่วม	6	0.30
หากท่านต้องจ่ายเงินลงทะเบียนเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม ท่านคิดว่าอัตราใดมีความเหมาะสม		
ไม่มีค่าใช้จ่าย	383	21.03
จำนวน 50 – 100 บาท	54	2.96
จำนวน 200 บาท	978	53.71
จำนวน 300 บาท	230	12.63
จำนวน 400 บาท	145	7.96
อื่น ๆ	31	1.70

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน

ได้รับการประสานงาน สนับสนุน และช่วยเหลือในการปฏิบัติ
หน้าที่หมอดินอาสาเป็นอย่างดี 1,817 99.78

มีปัญหา/อุปสรรค 4 0.21

ปัญหา/อุปสรรคการฝึกอบรมหมอดินอาสาในครั้งนี้ (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

ไม่มี 1566 86.00

การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ 52 2.90

การเดินทางเข้าร่วมฝึกอบรม 162 8.90

ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดฝึกอบรม 93 5.10

ความพร้อมของอุปกรณ์ในการจัดฝึกอบรม 67 3.70

อื่น ๆ 14 0.14

ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมหมอดินอาสา ในครั้งต่อไป (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

การฝึกอบรมในรูปแบบนี้เหมาะสมแล้ว 1255 67.30

อยากให้กรมพัฒนาที่ดินจัดฝึกอบรมหมอดินที่มีความเชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านความคิดเห็น และประสบการณ์ 447 24.50

สามารถให้หมอดินอาสาเลือกเรียนรู้ในหัวข้อที่ตนเองสนใจ 354 19.40

อยากให้จัดเวทีให้หมอดินอาสาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความรู้
ความคิดเห็น และประสบการณ์ 613 33.70

อยากให้มีการนิยมนำหมอดินอาสา และมีสวัสดิการให้หมอดินอาสา
ตามความเหมาะสม 579 31.80

อื่น ๆ 9 0.90

ที่ปรึกษา

นายเพชร อริยะสกุล ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

ส่วนกลาง :

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย

- 1) นางสาวฉวีวรรณ พัฒนพงษ์ ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยและพัฒนา
หมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
- 2) นางสาวภรภัทร นพมาลัย นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
- 3) นางสาวสุภาวดี เกิดบัวทอง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
- 4) นางสาวภัทธีรา สุขสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ส่วนภูมิภาค :

- 1) สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1 - 12
- 2) สถานีพัฒนาที่ดิน 77 แห่ง และ ศพล.

ภาคผนวก

ผลการดำเนินงานโครงการวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี พ.ศ. 2568

วันหมอดินอาสา ปี 2568 ได้ดำเนินการจัดงานขึ้นเป็นปีที่ 4 กรมพัฒนาที่ดินได้ประกาศให้วันที่ 10 กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็นวันหมอดินอาสา (LDD Volunteer Soil Doctor Days) เป็นวันแห่งการเชิดชูเกียรติหมอดินอาสา ผู้ที่สร้างคุณประโยชน์ต่อสาธารณชนมาอย่างยาวนาน เป็นวันของหมอดินอาสาเพื่อนคู่คิดที่อยู่เคียงข้างกรมพัฒนาที่ดินมาตลอดระยะเวลากว่า 2 ทศวรรษ วันหมอดินอาสาจึงเป็นวันสำคัญที่หมอดินอาสา และเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดินมารวมกัน เพื่อให้คำมั่นสัญญาจะดูแลกันและกัน ร่วมปกป้องรักษา ดูแล ทรัพยากรดินของประเทศ ให้เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ซึ่งปีนี้กรมพัฒนาที่ดินมี Theme งาน “หมอดินอาสา พัฒนาดินดี ตามวิถีเกษตรพอเพียง” เพื่อแสดงถึงเครือข่ายหมอดินอาสาที่มีความชำนาญ ปรารถนาเรื่องของการพัฒนาที่ดิน โดยในปัจจุบันหมอดินอาสาได้พัฒนาและเพิ่มศักยภาพยกระดับจากผู้ผลิตเป็นผู้ประกอบการ ในการหาช่องทางตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ ตลอดจนเพื่อพัฒนาขยายตลาดให้สามารถไปต่างประเทศได้ ซึ่งมีหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยี งานวิจัยด้านการเกษตรผลักดันให้การเกษตรไทยไปสู่ครัวโลก

สถานที่เปิดงาน ณ ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (เป็นศูนย์กลางพิธีเปิดในการถ่ายทอดสดไปยังพร้อมกันทั่วประเทศ)

เป้าหมายหมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงาน ณ ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีหมอดินอาสาจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครนายก นครปฐม ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง จำนวน 1,200 ราย ผู้ร่วมงานในส่วนภูมิภาคจากพื้นที่ 68 จังหวัด จำนวน 8,085 คน รวมทั้งประเทศจำนวน 9,285 ราย

นอกจากนี้ผู้เข้าชมผ่านการ Login Application Zoom Meeting จำนวน 226 user มีการถ่ายทอดสด Facebook Live “กรมพัฒนาที่ดิน” ตั้งแต่เวลา 09.00-16.00 น. ลิงก์สำหรับรับชมการถ่ายทอดสดงานวันหมอดินอาสา ปี 2568 <https://www.facebook.com/share/v/15J3f1RGfw/> ยอดดู 16,185 การเข้าถึง 7,185 ผู้รับชมแบบสดสูงสุด ยอดรับชมแสดงความรู้สึก 371 ครั้ง กดแชร์ 148 ครั้ง

การจัดงานภายในศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร ตำบลช้างใหญ่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีกิจกรรมแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 พิธีเปิดงานวันหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี 2568

- วัตถุประสงค์ความเป็นมาของหมอดินอาสา
- การแสดงชุด “หมอดินอาสา พัฒนาเกษตรไทย” โดยหมอดินอาสาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จำนวน 10 ราย ได้แก่

1. นางละมุน พรหมบุตร หมอดินอาสาประจำอำเภอ อำเภอกุทัย
2. นายธีรศานต์ อันไธสง หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลท่าตอ อำเภอมหาราช
3. นางสาวนพวรรณ สุนทรานนท์ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลตลาดเกรียบ อำเภอ

บางปะอิน

4. นางสาวทิพย์วรรณ ศรพรหม หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลพระนอน อำเภอนครหลวง
5. นางสาวธนีสร์ บุญนาค หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัวหลวง
6. นางวันทนา เนื่องนาคา หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัวหลวง
7. นางรัศมี ศีรชบา หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลสามเมือง อำเภอลาดบัวหลวง
8. นางสุกัลยา รักชาติ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง
9. นางโชติรส โกมลศีร์ หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง
10. นางวันเพ็ญ ฤกษ์มณี หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา

- นายอัครา พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิดงาน นายเกียรติปราโมทย์ ฉายศรี รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวต้อนรับ ดร. ทวีศักดิ์ ธนเดโชพล อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินกล่าวรายงาน
- นายอัครา พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวทักทายตัวแทน หมอดินอาสาดีเด่นระดับเขต 5 จังหวัด โดยรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1
- นายอัครา พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำกล่าววาทิตพจน์ชาว หมอดินอาสา “ดินดี ผลผลิตดี / ดินดี สุขภาพดี / ดินดี มิตรภาพดี / ดินดี สิ่งแวดล้อมดี / เราจะเป็นพี่น้องและ ครอบครัวเดียวกันตลอดไป” พร้อมกันทั่วประเทศ

ส่วนที่ 2 การมอบรางวัลเพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้แก่หมอดินอาสา จำนวน 16 รางวัล ดังนี้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	รางวัล
ว่าที่ รต.บกลิตติศักดิ์ เชนยทอง	หมอดินอาสาประจำอำเภอ ตำบลสวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หมอดินอาสาดีเด่น ด้านการทำเกษตรอินทรีย์แบบ ผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
นายปัฐพี พวงสุวรรณ	หมอดินอาสาประจำจังหวัด ตำบลนาคู อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หมอดินอาสาดีเด่น ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการทำเกษตรแบบผสมผสาน
นายไพฑูรย์ กิจเจริญ	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลปลายกลัด อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หมอดินอาสาดีเด่นด้านการปรับเปลี่ยนพื้นที่ระดับ จังหวัด
นายเชน หอมผา	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	หมอดินอาสาดีเด่น การจัดการวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตร ช่วยลดโลกร้อน (งดการเผา)
นางประหยัด ปานเจริญ	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบางช้าง อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม	หมอดินอาสาดีเด่น ด้านการนำนวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ในการทำเกษตรอินทรีย์ (การผลิตฝรั่งครบวงจร)
นายไชยยา วิมูลชาติ	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม	หมอดินอาสาดีเด่น ด้านการนำนวัตกรรมของกรม พัฒนาที่ดินไปประยุกต์ใช้ในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนข้าว แปลงใหญ่ไผ่หูช้าง (กข.43)
นายชาตรี รักธรรม	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลจรเข้สามพัน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน การจัดการดินด้วย นวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน
นายไพวัลย์ แจ่มแจ่ม	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลขอนแก่น อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน การถ่ายทอดด้านการ อนุรักษ์และปรับปรุงดิน (การเกษตรแบบประณีต)

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	รางวัล
นายอนุกุล นามปราศรัย	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลพรรัตน์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน ต้นแบบการพลิกสวนส้มร้าง การจัดการดินเปรี้ยวสู่การผลิตกล้วยหอมทอง
นายไพบุลย์ ผลทอง	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน ต้นแบบการร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านลาดด้วน
นายนิคม ชูเมือง	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลโพนางคำตก อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน ต้นแบบการผลิตพืชผักปลอดสารพิษ
นายสำเริง เมฆสอน	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน ต้นแบบการปลูกข้าวปลอดภัยด้วยนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน
นายชยุตม์ ไตสำราญ	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน การผลิตพืชผักและผลไม้อินทรีย์
นายปรีชา สืบชนะกิจกุล	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน การผลิตแปรรูปพืชและสมุนไพรอินทรีย์
นายสมหมาย เกตุแก้ว	หมอดินอาสาประจำจังหวัด ตำบลป่าชะ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	หมอดินอาสาดีเด่น สาขา การพัฒนาที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
นายรับ พรหมมา	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี	หมอดินอาสาดีเด่นด้าน ต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียง

ส่วนที่ 3 นิทรรศการของหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานที่มาแสดงนิทรรศการ องค์กรความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินด้านการจัดการดินด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ และมีกิจกรรมตอบคำถามความรู้ต่าง ๆ

การจัดแสดงนิทรรศการหน่วยงานกรมพัฒนาที่ดิน

หน่วยงาน	หัวข้อนิทรรศการ
1. กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย	โครงการหมอดินอาสา โครงการเกษตรอินทรีย์ PGS, โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดใช้สารเคมีเข้าสู่การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
2. กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาการบรรเทาภาวะโลกร้อนทางการเกษตร	การไกลบตอซัง สร้างดินยั่งยืน พื้นสิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน	หัวข้อนิทรรศการ
3. กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน กลุ่มวิจัยและพัฒนาการจัดการดินเปรี้ยว กลุ่มวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อการเกษตร	การพัฒนาและส่งเสริมหมอดินเพื่อการจัดการที่ดินและเกษตรอย่าง ยั่งยืน ในภูมิภาคแม่โขง-ล้านช้าง และการอนุรักษ์ดินและน้ำ
4. กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	ผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ พด. 1-15
5. สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน	หมอดินตรวจดิน บริการทันสมัย ใกล้บ้านคุณ
6. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	สารสนเทศพัฒนาที่ดินสู่อนาคต
7. กองการเจ้าหน้าที่	การจำหน่ายสินค้าสวัสดิการของกรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ 4 นิทรรศการแสดงผลภัณฑ์ของหมอดินอาสา โดยมีหมอดินอาสาจัดนิทรรศการแสดงผลภัณฑ์สินค้าทางเกษตรที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีการจัดการดิน ตามเศรษฐกิจพอเพียง 16 บูธ ดังนี้

ชื่อหมอดินอาสา	ตำแหน่ง	ชื่อร้านค้า	ผลิตภัณฑ์
ว่าที่ ร.ตำบลกิตติศักดิ์ เชนยทอง	หมอดินอาสาประจำอำเภอ ตำบลสาวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	सानไม้ by ยาลี	ถังหมักรักษโลก
นายปัฐพี พวงสุวรรณ	หมอดินอาสาประจำจังหวัด ตำบลนาคู อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ละมุดท่าตอ	ละมุดท่าตอ
นายไพฑูรย์ กิจเจริญ	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลปลายกลัด อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ฝรั่งบางซ้าย	ฝรั่งบางซ้าย
นายเชน หอมผา	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลสามบัณฑิต อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	แปลงใหญ่ข้าวสาม บัณฑิต	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลง ใหญ่ข้าวสามบัณฑิต
นางประหยัด ปานเจริญ	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม	เกษตรอินทรีย์บ้านหัว อ่าว	ฝรั่งอินทรีย์ น้ำฝรั่งอินทรีย์
นายไชยยา วิมูลชาติ	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนา แปลงใหญ่ข้าวไผ่หูช้าง (ข้าวกข.43)	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลง ใหญ่ข้าวไผ่หูช้าง (ข้าวกข.43)
นายชาติรี รักธรรม	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลจรเข้สามพัน อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	วิสาหกิจชุมชนสวน กล้วยอุ้มทอง	กลุ่มมะเขือเทศเชอร์รี่ โลชั่นจากมะเขือเทศ ผักปลอดสารพิษ
นายไพวัลย์ แจ่มแจ่ม	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลขอนแก่น อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	ไร่ไพวัลย์	กล้วยหอมคาเวนดิช และ ผลิตภัณฑ์จากกล้วยหอมคา เวนดิช

ชื่อหมอดินอาสา	ตำแหน่ง	ชื่อร้านค้า	ผลิตภัณฑ์
นายอนุกุล นามปราศรัย	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลนพรัตน์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	แปลงใหญ่กล้วยหอม ตำบลนพรัตน์	กลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมทองตำบลนพรัตน์ (กล้วยหอมทอง กล้วยหอมทองแปรรูป ฝรั่งไส้แดง)
นายไพบุลย์ ผลทอง	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	วิสาหกิจชุมชนชนบ้านลาดด้วน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านลาดด้วน (กระเจี๊ยบสด น้ำกระเจี๊ยบ)
นายนิคม ชูเมือง	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลโพนางดำตอก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท	ผักปลอดสาร	ผักปลอดสาร
นายสำเร็จ เมฆสอน	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลโรงช้าง อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง	วิสาหกิจชุมชนช้างยิ้ม เกษตรอินทรีย์	ผลิตภัณฑ์ข้าวกล้องไรซ์เบอร์รี่ปลอดภัย
นายชยุตม์ โตสำราญ	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี	ชยุตม์ฟาร์ม	เกษตรอินทรีย์ PGS ได้แก่ ผักสลัด กล้วยไข่ ฝรั่งกิมจู ฝรั่งสด สลัดโรล แชนวิส
นายปรีชา สืบชนะกิจกุล	หมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี	สวนผักคาเฟ่ (สิงห์บุรี)	- แปรรูปกล้วยอินทรีย์ (กล้วยน้ำผึ้งธัญพืช กล้วยแผ่นหนึบ) - แปรรูปข้าว (ข้าวตังน้ำผึ้ง ธัญพืช ข้าวตังไข่ผก ข้าวตังครองแครง) - น้ำมันนวดสมุนไพรต้นกระดุกไค้ดำ
นายสมหมาย เกตุแก้ว	หมอดินอาสาประจำจังหวัด ตำบลป่าชะ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก	สวนผู้ใหญ่อสมหมาย ศูนย์การเรียนรู้บ้านทุ่งกระโปรง	ผักพื้นบ้าน เช่น ผักกูด ฆะม่วง (ต้นกล้าผักกูด ทองม้วนผักกูด ข้าวเกรียบผักกูด)
นายรับ พรหมมา	หมอดินอาสาประจำตำบล ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี	ดินดี กระจายเด็ด ผักหวานป่าแท้หมอดินสระบุรี	ผักหวาน และ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกระชาย

ส่วนที่ 5 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนและเยี่ยมชมนิทรรศการ หมอดินอาสาและเจ้าหน้าที่ที่มีกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ เยี่ยมชมนิทรรศการ และร้านจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์

ภาพที่ 8 บรรยากาศกิจกรรมภายในงานวันหมอดินอาสา ปี 2568

QR code ที่เกี่ยวข้องกับงานโครงการหมอดินอาสา

รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา กรมพัฒนาที่ดิน
ปีงบประมาณ 2568 ของ สพข. 1 – สพข. 12
ดาวน์โหลดได้ที่ QR code

รายงานโครงการอบรมหมอดินอาสา 4.0
ปีงบประมาณ 2568 ของ สพข. 1 – สพข. 12

รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2568
ดาวน์โหลดได้ที่ QR code

รายงานการจัดงานวันหมอดินอาสา ประจำปี 2568

**กลุ่มวิจัยและพัฒนาหมอดินอาสาและบริหารจัดการเครือข่าย
กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน**

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
โทรสายด่วน. 1760 ต่อ 1338
โทร.02-579-4194